

Lidl Austria GmbH, Josef Brandstätter Str. 28, A-5020 Salzburg

LIDL ... je poceni! na strani 11

mali oglas
velika priložnost
04 201 42 47

VAŠ SVETOVALEC ZA BORZO IN VREDNOSTNE PAPIRJE **Gorenjska Banka**

• PRODAJA, NAKUPI IN SVETOVANJE: v Oddelku vrednostnih papirjev na sedežu Gorenjske banke, (04/208-43-28, 04/208-44-14).
• PRODAJA: na vseh naših bančnih okencih.

GORENJSKI GLAS®

Leto LVII - ISSN 0352 - 6666 - št. 35 - CENA 200 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 4. maja 2004

Zgodovinski dan na tromeji

Dr. Wolfgang Schüssel, prof. Enrico La Loggie in mag. Anton Rop na tromeji nad Ratečami v pozdrav Sloveniji v Evropi.

Italijanski minister Enrico La Loggie, avstrijski kancler dr. Wolfgang Schüssel, slovenski premier mag. Anton Rop in koroški deželni glavar Jörg Haider. Foto: Tina Dokl

Rateče - Vsi, ki so se v petek, 30. aprila, udeležili srečanja najvišjih državnikov Italije, Avstrije in Slovenije na tromeji, so v tem tistem gorskem kraju, na stičišču treh kultur in ob aktualnem vstopu Slovenije v EU čutili, da so priča zgodovinskemu dogodku. Tako je svoj pozdrav Sloveniji začel tudi avstrijski zvezni kancler dr. Wolfgang Schüssel, ko je dejal, da je dan dejansko zgodovinski. "Komaj pred 90 leti in niti 30 kilometrov od tromeje so potekale bitke na soški fronti, ki sodijo med najbolj krvave v evropski zgodovini z nepredstavljamim poldrugim milijonom žrtev ... danes pa so zrušene vse meje in vsi zidovi, tudi v glavah. Meja povezuje, zmagal je mir, veselimo se mirne, uspešne in varne Evrope in dobrega sosedstva. Žive naj vsi narodi ... Slovenija, dobrodošla v Evropi!"

Pozdravni govor je vstopu Slovenije namenil italijanski mini-

ster za regionalne zadeve prof. Enrico La Loggie v imenu predsednika Silvia Berlusconi, naš premier Anton Rop je med drugim poudaril, da Evropa z združitvijo odpira meje predvsem za mlade: "Naj se ta kraj poslej imenuje tudi Tromeja. Ohranimo naziv v spomin na čas, ko znanjci ne bodo več vedeli, kaj so meje. Da se bodo izletniki spraševali, kako je bilo sploh mogoče, da so bili ljudje tako omejeni ... Srečen sem, da nam je življenje naklonilo možnost, da se sestanemo prvič in zadnjič na meji, ki je jutri ne bo več ..."

"Poglej," je dejal izletnik na tromeji, "nedaleč stran so še vidni vojaški rovi, ostanki bunkerjev, danes pa meja, ta groza v mislih in dejanjih, izginja. Kako so ljudje tu spodaj zaradi te meje trpeli, kaj vse doživeli! Prihodnjim rodovom se pa sanjalo ne bo več, zakaj ime Tromeja ..."

In tedaj so gasilci treh dežel z obarvanimi vodnimi curki prikazali zlitje treh zastav kot simbol združevanja in sodelovanja in v slovo meji, ki je naslednje jutro ni bilo več...

Darinka Sedej

Veriga ljudi čez Karavanke

Na karavanškem sedlu Jepca pod Kepo so 2. maja v pozdrav vstopu Slovenije v Evropsko unijo planinci v območju obmejnega pasu sklenili roke v živo verigo.

Belca, Jepca - Projekt, ki se je pred mesecem zdel še precej neuresničljiv, je na simbolni ravni nedvomno uspel. Pobuda za planinsko srečanje na sedlu Jepca pod Kepo, ki je bilo tudi namenjeno brisanju državne meje med Slovenijo in Avstrijo, je prišla z avstrijske strani od društva "Pozdravljen sosed". Na naši strani se je v organizacijo

saj so se pohoda udeležili večina starejši ljudje.

Popoldne je bila na mestu na avstrijski strani, kjer je nekdanja stala planinska kočica Anna, maša v treh jezikih, ki jo je vodil dekan in župnik iz Loč Stan-ko Olip, somaševala pa sta radovljiški dekan Jože Drolic in dr. Janez Grill iz Ljubljane.

Mendi Kokot

Prvi maj delavski in evropski

Praznovanje letošnjega mednarodnega praznika dela je bilo združeno z vstopom naše države v Evropsko unijo.

Prvi maj je simbol mednarodne solidarnosti vseh delavcev in spomin na dogodke, ko so delavci v maju 1886 v Chicagu prvič jasno izrazili zahtevo po osemurnem delavniku. Ob prvem maju se vsakič znova utrjuje zavest, da je delo neodtujljiva človeška pravica in vrednota, ki jo je treba spoštovati in varovati, njeno uresničenje pa ne sme biti odvisno zgolj od trenutne ekonomske situacije neke države ali skupnosti. Praznik dela nam sporoča, da je prav zmožnost zagotavljanja dela ljudem dober pokazatelj, kako uspešna in učinkovita je država pri uresničevanju svojih strateških ciljev in interesov, je v svoji prvomajski poslanici zapisal minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Vlado Dimovski, omenja pa tudi pomen socialnega dialoga z lani podpisanim socialnim sporazumom, ki uspešno vzpostavlja zakonske okvire za uresničevanje evropskega socialnega modela. V skladu s socialnim sporazumom naj bi bil tudi tik pred prvim majem podpisan dogovor o politiki plač za leti 2004 in 2005, o čemer pa so mnenja deljena. S strani delavcev ga je podpisala največja sindikalna centrala v Sloveniji, zveza svobodnih sindikatov, ki povečanje najnižjih delavskih plač po tem dogovoru šteje za uspeh, medtem ko denimo Konfederacija sindikatov 90 in KNSS Neodvisnost menita, da je povečanje plač za 5000 tolarjev bruto sramota in izdaja. Tudi na tradici-

Praznovanje v Kamniški Bistrici. Foto: Andrej Žalar

onalnih delavskih srečanjih ob prvem maju je bilo zato slišati različne odmeve na ta korak, odvisno pač od tega, kateri sindikat je bil prireditelj prazničnega delavskega shoda. Na Gorenjskem so ljudje kljub slabemu vremenu množično obiskali tradicionalna prvomajska shajališča, tromejo. Poljane nad Jesenicami, Ljubelj, Sveti Jošt nad Kranjem, Križno goro, Kamniško Bistrico, v največji meri zaradi prijateljskega druženja, saj je v skupnem duhu lažje premagovati stiske ob nižjih plačah in strahu, kakšen bo njihov položaj v Evropski uniji.

Danica Zavrl Žlebir

Danes spet priloga Gorenjski upokojenec

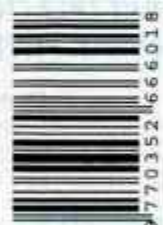
Kranj - V današnji številki Gorenjskega glasa je od sedme do desete strani časopisa spet priloga Gorenjski upokojenec, druga v letošnjem letu. O čem pišemo tokrat? O tem, kako dolgo morajo starejši, ki jim je dom starostnikov zaradi bolezni in potrebe po negi edina možnost, čakati na sprejem v dom, o zapletih s pokojninami za obrtnike, ki so se zavarovali prek sklada obrtnikov in podjetnikov, o letošnjem rekreacijskem dodatku, ki naj bi ga upokojenci prejeli z majskim izplačilom pokojnine. Upokojenci iz zveze društev upokojencev radovljiške, blejske in bohinjke občine dokazujejo, da je med starejšimi kegljanje priljubljena oblika preživljanja prostega časa, le avtomatskih kegljišč je vse manj. Naklanski upokojenci so bili na izletu v Italijo, tudi upokojenci iz žirovniške, jeseniške in kranjskogorske občine pa se lahko pohvalijo s pestro dejavnostjo. Tone Košir iz Škofje Loke se po upokojitvi posveča raziskovanju in pisanju knjig, zadnja z naslovom Babištvo na Loškem je izšla pred kratkim. C.Z.

Živa veriga čez Jepco.

zagnano vključil Leščan Feliks Grm, ki je o ciljih planinskega shoda pohodnikov treh dežel povedal: "S tem želimo regiji, ki je bila tako zapuščena, dati neko trajno povezavo z obeh strani meje, bodisi športno, kulturno ali planinsko. Če nam bo uspelo ljudi razvrstiti v verigo do obeh dolin, prav, sicer pač ne, njen simbol pa je prijateljstvo, druženje in veselje." Med prihodnjimi načrti je tudi postavitev nove planinske kočice, ki bi nadomestila porušeno Anno.

In veriga se je sklenila, čeprav samo čez vrh sedla v obmejnem pasu. Napovedi o veliki množičnosti - 3000 do 5000 udeležencev s slovenske strani in celo 20.000 z avstrijske - se niso uresničile. Z Belce in Loža na koroški strani je prišlo nekaj sto tistih, ki tudi sicer hodijo po planinskih poteh. Načelnik gorskih reševalcev iz Mojstrane Dušan Polajnar je približno triurno pot označil za zahtevno,

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI TEL: 2014 247 2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj

S pesmijo v Evropo

V Cerkljah so Evropi pripravili lepo dobrodošlico, med drugim tudi z mednarodnim koncertom pevskih zborov.

Cerklje - V občini Cerklje so naš vstop v Evropsko unijo bogato proslavili. Na predvečer vstopa so tako v športni dvorani pripravili slovesnost, ob polnoči so prižgali ognjemet, še pred tem pa sta župan Franc Čebulj in podžupan Miha Zevnik v Parku pomembnih mož posadila spominsko lipo. Le-to so že popoldne pred cerkvijo v Zalogu posadili tudi vaščani Glinja, Zaloga in Cerkljanske Dobrave. Prav poseben dogodek pa je bil v nedeljo v župnijski cerkvi mednarodni koncert, na katerem so sodelovali moški pevski zbor Beeker Liedertafel in mešani pevski zbor Zvon iz Nizozemske ter domači komorni moški pevski zbor Davorina Jenka.

Koncert, ki je sodil tudi v sklop 850-letnice cerkljanske pafare, je v Cerklje privabil nizozemskega veleposlanika v Sloveniji Jana C. Heenemana, prišel je tudi župan nizozemskega mesta Beek Armand M.J. Cremers. Slednji je med drugim dejal: "Vstop Slovenije v Evropsko unijo je novi korak k združenju Evrope in glasba igra pri tem veliko vlogo, saj ne pozna ne meja ne razlik v jezikih." Po uspešni recitaciji Zdravljice v slovenščini pa se je vprašal: "Ali je morebiti France Prešern že ob pisanju Zdravljice mislil na današnjo Evropo?"

Goste sta nagovorila cerkljanski podžupan Miha Zevnik in predstavnik zunanjega ministrstva Igor Kerstein. Podžupan je ponovil misel, ki smo jo slišali že v petek zvečer, da vstopamo v prostor, kjer je slovenski na-

rod kulturno in duhovno že stoletja.

Po kar pretirano razvlečenih govornih (trajali so slabo uro) so zbori vendarle zapeli. Moški pevski zbor Beeker Liedertafel iz Beeka, ki letos praznuje 115-letnico obstoja in je v svoji zgodovini zmagal že na številnih mednarodnih festivalih, je s svojim repertoarjem skladb evropskih skladateljev, duhovnih pesmi, sodobne skladbe in priredb črnskih duhovnih pesmi še posebej navdušil. Nekoliko skromnejši, a še vedno zanimiv je bil nastop pevskega zbora Zvon iz Heerlena, ki so ga pred 75 leti ustanovili slovenski izseljenci na Nizozemskem. Standardno dobro pa se je znova predstavil cerkljanski komorni moški pevski zbor Davorina Jenka.

Simon Šubic,
foto: Gorazd Kavčič

Pevski zbor Davorina Jenka in Beeker Liedertafel sta svoje glasove združila ob petju slovenske, nizozemske in evropske himne.

Delavci izgubljajo varnost in dostojanstvo

Jošt nad Kranjem - Zahteva pravičnejšo delitev novo ustvarjene vrednosti, je oblastnikom v imenu delavcev s prvomajskega srečanja na Joštu sporočil predsednik Sveta gorenjskih sindikatov **Jože Antolin**. Kljub slabemu vremenu se je na praznik dela na tradicionalnem prvomajskem shajališču kranjskih in drugih delavcev zbralo

lepo število ljudi. Pritegnilo jih je druženje, zabaven program z Nušo Derenda, Sašom Hribarjem, Radiom Ga-ga, igralcem Pavlom Rakovcem in Yuhubando, pa tudi delavski duh. 1. maja se je Slovenija pridružila Evropski uniji, ob vsej evforiji pa so ljudje vendarle zaskrbljeni. V EU ne bo mesta za delavce, ki prejemajo sramotno nizke minimalne plače (111 tisoč bruto, kar je komaj kaj več od 300 evrov), slabe plače pa niso rezultat slabega dela slovenskih delavcev, pač pa potratne države, slabih in nenasitnih menedžerjev, slabo pa se jim godi tudi zato, ker imajo slabe sindikate, je v govoru poudaril Jože Antolin. Doslej ob prvomajskih druženjih ni bilo treba povzdigovati delavskega glasu, sedaj pa nizke plače, revščina, izgubljena socialna varnost in tudi izgubljeno dostojanstvo silita k drugačnemu ukrepanju. Govornik je omenil tudi nedavno sklenjen dogovor o politiki plač, ki ga je

z vlado in delodajalci podpisala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ena od šestih sindikalnih central, kar pa drugi sindikati, tudi njihov, ki je del Kon-

federacije sindikatov 90, šteje za izdajstvo, češ da je dogovor slab, nedorečen in v škodo delavcev.

Danica Zavri Žlebir

"Padel" je tudi Jezerški vrh

Jezerško - Na predvečer praznika dela in vstopa Slovenije v EU so se na heliodromu ob Planšarskem jezeru zbrali domači vsi Jezerjani. Skupaj z gosti, ki so prišli iz doline, pa tudi z druge strani Jezerškega vrha, iz Avstrije, so ob kresu in kulturnem programu, v katerem so nastopili pevski zbor SPD Zarja iz Železne Kaple ter kvartet Jutro in nonet Korotan z Jezerškega, izrazili pričakovanja, pa tudi dvome ob odločilnem koraku. Mladi so prizorišče razsvetlili z baklami, predstavili nove zvezde EU, med njimi tudi Slovenijo, nato pa je Matej Tonejec ob slovenski in občinski dvignil tudi evropsko zastavo.

Župan Milan Kocjan je ob tem dejal, da trdoživi Jezerjani vedo, kaj so pregrade, saj so v preteklosti doživljali njihovo postavljanje in padanje. Sedaj delitve ne bo več. Simboličen je tudi prehod Slovenije v EU ravno na 1. maj, praznik dela, kar zbuja upanje, da bo delo spet postalo vrednota, Slovenija pa bolj podobna državi z urejenimi socialnimi odnosi in pravicami iz dela. Opolnoči so se z Jezerškega podali na Jezerški vrh, kjer je tedaj "padla" meja, naslednje jutro zarana pa so se planinci z Jezerškega in Železne Kaple podali na skupni pohod na Pristavski Storžič, opoldne pa je srečanje ob slovenskem prihodu v EU priredil Avstrijski turistični klub (ÖTK), na Jezerškem vrhu pa so se srečali župana dr. Dietfried Haller in Milan Kocjan ter predsednik ÖTK Wolfgang Nolz. **D.Ž.**

Skupen pozdrav Evropi na Ljubelju

Tudi sosedje iz občin Trzič in Borovlje so na predvečer prvega maja proslavili slovensko članstvo v Evropski uniji.

Ljubelj - V občinah Trzič in Borovlje so se na slovesni dogodek dobro pripravili. Že od zgodnjega popoldneva so se 30. aprila vrstili dogodki, s katerimi so sosedje z obeh strani (sedaj že bivšega) mejnega prehoda Ljubelj proslavili "izbris" državne meje. Pri sv. Ani je bila popoldne najprej maša, zatem so na mejnem platoju na Ljubelju najprej po svoje proslavili otroci s pevko Romano Krajncan in klovni, tržiški in boroveljski gozdarji pa so v tekmovanju pokazali svoje veščine. Obiskovalci, ki jih je bilo zaradi slabega vremena nemara manj od pričakovanih, so izpod dežnikov spremljali kulturni pro-

gram, ki so ga oblikovali moški pevski zbor maj, folklorna skupina Karavanke, plesni klub M, ansambel harmonik in pihalni orkester Trzič, godba na pihala in mestni zbor iz Borovelj, moški zbor Alpenrose, komorni zbor SPD Borovlje, mešani zbor Pevskega društva Sele ter duo Oraže in moški dvojni kvintet Singerberg.

Kulturni program so poživili s predstavitvijo razvoja transporta čez prelaz Ljubelj, kar so prikazali člani konjeniškega društva iz Naklega, igralci pa so ponazorili prehod pomembnih osebnosti iz zgodovine čez prelaz. Prisluhnili so tudi nastopu hišnega ansambla Avsenik. Simbo-

lično sta mejo med Slovenijo in Avstrijo, ki ju je doslej delil mejni prehod Ljubelj, izbrisala župana sosednjih občin, Pavel Rupar iz Trziča in Ingo Appe iz Borovelj, opolnoči pa je nebo nad nekdanjo mejo razsvetlil ognjemet.

Danica Zavri Žlebir

Na Šobcu rezali trak

V kampu Šobec so odprli prenovljen sanitarni objekt. Naložba je stala 24 milijonov tolarjev. Dobro obiskano prvomajsko praznovanje.

Lesce - V kampu Šobec skoraj vsako prvomajsko praznovanje pospremito z novo pridobitvijo. Na letošnji praznik dela so slovesno odprli prenovljen sanitarni objekt in s tem zaključili prenovno objektov, ki so jo začeli pred štirimi leti. Prenovljeni objekt sta odprla radovljiški župan Janko S. Stušek in predsednik Turističnega društva Lesce Zlatko Kavčič.

Prenovljeni sanitarni objekt, ki je urejen po sodobnih evropskih merilih, sta odprla Janko S. Stušek in Zlatko Kavčič.

Sanitarni objekt je bil skupaj z drugima dvema zgrajen pred tremi desetletji, razvoj ponudbe v kampu pa je zahteval njegovo prenovno, s katero so sledili sodobnim evropskim merilom. V prenovljenem objektu je 19 stranišče in 14 tušev ter topla voda, ki omogoča celoletno poslovanje kampa. Z deli so začeli lanske jesen, prenova pa je po besedah Zlatka Kavčiča stala 24 milijonov tolarjev, ki jih je zagotovilo leško turistično dru-

in dodal, da je vstop Slovenije v EU zagotovo prelomnica za našo državo in priložnost za turizem.

Prenova objektov v kampu Šobec je doslej stala že okrog 150 milijonov tolarjev, jeseni se bodo lotili še prenove tobogana, letos pa v kampu, ki lahko sprejme 3000 gostov, računajo na 80.000 nočitev. "Turistična sezona se je začela sredi aprila, s predsezonskim obiskom nismo najbolj zadovoljni, dobri pa so obeti za julij in avgust. Upam, da nam bo Evropa prinesla večjo prepoznavnost in manj težav na mejah," je pojasnil **Rado Urevec**, direktor podjetja Šobec, d.o.o.. V kampu Šobec so tudi letos pripravili prvomajsko praznovanje, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko ljudi, slavnostni govornik, poslanec državnega zbora in predsednik odbora za zunanjo politiko **Jelko Kacin** pa je v svojem govoru med drugim poudaril, da praznovanje prvega maja dokazuje, da je Slovenija že dolgo del Evrope. "Slovenija je tranzicijo opravila najmanj boleče in ohranila veliko delovnih mest, danes (1. maja - op. p.) pa vstopa na trg, kjer nas je 455 milijonov. Odveč je strah skeptikov, da bo EU propadla, razvijala in širila se bo," je dejal Kacin.

Renata Škrjanc,
foto: Gorazd Kavčič

Tradicionalno na Križni gori

Križna gora - Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, območna organizacija za Gorenjsko, je na praznik dela tradicionalno pripravila prvomajsko srečanje na Križni gori. Kljub deževnemu vremenu se je srečanja udeležilo vsaj 1000 delavcev in upokojevcev, ki so spremljali program Pihalnega orkestra Alpejski Železniki, igralca Iztoka Drabika, Plesno navigaške skupine Cvetke, vse popoldne pa so za zabavo skrbeli Frajkinclerji.

Svečani govornik je bil Igor Draksler, župan občine Škofja Loka, poudaril iz njegovega govora pa so: "Tokratnega 1. maja smo zopet postali Evropejci, s katerimi častimo enake vrednote. Vprašanje pa je, ali oni vedo, kako se je privatizacija pri nas končala z izgubo za marsikaterega posameznika. Socialna diferenciacija je vse večja, rešiti pa jo bo mogoče le s socialnim sporazumom." Z njim bomo dosegli nacionalni konsenz, ki naj bi dajal optimizem in varnost, je še povedal župan in zaključil z misljo, da moramo sami poskrbeti za boljše jutri v Evropski uniji.

Boštjan Bogataj

KUPON ZA MALI OGLAS DO 10 BESED - BREZPLAČNO -

Kupon s tekočo številko meseca velja samo za tekoči mesec! Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). VELJAVNI KUPONI imajo na hrbtni strani odtisnjen naslov naročnika.

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS JE OBJAVLJEN VSAK PRVI TOREK V MESECU!

Po telefonu 04/201 42 47 sprejemamo male oglase neprekinjeno 24 ur dnevno, v malooglasnem oddelku na Zoisovi 1 smo vam na razpolago od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure.

Kupon ne velja za pravne osebe (d.o.o. - s.p.).

Pošljite na: GORENJSKI GLAS, d.o.o., Zoisova ul. 1 4001 KRANJ, p.p. 124

Ime in priimek, naslov:

5

Naročam objavo malega oglasa v naslednjem besedilu:

Kupon ni veljaven za objavo pod šifro 02, za naslov v oglašnem oddelku.

Mamljive evropske službe

Za najslabše plačano delovno mesto (kurir) v evropskih institucijah bi prejeli najmanj 2.100 evrov mesečno. Ta trenutek so najbolj iskani prevajalci in tolmači, ki zaslužijo precej več. Kaj še čakate?

Kranj - Znano je, da bo skoraj ves "stari del" Evropske unije še nekaj let zaprt za slovenske delavce. Neovirano se bomo sprva lahko zaposlovali le v novih članicah, z nekaj manjšimi ovirami pa še na Irskem in v Veliki Britaniji. Za Slovence nič kaj privlačno, saj so plače v drugih državah novih članicah bistveno nižje kot pri nas. Toda tudi v Evropski uniji obstajajo delovna mesta, ki prinašajo več kot spodobno plačo za slovenske razmere. Te ponujajo evropske institucije, v katerih se lahko zaposli vsakdo. Edina ovira je, da delovna mesta razdeljujejo po nacionalnih ključih, kvotah. Torej, za vsako institucijo je določeno, koliko delovnih mest pripada državljanom Nemčije, Francije, Slovaške in seveda tudi Slovenije.

Delovna mesta v vseh evropskih institucijah so ta trenutek razdeljena v naslednje razrede: najvišje so administratorji (za ta delovna mesta je potrebna najmanj univerzitetna izobrazba), nato sledijo lingvisti, za njimi so pomočniki administratorjev (zahtevana je srednješolska izobrazba, v praksi pa ima večina kar univerzitetno izobrazbo), tem sledita tajništvo in tehnična podpora, najnižji razred pa predstavljajo kurirji in drugo pomožno osebje. Po dostopnih podatkih bodo evropske institucije potrebovale okoli dvesto slovenskih tolmačev, prevajalcev in pravnikov lingvistov, zaposlitev bo dobilo tudi okoli 50 administratorjev ter kakih 40 asistentov.

V evropskih institucijah se lahko zaposlite za stalno ali za določen čas. Stalno zaposlitev dobijo funkcionarji. Do tega naziva pridete tako, da predhodno uspešno opravite t. i. concours, to je nekakšen uradniški izpit. Le z opravljenim concoursom imate možnost stalne zaposlitve. V nasprotnem primeru se lahko v evropskih institucijah zaposlite samo začasno, po norem bo to za največ pet let, nato pa vam pogodbe ne morejo več podaljšati. Evropske institucije seveda najemajo tudi zunanje sodelavce.

Kako priti do zaposlitve v evropskih institucijah, smo povprašali **Majo Kezunovič Krašek** iz Informacijske pisarne evropskega parlamenta za Slove-

Maja Kezunovič Krašek

nijo: "Vsi razpisi za delovna mesta v evropskih institucijah se objavljajo na uradni strani Evropskega urada za izbor osebja (<http://europa.eu.int/epso>), kjer bo vsak zainteresirani našel vsa navodila, predstavljeni pa so tudi primeri testov, ki jih mora opraviti kandidat. Razpise objavljajo tudi v Uradnem listu Evropskih skupnosti. Posamezna država ni dolžna objavljati teh razpisov, to se je pri nas zgodilo le enkrat, ob prvem razpisu za delovna mesta, na katera so lahko kandidirali tudi Slovenci.

Vsako se mora torej sam potruditi in sproti preverjati prek spleta ali v evropskem uradnem listu."

Od dva do petnajst tisoč evrov

Naj vam potešimo nestrpnost in vam izdamo, kakšni so zaslužki. Za najnižji plačilni razred (kurirji) je določena mesečna bruto plača od okoli 2.100 evrov do 3.400 evrov, za tajniška dela vam bodo v evropskih institucijah plačali med 2.300

in 4.400 evrov. Pomočniki administratorjev zaslužijo od 3.000 do 7.400 evrov na mesec, administratorji pa služijo od 4.100 do 15.500 evrov bruto, kolikor trenutno zasluži prvi evropski komisar Romano Prodi. Plačni razredi se bodo z jutrišnjim dnevom nekoliko spremenili, toda bistvenih razlik ne bo, plače se bodo celo malenkostno povešale.

Vsi zaposleni poleg natančno določene plače prejema še razne dodatke. Tako boste zaradi delovnega mesta v Bruslju dobili dodatek za ločeno življenje, pa otroški dodatek, dodatek za gospodinjstvo, pa dodatek za izobraževanje otrok, izplačali vam bodo še kakšno dnevnicco ali dve, ob rojstvu otroka vam bodo plačali od okoli 2.100 dvesto evri in tako dalje. Po izkušnjah Slovencev, ki so že zaposleni v kateri od evropskih institucij, je teh dodatkov ravno toliko, kolikor vsak mesec znašajo prispevki državi - Belgiji, Luksemburgu ali Franciji. Zatorej so zgornji zneski bruto plače približno enaki neto mesečnemu prejemku.

Ni kaj, dobro se lahko zasluži. Pa je za nas precej visoka plača

dovolj vabljiva, da se Slovenci množično zanimamo za delo v evropskih institucijah? "Največ se zanimajo za delovna mesta, ki so v Sloveniji, prejemali pa bi evropsko plačo, saj pri nas s pet tisoč evri na mesec zelo dobro živijo. A na žalost je v Sloveniji na voljo zelo malo takih delovnih mest, večina jih je v Bruslju, kjer pa zaradi velike dražnje pet tisoč evrov ne pomeni več veliko. Še posebej če upoštevamo, da si morate najeti stanovanje, plačati varstvo za otroke, drag je mestni promet in podobno. Pogosto se zato zgodi, da si ljudje premislijo, ko preračunajo zaslužek in stroške. Preprosto se jim računica ne izide," pove Maja Kezunovič, ki s približno 4.500 evri na mesec v Ljubljani kar dobro shaja.

Če vas vseeno mika, da bi delali v evropskih institucijah, in se povrh zanimate za delo prevajalca ali tolmača, ste že sprejeti. Prevajalci za jezike novih držav članic so namreč v tem trenutku v evropskih institucijah najbolj iskani kadri. V vsakem primeru, za katerokoli delovno mesto se že potegujete, morate znati enega od treh uradnih jezikov - angleško, francosko ali nemško.

Simon Šubic

PRAZNIČNA GORENJSKA

Kolesarji slavili ob Planšarskem jezeru

Več kot štiristo kolesarskih navdušencev se je v nedeljo podalo na pot iz Kranja proti Jezerskemu, kjer so se pod geslom "S kolesom v EU" srečali z avstrijskimi kolesarji, ki so prikolesarili iz Železne Kaple.

Kranj, Jezersko - Množica kolesarjev, ki se je v nedeljo dopoldne zbrala na Slovenskem trgu v Kranju, je veselo pogledovala v nebo, saj je sonce pregnalo oblake in obetal se je lep dan. Nekateri so 37 kilometrov dolgo pot s kolesom do Planšarskega jezera na Jezerskem vzeli zgolj za običajno nedeljsko rekreacijo, drugi so prav v nedeljo opravili prve letošnje kolesarske kilometre. "Res smo z odzivom na našo akcijo, ki je letos potekala pod geslom "S kolesom v

EU", zadovoljni, saj se je udeležilo več kot štiristo prijavljenih kolesarjev, poleg tega pa še precej takih, ki so se nam pridružili po poti do Jezerskega. Zato jo bomo, pač pod drugim imenom, ohranili tudi v bodoče," sta povedala **Marko Polanc** iz Kolesarskega kluba Sava in **Robert Bauman** iz Lokalne turistične organizacije Kokra, ki sta bila pobudnika in glavna organizatorja nedeljske prireditve. Našim organizatorjem pa so se pridružili tudi prijatelji iz so-

sedne Železne Kaple, vendar pa jih je pot na Jezersko zmoglo le nekaj več kot šestdeset.

Organizatorjem se je za obisk zaradi zadržanosti opravičil **Borut Pahor**, predsednik častnega odbora prireditve, prav tako na vožnjo ni bilo kranjskega župana **Mohorja Bogataja**, ki se je poškodoval na enem od kolesarskih treningov. Je pa zato vso pot do Jezerskega zmožal župan **Šenčurja Miro Kozelj**, ki se mu je v domačem kraju pridružil tudi župan občine Jezersko **Milan Kocjan**.

Čeprav prireditev ni bila tekmovanje, pa naj zapišemo, da je bil med moškimi najhitreje na Jezerskem Uroš Komac, med ženskami Anita Mejač, najstarejši kolesar je bil 67-letni Vinco Novak, najstarejša kolesarka 64-letna Tatjana Veličkovič, najmlajši 11-letni Luka Kalan, najmlajša 9-letna Ana Vrečar, nekaj pa je bilo tudi štiričlanskih družin. Pokal za najštevilčnejšo je pripadel družini Vrečar, ki se je za tekmovanje prva prijavila. Najštevilčnejša ekipa so bili člani Iskraemeca, saj se je vožnje udeležilo kar trideset kolesarjev.

Vilma Stanovnik,
foto: Gorazd Kavčič

Pot s kolesom od Kranja do Jezerskega je v nedeljo prevozilo več kot štiristo kolesarjev.

Praznik na Tromeji

Tudi 1. maja na Tromeji slovesno in množično pod geslom "Praznujmo skupaj župani treh obmejnih občin".

Tromeja - Peč - "Še včeraj smo se povzpeli na Tromejo nad Ratečami, danes pa bomo začeli uporabljati staro krajevno ime Peč, v nemščini Ofen in italijanščini Monteforno," je brisanje mej po-

sta bila tudi koroški deželni glavar **Jörg Heider** in zastopnik evropske komisije za Avstrijo **dr. Jürgen Frieberger**.

Tudi sicer je bila prvomajska Tromeja ali Peč v znamenju

Podpis dogovora o sodelovanju obmejnih občin. Na sliki od leve proti desni: župan Podkloštra Erich Kessler, kranjskogorski župan Jure Žerjav in župan Trbiža Franco Baritussio.

udaril kranjskogorski župan **Jure Žerjav**. Tudi župana sosednjih občin, Trbiža **Franco Baritussio** in Podkloštra **Erich Kessler**, sta izrazila veselje, da mej ni več in se bo lahko še bolj krepilo že v prejšnjih letih začeto sodelovanje na športnem, kulturnem, socialnem, gospodarskem področju ter v medsosedskih stikih. Med gosti

simbolike: nekaj pred poldnevom so tekači prinesli štafeto miru, iz Ljubljane je peš srečno prispel **Srečko Obolnar**, član Društva paralitikov Slovenije, trideželn je bil obarvan tudi kulturni program z zborovskim petjem, plesi folklornih skup in zvoki pihalnih orkestror.

Mendi Kokot

Delo in plače za dostojno življenje

Kamniška Bistrica - Tradicija praznovanja 1. maja je že desetletja vsako leto tudi prvomajski delavski shod v Kamniški Bistrici. Tudi tokrat so se zbrali pri domu v Kamniški Bistrici na srečanju številni Kamničani in drugi, ki so se kljub ne najlepšemu vremenu podali v dolino pod Veliko planino.

Ob soorganizaciji občine Kamnik so letos na srečanje z rdečim nageljnomo v gumbičah

povabili vse člane in nečlane Svobodni sindikati. Po tradicionalnem pozdravu kamniških godbenikov, ki so že ob 4. uri zjutraj igrali budnico po različnih krajih v kamniški občini, in Internacionali, ki so jo skupaj z mešanim pevskim zborom Delavsko kulturnega društva Solidarnost zapeli vsi skupaj, jih je najprej pozdravil direktor kamniške občinske uprave **Ivan Pristovnik**, za njim pa nagovoril

izvršni sekretar predsedstva zveze Svobodnih sindikatov **Gregor Miklič**.

Med drugim je poudaril, da bomo tudi v Evropi, v kateri se sindikati zavzemajo za delovna mesta, za delo, za več socialne Evrope, še naprej sami svoje sreče kovači.

"V Sloveniji smo ugotovili, da brez sindikatov ne gre. Žal pa še nismo dozoreli za pogovore, za pogajanja. Še vedno se nihče ne

zgone, ne vlada, ne delodajalci, dokler ne pride do protestov. Sindikati smo se na samostojni poti Slovenije veliko naučili, delodajalci pa še vedno poznajo le odgovor, da so stroški preveliki. Zato se včasih zdi, da bi morali delavci še nekaj plačati, da bi lahko imeli delo."

Naš cilj v združenji Evropi bo torej še naprej več delovnih mest in plače za dostojno življenje. To bomo, upam, s po-

močjo Evropske unije in Evropske socialne konfederacije lažje dosegali. Želim pa si tudi, da sindikati ne bi bili še naprej tako razdrobljeni, kot smo zdaj. Enotnost se nam je namreč že velikokrat potrdila kot edina prava pot za dosego cilja, je ob čestitki za praznik sklenil nagovor Gregor Miklič v Kamniški Bistrici.

Andrej Žalar

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marjeta Volčjak

Namestnika odgovorne urednice
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo
novinarji - uredniki:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Petermel, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrž Zlebir, Andrej Zalar, Štefan Žargji; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolinar

Tehnični urednik
Grega Flajnik

Fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

Lektorica
Marjeta Vozlič

Vodja komercialne
Mateja Žvižaj

Vodja marketinga
Petra Kežar

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marjeta Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in oglasni: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: TV okno (tednik), Moja Gorenjska (mesečnik), Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: tork 200 SIT, petek: 300 SIT; za april: 2.300 SIT, drugo četrtletje: 6.500 SIT, letna naročnina: 26.000 SIT; redni letni plačniki imajo 25 % popusta, polletni in četrtletni 20 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Evropske zastave v Žigonovi hiši

Zastave petindvajseterice evropskih držav enakovredne na stenah Žigonove hiše.

Škofja Loka - V Žigonovi hiši so v petek odprli razstavo zastav in knjig držav Evropske unije, ki sta jo pripravila knjižnica Ivana Tavčarja z vsemi podružnicami v sodelovanju z občino Škofja Loka. Zastave so izdelali otroci (stari od 4 do 8 let) v času kreativnih delavnic s Sašo Bogataj Ambrožič in bodo na ogled približno mesec dni, knjige evropskih avtorjev pa so na ogled v izložbi Homanove hiše. "Danes je poseben dan, saj bomo kmalu tudi uradno postali državljani Evrope," je v petek zbrane nagovorila ravnateljica knjižnice Marija Lebar. Za nas ni druge poti, a moramo ohraniti samostojnost. Praznujemo našo kulturo in kulturnike, je še poudarila Lebarjeva. Odprje je popestrila godalna skupina Glasbene šole Škofja Loka. **Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič**

Konji brez meja

Rateče - Rateški konjeniki počastili vstop v Evropsko unijo s prehodom treh meja do Ziljske Bistrice na avstrijskem Koroškem.

Člani konjeniških klubov Špink in Razinger so 1. maja v zgodnjem dopoldnevu čez mejni prehod z Italijo najprej s prikolicami odpeljali osem konj do Trbiža, kjer so se jim pridružili konjeniki iz Ovcje vasi. Nato so se na nekdanji avstrijsko italijanski meji srečali še s kolegi iz Avstrije in družno pojezdili proti približno osem kilometrov oddaljeni Ziljski Bistrici, kjer so se vključili v pridruženost in hkrati prvotajsko slovesnost. "Gre za veliko simbolno dejanje. Ponesli bomo državno zastavo in na poseben način pokazali, da meje izginjajo. Z druženjem med podobno mislečimi pa bomo začeli podirati tudi meje in pregrade v naših glavah," je v sporočilu o prireditvi zapisal Jani Osvald, predsednik konjeniškega kluba Špink. Hkrati upa, da je to začetek tesnejšega sodelovanja med rejci konj vseh treh dežel, ki ga meje ne bodo več ovirale. **M. K.**

Z dežniki v Evropo

Osrednja bohinjska proslava je bila v Kulturnem domu Joža Ažmana. Sodelovanje v akciji 10.000 dežnikov za Evropo.

Bohinjska Bistrica - Praznovanje praznika dela in vstopa Slovenije v Evropsko unijo se je v bohinjski občini začelo s petkovo osrednjo prireditvijo v Kulturnem domu Joža Ažmana, nadaljevalo z akcijo 10.000 dežnikov in končalo z odprtjem razstave o Ajdovskem gradu.

Na petkovi proslavi so nove članice Evropske unije predstavili s poezijo, bohinjska godba je skupaj z igralsko skupino Gašperja Lambergarja predstavila krstno izvedbo skladbe Martin Krpan, bohinjska županja Evgenija Kegl - Korošec pa je v svojem govoru poudarila pomen združevanja z Evropo in priložnosti, ki jih prinaša na področju gospodarstva, turizma in kmetijstva ter pomen ohranjanja kulture za ohranitev identitete. Za sobotno budnico sta poskrbela AMD Bohinj in Godba Bo-

hinj, točno opoldne pa so pred domom Joža Ažmana, kulturnim spomenikom v Češnjici, spomenikom štirih srčnih mož in na ranču Mrcina odprli 190 dežnikov in se s tem vključili v mednarodno akcijo 10.000 sodelavcev za Evropo. "Odlučili smo se, da vstop Slovenije v EU obeležimo s sodelovanjem v projektu nemškega umetnika Michaela Wernerja, v njem je sodelovalo 39 držav, s katerim naj bi kot znamenje nove, združene in solidarne Evrope deset tisoč državljanov po vsej Evropi

odprlo svoje dežnike. Z odprtjem dežnika naj bi na simbolični prikazali upanje, da se bo Evropa znala varovati pred agresijami in vojnami, ki jih je bila v preteklosti deležna," je povedal Klemen Langus iz Lo-

kalne turistične organizacije Bohinj. Praznovanje so zaključili z odprtjem razstave Arheološki park Ajdovski gradec, ki bo v Muzeju Tomaža Godca odprta do konca maja.

Renata Škrjanc

Ballet Ecole v Predosljah

Kranj - V sredo zvečer se je v Kulturnem domu v Predosljah s celovečernim nastopom gledalcev predstavila plesna skupina baletne šole Ballet Ecole iz mesta La Ciotata, pobratenega mesta Kranja. Pod vodstvom mentorice Nathalie Rosenzweig je skupina osemnajstih plesalk v starosti od 15 do 19 let v dveh urah predstavila različne vrste plesa - od hip hopa, jazza, klasičnih, latinsko-ameriških plesov do kan kana.

Plesna skupina baletne šole Ballet Ecole je v Sloveniji že drugič. Kranj je prvič obiskala leta 1981, tokrat pa s posebnim razlogom: da skupaj s Kranjčani prisostvujejo slovesnemu dogodku, vstopu Slovenije v Evropsko unijo.

V Francijo so se vrnili včeraj. V petek zvečer so sodelovali na osrednji prireditvi na prostem v Kranju v počastitev vstopa Slovenije v Evropsko unijo.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Slovo od carinikov

Jesenice - "Napredek in boljši standard bo prineslo le modro gospodarjenje na osnovi znanja in pripravljenosti koristiti naravne danosti tako, da jih bomo sposobni modro deliti z drugimi. Napredek bo prineslo varčevanje na vseh področjih v korist pridobivanja znanja in boljše tehnološke opremljenosti," je med drugim o pogledu na življenje v združeni Evropi povedal jeseniški župan Boris Bregant 30. aprila zvečer v hali Podmežakla. Posebnost Jesenic kot obmejne občine je bila morda in tem, da je bila osrednja slovesnost v počastitev vstopa v Evropsko unijo hkrati priložnost za medosrednje druženje z gosti iz avstrijskega St. Jakoba. Pri tem je župan St. Jakoba Johann Obiltschnig poudaril tesno prijateljstvo med obema občinama, ki je z leti raslo iz sodelovanja na več področjih, posebej med gasilci.

Opolnoči so se predstavniki jeseniške občine skupaj s predstavniki policijske in carinske uprave iz Kranja poslovili tudi od carinikov na mejnem prehodu Karavanke. Spominsko darilo župana Borisa Breganta je bilo simbolično - glinene ure v obliki občinskega grba.

M. K.

HOTEL CREINA JE IZBRAL

NAJBOLJ SIMPATIČEN PAR

NA GORENJSKEM V petek, 30. aprila 2004, je Hotel Creina izbral in izbral najbolj simpatičen par na Gorenjskem, ki mu bo podaril brezplačno poroko 15. maja 2004.

Prireditev je vodil vedno zabavni Kondi Pižorn, ki je ves čas skrbel za dobro voljo in nas je s svojimi domislicami spravljal v smeh.

Vedno zabavni Kondi Pižorn

Pare smo preizkusili v medsebojnem poznavanju, plesnem znanju in spretnosti pri oblikovanju poročne obleke. Voditelj je poskrbel, da se je skozi celotno prireditev par nemalokrat znašel v veliki zadregi. Kljub dolgoletnemu poznavanju parov mu je uspelo najti njihove šibke točke. Čeprav je bilo veliko smeha in zabave, je bilo v ozračju čutili nestrpnost in napetost, saj so si zmago vsi želeli.

Hoj macarena

Njihovo predstavitev je budno spremljala žirija, ki je imela težko in nevhvalno nalogo. Sestavljali so jo: Mateja Žvižaj (Gorenjski glas), Tjaša Zorko (Multi Vizija), Mateja Rakovec (slasčičarstvo in pekarstvo Kraljevi Mignon), Cvetka Sluga (Hotel Creina), Andreja Habas (Salon poročnih oblek Grazia).

Sanjska poročna obleka - kreacija Luka Zaletel

Med devetimi tekmovalnimi pari sta zmagala Barbara Lindič in Matej Marcen. Spoznala sta se preko interneta in sta skupaj že tri leta. Sedaj pa sta se odločila, da potrdita svojo ljubezen še pred matičarjem. Ob razglasitvi sta dejala, da lega nista pričakovala in da sta presrečna. Zdaj ju najbolj skrbi, kako obvestiti vse svate, da je poroka že čez 14 dni. Barbara in Matej bosta od sponzorjev dobila naslednja darila: poročno torto za 100 oseb od podjetja Kraljevi Mignon, slasčičarstvo in pekarstvo, brezplačno enoletno naročnino na Gorenjski glas, poročno pogostitev za 100 oseb v Hotelu Creina, poročno obleko za nevesto in ženina v Boutique Grazia, poročno pričesko v Frizerskem studiu skušana Urška, poročni make-up v Kozmetičnem, pedikerskem salonu in solariju Kern Marta, modne dodatke v Mod Art, cvetlični aranžma v Cvetličarni Mak, dekoracijo z baloni jim bo naredilo podjetje Magic, fotografiranje in snemanje poroke bo organiziralo podjetje Multi Vizija, vabila, zahvalnice in konfete jima bo podaril Poročni kotiček. Večer smo zaključili s poročnim valčkom in šampanjcem.

Zmagovalni par Barbara in Matej

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem sodelujočim parom in jim želimo, da se jim v prihodnosti uresniči njihova sanjska poroka.

Premierna predstava BB teatra

Nič novega na onem svetu

Črna komedija z naslovom Hočem nazaj je prva gledališka predstava novega gledališča iz Kranja, BB teatra, ki nadaljuje tradicijo nekdanjega Gledališča čez cesto.

Kranj - Vas zanima, kaj se zgodi, ko umremo? Kako je na onem svetu, kjerkoli ta že je? Doslej še nikogar ni bilo nazaj, da bi nam povedal. Pa vendarle, v predstavi Hočem nazaj, ki jo bo v petek, 7. maja, ob 20. uri v Gasilskem domu v Besnici uprizoril BB teater, bomo izvedeli vse na to temo. BB teater je nekakšna logična posledica v osemdesetih in devetdesetih uspešnega kranjskega Gledališča čez cesto. Nima namreč svoje dvorane, idej in ljudi, željnih gledališča pa vendarle ne manjka.

Zgodba teksta z naslovom Hočem nazaj, katerega avtor je Bojan Bešter, se dogaja na onem svetu, zgoraj, spodaj, kjerkoli že. Jakob in Pero, že stara "onostranca" v družbo dobiva novega soseda. Le ta jima uniči ustaljeno idilo s precej tržno usmerjenim odnosom do cele zadeve. Menda je že za časa življenja dobro prodajal onostranstvo. V nadaljevanju gre pričakovati duhovito črno komedijo v slogu dobrega starega Gle-

dališča čez cesto, ki v BB teatru dobiva svojega naslednika.

Kot je povedal pobudnik in ustanovitelj tega novega gledališča, igralec nekdanjega Gledališča čez cesto Bojan Bešter, je BB teater ustanovil predvsem z namenom, da bi lahko na oder postavili še kakšno igro v slogu tega legendarnega kranjskega gledališča, ki je z uspehom delovalo od srede osemdesetih naprej in nekako "izgorelo" pred vsto-

Bojan Bešter

Gojko Onič

Idila iz onostranstva, od leve stara dva Jakob (Miha Šorli) in Pero (Boštjan Gorenc - Pižama) ter Ta novi (Bojan Bešter).

pom v novo tisočletje. Bešter je v GČC uprizoril deset vlog, za glavno vlogo v predstavi Barfly pa je prejel tudi zlato Linhartovo značko. "Besedilo Hočem nazaj sem napisal že leta 1997, a sem ga "tenstal", popravil in iskal prave igralce zanj vse do letošnjega leta. Tema, kako je na onem svetu, ki ga živčijo bolj ali manj jemljemo kot domišljjsko zgodbo, me zanima že dalj časa, letos pa je prišel pravi trenutek za akcijo," je povedal Bešter, vesel, da je k projektu uspel privabiti odlično ekipo sodelavcev. V črni komediji za tri moške vloge sta se mu na odru pridružila še znani improloga in raper Boštjan Gorenc-Pižama in mladi egzimazijec Miha Šorli. Na režiserski stol je sedel dramaturg Gojko Onič: "Ne gre za tekst,

ki bi bil smešen na prvo žogo, kar pa še ne pomeni, da se predstavi ne bomo mogli zares nasmejati. Hočem nazaj je

nekakšna groteska na posmrtno življenje, na katerega vsi upamo, pa nobeden ne ve, kako izgleda. V predstavi naj

bi pokazali, da je na onem svetu bolj dolgčas, kot ne. Duhovitim dialogom, prav takemu jeziku, ne manjka citatov iz biblije, odrskemu dogajanju brez odvečne patetike se pridružuje še zanimiva avtorska glasba Martina Erjavca."

Sceno so pripravili v KUD France Prešeren v Ljubljani, kot so povedali ustvarjalci, pa velja veliko zahvalo izreči kranjskemu Gledališču France Prešeren in njegovemu ravnatelju Borutu Veselku, ki je predstavi šel naproti z izposojeno lučne opreme, na pomoč pa je prišel tudi lučni mojster Drago Cerkovnik. "Lepo so nas sprejeli tudi v Besnici, kjer so nam na voljo dali dvorano gasilskega doma, ter seveda v Lutkovnem gledališču Kranj, v okviru katerega kot sekcija BB teater tudi deluje," je še povedal Bešter in dodal, da bo prva ponovitev že dan po premieri, 8. maja ob 20. uri, prav tako v dvorani Gasilskega doma Besnica. Igor Kavčič, foto: Igor Kavčič

Lutkarji Slovenije v Kranju

Kranj - V četrtek, 6. maja, se bo v Kranju na Srečanju lutkovnih skupin Slovenije zvrstilo devet lutkovnih skupin iz različnih krajev Slovenije. Kranjska lutkovna skupina Blišk bo s predstavo Mici na drugem planetu v režiji Martina Sagadina in ob mentorstvu Natalije Herlec ob 17. uri zaključila celodnevno lutkovno dogajanje v Kranju. Predstave bodo na treh prizoriščih. Najprej bodo ob 9. uri v Prešernovem gledališču nastopile dijakinje 4. letnika Vzgojne gimnazije Celje - Center s predstavo Izgubljena snežinka, ob 9.45 bo v gradu Khislstein s predstavo Smetišče sledila Odrasla lutkovna skupina Repinčel Spodnja Poljskava iz Kulturnega društva Gaj, ob 10.30 bodo v Prešernovem gledališču lutkarji Zavoda za usposabljanje Janeza Levca Ljubljana in Kulturnega društva Cineast uprizorili igro Rdeča kapica 2003/2004. V gradu Khislstein bo ob 11.15 sledila predstava Snežak in zvončki Mlajše lutkovne skupine OŠ Ormož, pol ure kasneje bo v Prešernovem gledališču predstava Deček lutkovne skupine Pika iz SKD Celovec, ob 12.30 se bodo v Khislsteinu predstavili mladi iz lutkovne skupine Luna, II. OŠ Murska Sobota s predstavo Tih, tukaj beremo, sledili pa bosta še predstavi v Prešernovem gledališču in sicer Lutkovnega gledališča Velenje Pikina nedelja ob 13. in ob 15. uri Kmet Tilen iz Hama gledališke šole Prve gimnazije Maribor. Vstopnina za vse predstave je 1.000 tolarjev, za posamezno predstavo pa 500 tolarjev. I.K.

Iz galerije Prešernovih nagajencev za likovno umetnost

DRAGO TRŠAR (1927)

Bronasta skulptura besnečega bika je ekspresivna podoba Tršarjeve ideje. V bron odlije notranjo moč živali in jo dodatno poudari na površini, ki ni popolnoma zglajena, kar še bolj poudarja surovo moč in veličino. Ritmična notranja gmoča, trdno nasajena na telo, zaživi polnoplastično organsko življenje. Skoraj mitična podoba bika potrebuje v svoji intimni podobi svoj prostor, ki ga naseli s svojo navzočnostjo.

Rodil se je na Planini pri Rakeku. Na ALU v Ljubljani je študiral kiparstvo pri profesorjih Zdenku in Borisu Kalinu, Karlu Patrihu in Petru Lobodi. Diplomiral je leta 1951.

Nagrado Prešernovega sklada je prejel leta 1968 za razstavljena kiparska dela v Mali galeriji v Ljubljani leta 1967. Prešernovo nagrado pa leta 1990 za življenjsko delo.

P. H. F.

Bik, 1953, bron, 31 x 21 x 12,5 cm, lastnik Gorenjski muzej Kranj.

Galerija Prešernovih nagajencev

Glavni trg 18, Kranj

Razstave: ZDENKO HUZJAN, 15. april - 15. maj 2004

ZVEST APOLLONIO, otvoritev razstave bo 27. maja 2004

6 SLOVENSKI BIENALE mesta Kranja

I oglejte si razstavljena dela in glasujte - ZA NAGRADO GORENJSKEGA GLASA.

Med obiskovalci razstav v okviru bienala, ki nam bodo poslali kupon z izborom najljubše kreacije, bomo 13. maja 2004 izbrali tri nagajence - prejemnike likovnih del po izboru Likovnega društva Kranj.

I sredo, 5. maja, ob 18. uri: ODPRTJE RAZSTAVE AKADEMSKEGA SLIKARJA JOŽETA ŠUBICA v razstavišču Zavarovalnice Triglav na Bleiweisovi 20 v Kranju.

VEČ O BIENALU: www.artvisti-si.org

LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ, BLEMISICE 4, KRANJ

Medijski sponzor **GORENJSKI GLAS**

GORENJSKI GLAS OVALNI KUPON

Med razstavljenimi likovnimi deli na 6. bienalu mesta Kranj 2004 in med spremljevalnimi razstavami

mi je bila najbolj všeč stvaritev:

(naslov dela in avtor)

Moji podatki: _____

(ime, priimek, naslov)

Izpolnjen kupon prinesite ali pošljite na dopisnici na naslov: Gorenjski glas, d.o.o., Zoisova 1, 4000 Kranj.

Pravila nagradnega glasovanja so na voljo v Gorenjskem glasu, v oddelku za marketing.

Piše Eva Senčar

Za 'knjigobrbce'

Luči na odprtem morju, Zgodbe iz Grčije, antologija grške kratke proze, iz grščine prevedla Klarisa M. Jovanović, ki je za ta prevod prejela nagrado društva grških književnih prevajalcev, izbor besedil in uvod Kostas Asimakópulos, Vodnikova založba, Ljubljana 2003, 190 str., 3.600 sit.

Grška književnost je nastajala stoletja, novogrška književnost pa je kratkega veka in se je rojevala vzporedno z novo grško državo sredi 19. stoletja po vstaji proti Turkom. Do tedaj je grško slovo obstajalo v uradnem jeziku, ki se je dokaj razlikoval od vsakdanje ljudske govornice, ljudem pa je takšna književnost ostala tuja. Ker gre za antologijo novogrške kratke proze, je bil izbor tekstov in pisanje uvodne besede za Kostas Asimakópulos še posebej zahtevno delo, piše. Bil je prisiljen narediti korak v preteklost, da pokaže izvor novogrške kratke proze, ob tem pa dela ni namenil le literarnim zgodovinarjem, pač pa je želel grški narod skozi besedila uglednih pisateljev predstaviti tudi tujim bralcem. Naslovna, Luči na odprtem morju, je ena izmed devetnajstih zgodb - napisala jih je devetnajst avtorjev v obdobju zadnjih desetletij 19. stoletja do šestdesetih let 20. stoletja. Govori o pozabljenem grškem otoku; želja prebivalcev, da bi nekoč tam pristala ladja, simbolizira obče človeško hrepenenje.

Prevajalka francoskega, italijanskega, novogrškega, srbskega, hrvaškega in makedonskega leposlovja, Tržičanka Klarisa M. Jovanović, v javnosti bolj znana kot pevka, ki se na povsem svojstven način loteva predvsem ljudskih pesmi in uglasbene poezije, je svet, ki ga v knjigi opisujejo pisatelji, dojela kot skriti obraz današnje Grčije - svet, ki je zapustil globoke sledove v mišljenju in čustvovanju slehernega Grka, kot piše. To je njena druga knjiga (prva je roman Otok v luninem popku), ki jo je prevedla iz novogrščine, poleg mnogih grških pravljic, te so izhajale v reviji Ciciban in še vedno občasno izhajajo v mladinski reviji Galeb, in tekstov za literarne revije in radijske oddaje. Njena prevajalska dejavnost izvira iz ljubezni do slovenskega jezika, do jezikov nasploh; v njej dramatično radovednost, slo po odkrivanju tujih kultur, kulturnih zapuščin, kot so ljudske pesmi različnih, predvsem balkanskih in mediteranskih narodov, njihovih slikovitih običajev; napaja njeno obzorje, ki si ga je začela širiti s študijem filologije in komparativistike. Na vprašanje, kaj odlikuje izvrstnega prevajalca, odgovarja: "Pomembno je, da ujame tisti okus, ki ga ima original. In vendar mora slovenski bralec brati delo tako, kot če bi ga napisal slovenski avtor. Za dober prevod je nujno, da ima prevajalec 'potencial literata'." Prevajanja se loteva s prislovično natančnostjo; preverja skoraj vsako besedo, poved, četudi ji je znana večina besed, raziskuje nianse, skrite, pomenljivejše pomene. Grško-grškega razlagalnega slovarja skoraj ne odloži, pravi in priznava, da so ji v pomoč slovarji novogrščine in večjih svetovnih jezikov, kajti Slovenci novogrško-slovenskega slovarja še nimamo. In kar je še pomembno, telefoni njenih grških prijateljev, veliko jih je spoznala na podiplomskem študiju novogrške književnosti in grške ljudske pesmi, pogosto zvonijo na klic iz Slovenije.

Pesnitev o Čičovi Urški

Prazniki in godovi

Florjan z golido vode

V resnici je ogenj, ki ga na podobah gasi sv. Florjan, manj pomemben od vode, v kateri je utonil z mlinskim kamnom okrog vratu.

Danes, 4. maja, godujejo redovnik **Ladislav Poljski**, škof **Cirijak** in mučenec **Florjan ali Cvetko**, ki je med Slovenci in Slovenci zelo spoštovan. O njegovem življenju je malo znane. Rodil naj bi se v bližini Dunaja v rimski provinci Norik, kjer bi tudi morali po ukazu cesarja Dioklecijana darovati poganskim bogovom, čemur se je Florjan kot rimski vojaški uradnik v okolici današnjega Linza uprl. Po ukazu cesarjevega namestnika Akvilinija so ga prijeli, bičali in mu z ostrim železjem trgali meso s pleč. Ker je Florjan mučenje prestal, ga je cesarjev namestnik velel s kamnom okrog vratu pahnuti v reko Enns. Človek, ki ga je sunil v vodo, je ob pogledu na utaplajočega Florjana oslepel. **Florjan s slovenskimi inačicami imena Cvetko, Cveto ali Cvetka** je zavetnik Dunaja, med Slovenci in Slovenci pa eden od najbolj čaščenih svetnikov. Najpogosteje je upodobljen kot rimski častnik z zastavo, ki z golido vode v roki gasi gorečo hišo ali vas pod seboj. Florjan, pri katerem je voda pomembnejša od ognja, krasi številne hiše in ga-

silske domove. Je spoštovan zavetnik gasilcev in vseh pogumnih ljudi, ki pomagajo ob požaru, poplavi in potresih. Florjan je tudi fantovski svetnik.

Jutri, 5. maja, bo praznik škofa **Gotarda**, mučenca **Angela** in spokornice **Jute**, v četrtek, 6. maja, pa se bo katoliška cerkev posebej spomnila dijaka **Dominika Savia**, ki ga je Don Bosko leta 1845 sprejel v svoj zavod, leta 1857 pa je zaradi bolezni umrl, star 15 let. V petek, 7. maja, bo praznik opatinje **Gizele**, škofa **Domicijana** in kneza **Borisa Bolgarskega**, v soboto, 8. maja, mučenca **Viktorja Milanskega**, škofa **Desiderja ali Željka** in papeža **Bonifacija IV**.

V nedeljo, 9. maja, se bodo zahodni in vzhodni kristjani posebej spomnili egiptovskega opata **Pahomija**, ki je gradil samostanske naselbine v puščavi, ki so pomagale popotnikom in bolnim. Nedelja bo tudi praznik puščavnika **Beata Švicarskega** in device **Katarine iz Bologne**. V ponedeljek, 10. maja, bo god škofa in bogoslovnega pisatelja **Antonina Firenskega**.

Jože Košnjek

Podbrezje - Milan Debeljak iz Podbrezja ni samo ključar farne cerkve sv. Jakoba v Podbrezju, ampak tudi odlični pesnik. V soboto, 24. aprila, zvečer je v polni dvorani domačega kulturnega doma na literarnem večeru predstavil knjigo s pesnitvijo o **Taborski Urški**. Odlomke iz pesnitve sta prebiral avtor in njegova hčerka **Urška**, program je povezoval **Stane Mihelič**, pel pa je domači **otroški pevski zbor**. Izkupiček od prodaje knjige bodo porabili za obnovo stare mežnarje na Taboru, ki se bo imenoval po nekdanjem podbreškem župniku in misijonarju **Francu Pircu**.

Milan Debeljak, podbreški ključar in pesnik.

Ena od njih govori o Čičovi ali Taborski Urški ter njeni nenavadni rešitvi pred Turki.

Objavljena je bila leta 1939 v Podbreškem glasu in pripoveduje o petčlanski Čičovi družini, ki je živela na domačiji pod Taborom. Med nepričakovanim roparskim napadom, verjetno okrog leta 1470 ali 1480, so Turki ugrabili dva sinova, očeta pa ubili. Mama in hčerka Urška sta ostali sami. Urška je hudo zbolela za današnji gripi podobno boleznijo. Mati je molila in prosila Marijo na Taboru, naj ji ohrani vsaj hčerko. Urška pa je Mariji, če bo preživel, obljubila v kiti spletene lase. Ko je ozdravela, je odšla za izpolnitvijo obljube. Nekega dne so Turki znova udarili proti Kranju in naprej na Gorenjsko. Za Podbrežane je bil utrjeni Tabor varno zavetje. S seboj so vzeli najnujnejše za preživetje. Tudi Ur-

ška je napolnila culo z živežem in med zadnjimi bežala za obzidje Tabora. Pred vrati jo je prvi Turek ujel in zgrabil se lase, vendar jih je vodja braniteljev odsekal z mečem. Turek je telebnil v jarek, Urško pa so preko mostu potegnili na varno. Tabor je zdržal napad. Podbrežani so iz jarka potegnili mrtvega napadalca, ki je še vedno stiskal v pesti Urškine lase. Urška jih je spleta v kito in jih v okviru obesila v taborski cerkvi. Obljuba, dana Mariji, je bila nenaavadno, vendar srečno izpolnjena. Čičov rod je po zaslugi Urške, ki se je omožila, živel do začetka preteklega stoletja, ko so zadnje tri sestre podarile imetje cerkvi za nakup novega Čičovega zvona, ki se še danes oglašča z zvonika cerkve na Taboru in spominja tudi na Urško, ki odslej živi tudi v pesnitvi Milana Debeljaka.

Jože Košnjek

Gasilsko romanje na Brezje

Brezje - Prostovoljno gasilsko društvo Brezje in frančiškanski samostan prirejata v soboto, 8. maja 4. vseslovensko romanje gasilcev na Brezje v počastitev goda sv. Florjana. Gasilci se bodo opoldne začeli zbirati na parkirišču, od koder bodo malo pred 14. uro krenili proti baziliki, kjer bo ob 14. uri slovesna maša, po njej pa blagoslov gasilcev, gasilskih vozil in opreme. Po blagoslovitvi bo družabno srečanje.

Jože Košnjek

Predavanja za zakonce in starše

Kranj - Kranjski dekanjski odbor za zakon in družino bo organiziral ta in prihodnji petek zanimivi predavanja za zakonce in starše, ki bosta v župnijski dvorani v Tavčarjevi ulici 43 v Kranju. Prvo predavanje bo v **petek, 7. maja, ob 20. uri**, na njem pa bo **psihoterapevt Bogdan Zorž** govoril o razvajenosti in nasilju otrok. **Pater Beno Lavrih** pa bo v **petek, 14. maja, ob 20. uri** predaval na temo **Odnos mož - žena, kaj pa otroci?**

J.K.

Človek in religija danes

(nadaljevanje in konec)

Mesto in razvoj delavskega razreda jasno kažeta, da sta razvoj tehnike in oddaljevanje od religije med seboj povezani. Zaradi tega je ohranila svoj vpliv tam, kjer je obdržala (ob sodelovanju z oblastjo, politiko) nekaj družbenega nadzora, kjer je ostala kot prevladujoča krščanska ureditev sveta. Versko prakso opravljajo pod vplivom družbenega okolja. Pojavi oddaljevanj, ateizma, industrializacije v zahodni Evropi, severni Ameriki in tudi ostalih celinah so sprožili razhajanje med katoliško cerkvijo in modernim svetom. Moderna družba je postala sekularna družba, kar pomeni, da so se vsa področja družbenega življenja v precejšnji meri osamosvojila, osamosvojila od religioznosti in cerkvenosti. V moderni družbi je nova tehnika povzročila, da se je dobro razvil komunikacijski sistem in povečal poučenost ljudi tudi v deželah, ki še niso tako dobro razvite. Spremenila se je tudi ekonomska struktura. Zmanjšalo se je število aktivnega prebivalstva, zaposlenega v kmetijskem sektorju, povečal pa se je delež aktivnega prebivalstva v industrijskem in storitvenem sektorju. Družina je vedno bolj le porabniška enota. Nastajajo nove

družbene ureditve, novi družbeni razredi zaradi diferenciacije poklicev in dohodkov. Značilnost moderne družbe so tudi migracije - medregionalne, dnevne, medcelinske, ki vplivajo na kulturo ljudi in razkroj tradicionalnih vrednot. Splošen pojav je tudi koncentracija prebivalstva in urbanizacija - mesto je središče razvoja in gonilna sila širšega razvoja. Spreminja se tudi ruralno območje zaradi potreb turizma, praznikov, počitka ob koncu tedna. Tradicionalna religioznost se je tudi tu omajala. Moderna proizvodnja povečuje narodni dohodek in materialno raven prebivalstva, kupna moč, izobrazba se povečujeta, zdravstvena raven in de-

lovni pogoji pa se izboljšujeta. V tretjem svetu je opaziti veliko razliko med ekonomskima ravnema razvitih in nerazvitih dežel, ki v političnih in mednarodnih odnosih postaja najpomembnejši dejavnik.

Razmerje moderne človeka do religiozne in cerkvene prakse se spreminja. Opaziti je težnjo po nazadovanju (manjši obisk nedeljskih maš in nižje število zakramentov). Čim večje je mesto (katoliška Španija, protiklerikalna Francija ali pa Slovenija), tem manjši je obisk nedeljskih maš. Religiozne vrednote so postale obrobne pojave. Prevladuje mnenje, da je religija izrazito zasebna zadeva.

Ahmed Pašić

Srečanje krščanskih gibanj in skupnosti

Ljubljana - V soboto, 8. maja, bo v Stuttgartu v Nemčiji srečanje krščanskih gibanj in cerkvenih skupnosti pod geslom **Skupaj za Evropo**, ki se ga bo udeležilo nad 10.000 članov gibanj in skupnosti ter predstavnikov političnega in družbenega življenja. Slovenijo bo zastopalo okrog 50 predstavnikov gibanj in osebosti iz javnega življenja. Sodobna tehnika bo povezala 147 evropskih mest v 29 državah. Ljubljana bo s Stuttgartom povezana od 14. ure naprej, program pa bo mogoče spremljati v Ljubljani na Teološki fakulteti, Poljanska 4 in v Mariboru v Slomškovi dvorani na Slomškovem trgu 20.

J.K.

TISOČ LET BLEDA

Blejski zbornik 2004

(odlomki)

VII. del

Martin Šolar

Narava in njene vrednote

Bled - podoba iz narave

Zavarovana območja - parki

Posebno vredni deli narave, ki jih lahko imenujemo naravne znamenitosti, naravna dediščina ali naravne vrednote, imajo antropogeni izvor. Človek je del narave označil kot posebno vreden, kot dediščino. Deli narave, spoznani kot naravne vrednote, so zelo majhen delež vsega naravnega okolja. Praviloma se v pokrajini, kjer je naravnih vrednot največ, prej pojavijo težnje po zavarovanem območju. Naravovarstvena stroka je v glavnem že prišla s točkovnega varstva naravnih vrednot na celostno varovanje narave v obliki zavarovanih območij oziroma varstva habitatov. Celostno varovanje zavarovanih območij je najpomembnejše za varstvo narave. Točkovno varstvo ali varstvo omejenega območja naravne vrednote ne zagotavlja učinkovitega varovanja, predvsem je težko preprečevati posredne vplive okolja.

Po svetu poznajo različne oblike zavarovanih območij, njihovo poimenovanje pa ni enotno. Najpo-

gostejše oblike in imena so naravni rezervat, gozdni rezervat, naravni spomenik, narodni spomenik, narodni park, naravni park, regijski park, krajinski park, zavarovana pokrajina in območje divjine. Glede na naravovarstveni in nacionalni pomen, so narodni parki tista oblika zavarovanega območja, kjer sta ohranjanje in varstvo narave najbolj neposredno približana javnosti.

Transformacija krajine

Bežen pogled popotnika z nekaterih razgledišč ne odkrije vpliva človeka na blejsko krajino. S severne obale Blejskega jezera proti jugozahodu ima veduta Jelovice z Babjim zobom, obronki Pokljuke nad Bohinjsko Belo, Osojnice ter otoka in jezera skoraj popolno naravno podobo. Le otoška cerkev je vidno delo človeka. Ta pogled je že stoletja nespremenjen. Natančnejši pregled pa nam seveda pokaže spremembe v krajini. Ne le gradnje, tudi spremembe v načinu življenja in drugačnara raba so spremenili krajino. Kdor je v prvi polovici 20. stoletja gledal s Straže proti vzhodu, kjer se danes razteza naselje Dindol, si ob tedanjih treh stavbah prav gotovo ni predstavljal, da bo tu danes skoraj 120 stanovanjskih hiš. Če se pred far-

Zaraščanje nekdanjih pašnikov na Stari Pokljuki

no cerkvijo sv. Martina povzpne "za poč" - skalno lusko v grajski skali in pogledamo na središče Bleda nad vzhodno obalo jezera, je veduta zapolnjena s trgovskim centrom - "gadafi", hangarjem Park hotela in napolitanko Golf hotela. Krajine ne spreminjajo le gradnje, tudi narava sama se spreminja. Straža je bila nekoč precej bolj travnata, popasena. V Zagorinah je uspevala trta, staro ime za območje nad današnjim grajskim kopaljščem je Pod nogradom, kar naj bi dokazovalo, da so bili tudi tu vinogradi.

Še bolj kot na Bledu samem pa se je krajina spreminila v okolici, v rovtih in na planinah. Navedimo le Grajsko planino na Pokljuki. Ker ni več pašne in gospodarjenja, lahko na robovih planine opazujemo hitro zaraščanje. Na robu je počitniška

hiša, predelana iz nekdanjega pastirskega stanu ali hleva. Občasno se na planini pase nekaj goved ali trop izgubljenih ovc. Planino še največkrat obiščejo gobarji, občasno se iz gozda sliši ropot motorne žage. Kako drugače je bilo nekdanj, pa ne v pradedavnini, pač pa le pred tri četrta stoletja. Grajska planina ali Ribšca je bila in je še vedno last pašne srenje Grad z Bleda. Življenje planine je bilo najbolj živahno v času prve Jugoslavije. Na planini so pasli okrog 80 govedi in nekaj konj z Grada, podobno število živine je bilo tudi z Želeč, Zagoric in Mlinega. Paša na planini se je začela 8. junija. Grajski so konec junija na dan sv. Petra in Pavla gnali živino naprej v Lipanco, druga živina je ostala na Grajski planini do malega šmarina (8. septembra). Takrat so Želečani, Zagorčani in Mlinani odgnali v dolino, na planini pa se je po vrnitvi z Lipance pašla grajska živina vse do konca septembra. Na planini je bilo pet stavb, največji med njimi sta bili grajska kočna in hlev. Živino so na planini molzli. Zanimivo je, da so grajsko kočno uporabljali tudi za počitnikovanje otrok ter za zimsko turistiko. Organizirani so bili smučarski tečaji, smučarji pa so obvladovali alpsko in telemark tehniko smučanja.

V krajini prevladujejo naravne danosti, ki jih je s svojimi dejavnostmi sooblikoval tudi človek. Krajina ni statična, nasprotno, neprestano se spreminja. Želimo si, da bi transformacija krajine tudi v Blejskem kotu potekala tako, da bi ohranjali vse tiste značilnosti in vedute, zaradi katerih je bogata, pestra, kvalitetna in ki so temelji identitete prostora.

Jože Košnjek

Dolgo čakajo na dom

Malo je starih ljudi, ki bi si vroče želeli oditi v dom starostnikov, toda mnogokrat je zaradi bolezni in potrebe po negi to edina možnost. Žal morajo na sprejem največkrat kar dolgo čakati, na Gorenjskem od pol do enega leta.

Ljudem, ki jih bolezen ostarelih svojcev sili v zahtevno nego, se vsaka čakalna doba neznošno vleče, že nekaj tednov se jim zdi preveč. V domovih, kjer je možnost sprejema novega stanovanca na žalost odvisna od smrtnosti drugih, pa jim težko natančno povedo, kdaj bo njihov svojec lahko sprejet. Ko smo po gorenjskih domovih starostnikov poizvedovali, kolikšna je čakalna doba pri njih, nam niso mogli natančno odgovoriti. Ožja Gorenjska ima v šestih domovih 1166 postelj, širša še dodatnih 786, pa se še vedno zgodi, da mora star človek iz tega okoliša, ki se mu zelo mudi v dom starostnikov, svoje bivališče vsaj začasno poiskati kje daleč od svojega doma. V **Domu upokojencev Kranj**, ki lahko sprejme 207 stanovalcev, so nam pred časom povedali, da imajo prošnje ravno toliko, kot je domska zmogljivost, z vrste čakajočih pa trenutno "rešujejo" prošnje, vložene leta 2002. Z dodatno ponudbo (dnevnim varstvom, začasnim varstvom, razvozom kosil, pomočjo starostnikom na domu) nekoliko blažijo največje potrebe. V **Domu starejših ob-**

čanov Preddvor v Potočah, kjer imajo 188 postelj, nam je socialna delavka **Jana Mali** povedala, da je čakalna vrsta daljša za ženske, ki na negovalni ali bivalni oddelki čakajo kar leto dni, medtem ko moški pridejo na vrsto že v nekaj mesecih. Povsod v domovih je namreč razmerje med moškimi in ženskami v prid slednjih. Sicer pa razumejo stisko čakajočih, pravi sogovornica, in se posamično skrbno lotijo vsakega primera posebej. Ni dovolj, da svojci le oddajo vlogo, pridejo naj na pogovor in se večkrat zanimajo, kako kaže s sprejemom. Prednostno obravnavajo aktualne primere, veliko vlog pa je oddanih "za vsak primer". Takšne izkušnje imajo tudi v **Domu dr. Janka Benedika v Radovljici**, kjer je za 204 postelje treba počakati leto ali leto in pol. Socialna delavka **Jelka Orel** pravi, da imajo na čakalni listi trenutno okoli 80 aktualnih vlog, približno še enkrat toliko pa tistih za vsak slučaj. Tudi pri njih lažje dobi posteljo pokreten moški kot ženska, ki potrebuje več nege. Večje je namreč zanimanje za sprejem na negovalni od-

Na prostor v domu starostnikov je tudi na Gorenjskem treba počakati od pol do enega leta.

delek (del tega je namenjenega demenčnim stanovalcem), saj se ljudem, dokler so zdravi in samostojni, ne mudi v dom. Direktorica **Doma Petra Uzarja v Trzinu Zvonka Hočevar Šajatovič** pa je menila, da je nehva-

ležno govoriti o čakalni dobi, saj je žal hitrost sprejema v dom odvisna od smrtnosti v njem. Povprečno sicer ljudje za trziški dom čakajo do pol leta, nekateri so na vrsti že v dveh mesecih, drugi v tričetrt leta. Največji

problem so negovalni oddelki, kamor starostniki navadno prihajajo naravnost iz bolnišnic, najdaljša doba bivanja v domu pa je značilna za demenčne stanovalce, ki so fizično dolgo pri močeh, a žal zaradi narave svoje bolezni ne morejo biti sami in brez nadzora. Trziški dom s 171 posteljami ima za takšne 22 mest, zaradi porasta pa razmišljajo o odprtju še enega oddelka. Dom starostnikov v **Centru slepih in slabovidnih v Škofji Loki** je nekoliko poseben, saj prednostno sprejema starejše ljudi s težavami vida iz vse Slovenije (drugi domovi dajejo prednost domačim občanom), v

drugi "prioriteti" so domačini, če je kaj prostora, pa sprejemajo tudi druge, kar je zelo redko, pravi socialna delavka **Janka Lotrič**. Dodaja, da je čakalna doba večja na stanovanjskem oddelku, več kot leto dni, na negovalnem pa od dveh mesecev do pol leta, odvisno pač, kaj se v hiši dogaja. Če se denimo staremu človeku z bivalnega oddelka zdravstveno stanje poslabša in mora na negovalni oddelki, bo najprej mesto dobil ta stanovalac pred zunanjim čakajočim. Tudi v **Domu dr. Franca Berglja** na Jesenicah neradi govorijo o čakalnih dobah, ki se lahko potegnajo od pol leta do leta ali celo več, odvisno od tega, kam želijo svojci starostnika namestiti, dodaten problem pa je še veliko starostnikov z demenco.

Podatke o čakalnih dobah v slovenskih domovih zamegljuje dejstvo, da veliko ljudi vložijo prošnje za sprejem za vsak primer. **Boris Koprivnikar**, direktor Centra slepih in slabovidnih v Škofji Loki, sicer pa predsednik Skupnosti socialnih domov Slovenije, govori o deset tisoč čakajočih, kar pa je najbrž prenapihnjeno. V pripravi je nov sistem oddajanja vlog, ki bo centraliziran v vsej Sloveniji, da bodo imeli domovi realen pregled nad resnično čakajočimi. Sedaj se namreč dogaja, da ljudje oddajo vloge v več domov hkrati in se uvrstijo na več čakalnih list. Ko svojec dobi mesto v enem od domov, ga drugje ne odjavijo s čakalnih list, in te so še naprej videti grozljivo dolge.

Danica Zavrl Žlebir

Manjša razlika v dodatku

Višji upokojenski dodatek za rekreacijo naj bi bil letos enak kot lani, nižji pa višji.

Kranj - Skupščina Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije bo odločala o predlogu upravnega odbora, da bi upokojencem z majskim izplačilom rednih pokojnin izplačali še rekreacijski dodatek v višini 39.980 oz. 71.140 tolarjev.

Kot je znano, se je upravni odbor zavoda na seji sredi aprila odločal med dvema predlogoma o višini letošnjega rekreacijskega dodatka. Po prvem predlogu naj bi ohranili dosedanje razmerje 1 : 2 med nižjim in višjim dodatkom, pri tem pa naj bi nižji znašal 37.810 tolarjev in višji 75.620 tolarjev. Po drugem predlogu naj bi razmerje med nižjim in višjim dodatkom zmanjšali na 1 : 1,78, pri tem pa bi višji dodatek znašal 71.140 tolarjev, nižji pa bi se zvišal na 39.980 tolarjev. Višji dodatek

naj bi prejeli upokojenci, katerih pokojnina je enaka ali nižja od zakonsko določenega zneska 81.953 tolarjev, nižjega pa upokojenci s pokojnino, ki presega ta znesek, ter prejemniki delne invalidske pokojnine in nadomestil iz invalidskega zavarovanja. Pri glasovanju na seji upravnega odbora je več podpre dobil drugi predlog, s tem pa je tudi ustregel Zvezi društev upokojencev Slovenije, ki se zavzema za to, da bi dodatek leta 2006 oz. 2007 predstavljal 70 do 75 odstotkov regresa za-

poslenih in da bi bil enak za vse upokojence. Da bi to dosegli, je zveza že za letos predlagala večje povišanje nižjega dodatka kot višjega ter s tem tudi zmanjšanje razmerja med njima.

Ko so v strokovnih službah zavoda pripravljali predlog za odločanje o višini letošnjega dodatka za rekreacijo, so proučili tudi predlog lanske skupščine, da naj bi letos pri ugotavljanju upravičenosti do nižjega ali višjega dodatka upoštevali prejemanje samostojne ali sorazmernega dela pokojnine iz obveznega zavarovanja iz tujine. Ugotovili so, da zakon za kaj takega ne daje pravne podlage in da zavod tudi nima podatkov o prejemnikih in višinah tujih pokoj-

nin. Če bi jih poskušal pridobiti neposredno od prejemnikov, je vprašljivo, ali bi bili verodostojni in če bi jih sporočili vsi. Od držav, s katerimi ima Slovenija sklenjen sporazum o socialnem zavarovanju, bi jih lahko pridobili po uradni poti, vendar bi to glede na dosedanje izkušnje trajalo več mesecev, od ostalih držav pa jih praktično ne bi mogli dobiti.

Po finančnem načrtu zavoda, h kateremu je dala soglasje tudi vlada, je letos za izplačilo dodatka za rekreacijo na razpolago nekaj več kot 25 milijard tolarjev, pri tem pa so upoštevali, da bo letos število prejemnikov dodatka še za 2,5 odstotka večje kot lani. **Cveto Zaplotnik**

Različno mislijo, enako čutijo

Ljubljana - Člani Kluba seniork in seniorjev SDS so se na lastno pobudo ter na pobudo upokojencev iz stranke Nova Slovenija (NSi), iz drugih strank in iz nestranskih vrst odločili, da bodo zaradi odnosa sedanje vlade in vladne koalicije do upokojenskega vprašanja ustanovili Neodvisno društvo upokojencev. "Vemo, da nam bodo nekateri očitali, da nismo in da ne moremo biti društvo neodvisnih upokojencev. Dokazali bomo, da smo lahko. V svoje vrste bomo sprejemali različno misleče, a enako čuteče do vprašanj, ki tarejo upokojence in mlade generacije," pravijo v klubu, kjer so prepričani, da prednostna naloga društev upokojencev ne morejo biti izleti in koncerti pevskih zborov, ampak zavzemanje za upokojenske pravice. Medtem ko vodstvu zveze društev upokojencev očitajo, da prikimava potezam vlade, je DeSUS po njihovem mnenju politično pristranska organizacija, ki ne zastopa interesov vseh upokojencev. **C.Z.**

Upokojeni novinarji po Gorenjskem

Kranj - Ko se je znani radijski novinar **Stane Škrabar** pred sedmimi leti upokojil, je pri Društvu novinarjev Slovenije ponovno "oživil" delo aktivna upokojenih novinarjev, ki je po smrti njegovega prvega predsednika **Štefana Kuharja** nekoliko zamrlo. Aktiv šteje okrog dvesto članov, med njimi so tudi upokojeni novinarji z Gorenjskega. Vsak prvi četrtek v mesecu se ob desetih dopoldne srečajo na kavici v Sestici v Ljubljani, vsak mesec, od aprila do decembra, so tudi odpravijo na izlet po Sloveniji ali zamejstvu. Aprila so bili na Gorenjskem, maja bodo obiskali **Kumrovec**, **Osankarico** in **Žičko kartuzijo**. In kaj jih je zanimalo na Gorenjskem? Kot je povedal predsednik aktivna **Stane Škrabar**, so si ogledali **brniško letališče**, **Avsenikovo galerijo v Begunjah**, **Čebelarski muzej v Radovljici** in **vigenje v Kropi**, odtod pa so pot prek **Dražgoš** nadaljevali v **Dolenjo vas**, kjer so sklenili izlet s kosilom v gostilni pri **Zalagarju**. **C.Z., foto: Tina Dokl**

Gorenjski upokojenec

Priloga Gorenjskega glasa za sedanje in bodoče upokojence.

Led smo prebili, na prvo prilogo, ki je izšla aprila, je bilo tudi nekaj odmevov. Še posebej smo bili veseli odziva **Vinka Gobca**, predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije, ki je pohvalil odločitev Gorenjskega glasa, da uvede prilogo Gorenjski upokojenec, hkrati pa izrazil upanje, da bo dobro obveščal gorenjske upokojence. Pismo z zanimivo vsebino smo prejeli tudi iz **Žirov**. Naša naročnica, upokojenka, je v pozdrav novi prilogi napisala pesem, a pripisala, da ni za objavo. Njenega imena tokrat ne bomo razkrili, morda ob kakšni drugi priložnosti, pesem pa kljub temu objavljamo: "Je 'faca' ta Gorenjski glas/ in res brez konkurence/ spomnil se je tud' na nas/ na gorenjske upokojence/ Prilogo bomo vsi čakali/ tako kot pokojnino/ in raje bomo plačevali/ vsak mesec naročnino/ A se preveč ne bi zmotila/ glede na vso zvestobo/ če tle bi trdila/ da od vseh Gorenjcev/ v seznamu naročnikov/ največ je upokojencev/ Lepo, spoštovana Žirovka, in še enkrat hvala za pošto!

Danes je pred vami majska priloga, povabilo k sodelovanju velja še naprej. Če vas kje "ževelj žuli", vprašajte, morda vam bomo lahko pomagali z odgovorom, nasvetom strokovnjaka ali samo z opozorilom pristojnim. Lahko se nam oglasite tudi s krajšim literarnim prispevkom ali pesmijo, s krajšim člankom (in sliko) o zanimivem dogodku, predlagate, o kakšni problematiki pisati in koga predstaviti.

Naš naslov je Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj, naša številka telefaksa 201-42-13, naš elektronski naslov pa info@g-glas.si in cveto.zaplotnik@g-glas.si **Cveto Zaplotnik**

Mag. Bojan Jean, član uprave Sklada obrtnikov in podjetnikov

Obrtniki čakajo na razplet

Razplet z obrtniškimi pokojninami je še vedno v zraku.

Zgodovina Sklada obrtnikov in podjetnikov sega v leto 1956. Do leta 1967 je bil Sklad edina oblika pokojninskega zavarovanja za obrtnike. Od takrat dalje pa so se morali tudi obrtniki obvezno zavarovati pri današnjem Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Sklad pa je prevzel vlogo dodatnega pokojninskega zavarovanja, vendar je zaradi minimalnih pogojev ZPIZ-a za določene obrtnike še vedno predstavljal edino obliko zavarovanja. Formalno Sklad še vedno deluje po dokladnem sistemu, obenem pa oblikuje rezervacije. Zapletlo se je, ko je Sklad državi izstavil račun za leto 2000, država pa svojih zakonskih obveznosti ni poravnala.

Z vlado, ki sproti spreminjanje lastna pravila in izračune, ne bova zgubljala besed. V igro, kako rešiti zaplet, je nenadoma vstopila Kapitalska družba (Kad). Kako gledate na to?

"Najprej naj povem, da ima Sklad v različnih oblikah oziroma naložbah 20,5 milijarde tolarjev. Kad se vseskozi pojavlja kot alternativa sedanjim zakonskim rešitvam, vendar pa je sedaj, ko so na finančnem ministrstvu izračunali, da po njihovem mnenju Skladu letno pripada približno petdeset milijonov proračunskega denarja letno, kar za celotno prihodnje obdobje in glede na projekcije pomeni približno 1,3 milijarde tolarjev, ponudil izrazito neugodno rešitev. Kljub ugotovitvam države, da nam ne pripada nič več kot toliko, nam je kapitalska družba ponudila alternativo, po kateri bi prispevala 15 milijard v enkratnem znesku. To je seveda manj, kot pričakujemo po sedaj veljavnih zakonskih določbah. Moram reči, da ne vem, kako naj si vse skupaj razlagam. Dejstvo je, da

je vlada z zakonom zadevo enkrat že ustrezno rešila. Edina težava je v neizvajanju tega zakona. Še več. Spreminjajo se celo razlage zakona. Prišlo je že tako daleč, da država praktično ne prizna nobenih obveznosti več. Hkrati pa sili Sklad v alternativne rešitve, ki imajo dve skupni točki: Sklad se mora razpustiti; vsaka rešitev prinese zmanjšanje veljavnih zakonskih pravic. Očitno je, da gre za vrsto prisile."

Kakšne pogoje vam je Kad pri tem postavil?

"Postavili so nam pogoj, da se vsa sredstva in obveznosti članov prenesejo na Kad, Sklad pa preneha delovati. Skratka, da na Kad prenesemo 20,5 milijarde in vseh devetnajst tisoč zavarovancev. Po tem ko bo Sklad sprejel zavezujoč akt, pa bi Kad zagovarjal spremembo zakona, da bi lahko zagotovili 15 milijard tolarjev. Če zakon o Kadu ne bi bil sprejet, pa bi Sklad nadaljeval tako kot sedaj."

Če nekoliko pretehtam, bi rekla, da ima Kad apetit po tem vašem denarju.

Mag. Bojan Jean

"Kad, ki je v lasti države, se pojavlja kot izvajalec alternativnih rešitev. Ja, stvari je mogoče razumeti tudi tako."

Pričakujete, da se bodo stvari uredile v doglednem času?

"To ni odvisno od nas. Odsli smo na sodišče, od tu naprej pa stvari niso več v naši moči. Dobro voljo smo pokazali že, ko smo se v enem od predlogov odpovedali približno petnajstim odstotkom sredstev. Drugo je, ko poskušamo s predstavniki države vzpostaviti komunikacijo, da bi se zadeva pač uredila. Se pravi, sklad je naredil nekakšen premik, da bi se zadeva vendar uredila. No, tokratni predlog Kade drastično posega v pravice članov."

Če vstopi Kad, kje bo center odločanja?

"Pri njih. Zdaj Sklad upravljajo člani, ki so tudi njegovi last-

tem odločala ona. Člani ne bodo več upravljavci."

Kdo naj bi postavil nova pravila?

"Sklad naj bi sam uredil razmerja med člani. Kad pa bi določil osnove novih produktov, ki naj bi jih Sklad sprejel. Menimo, da morajo biti zavarovalna pravila in pogoji znani vnaprej, ne glede na rešitev. Od samega začetka morajo biti jasno postavljeni. Za vsakega zavarovanca posebej in ne kar na pamet oziroma na splošno. Ko so nova pravila znana, pa se je mogoče odločiti, vendar mora biti vedno dopuščena tudi drugačna možnost."

Zakaj Skladovih upokojeencev ne prevzeme ZPIZ?

"O tem se je govorilo pred štiri leti. Prišlo je že do nekakšnega dogovora, nakar se je izka-

zalo, da ZPIZ nima zakonske podlage, da bi upokojeence prevzel. Tu se je potem zadeva ustavila."

Kad torej ima zakonsko podlago?

"Ne. Državni zbor bi moral zakon šele sprejeti."

Različica s Kad potemtakem visi v zraku?

"Vsaka druga rešitev razen veljavne je vezana na zakonske spremembe. Tudi to je absurd. Država obstoječo zakonsko rešitev, ki jo je sama sprejela, označi za neustrezno in jo želi nadomestiti z novo, pri tem pa pričakuje, da se bodo pravica po obstoječem zakonu odpovedali zavarovanci sami."

Marjeta Smolnikar, foto: Gorazd Kavčič

Uživam v raziskovanju in zapisovanju

Upokojenec Tone Košir iz Škofje Loke se v zadnjih letih posveča pisanju knjig. Zadnja, Babištvo na Loškem, je izšla pred kratkim.

Škofja Loka - "Delam v svoje veselje in radost, hkrati pa se zavedam, da bi lahko vsi ti podatki brez knjižne izdaje šli v pozabo," pravi doktor Tone Košir. Pred letom in pol je Zdravstveni dom Škofja Loka praznoval 50 let, o tem pa je avtor napisal posebno knjigo. "Pri proučevanju zdravstva na Loškem sem se dotaknil tudi babic. Sklenil sem, da bom babištvo na Loškem proučil od začetkov do danes," pravi Košir.

Največ gradiva je našel v nadškofjskem arhivu. Izraz 'babica' sega v začetek 19. stoletja, saj so na začetku pomagale v večini primerov starejše ženske, ki niso imele šole, a so o porodu veliko vedele. "Velikokrat se je zgodilo, da je bila babica revnim, nezakonskim in otrokom dekel tudi krstna botra. To se je dogajalo od srede 19. stoletja pa tudi še po koncu 2. svetovne vojne," razloži doktor. Cerkev je botre potrebovala zaradi zagotavljanja krščanske vzgoje, oblasti pa je šlo le za točne podatke o novorojenčkih.

"Babica je bila dolga leta ob zdravniku edini zdravstveni delavec na terenu. Še po 2. svetovni vojni je bil to najpogostejši poklic na terenu, ki je močno vplival na zmanjševanje umrljivosti novorojenčkov pri nas," je ugotovil Tone Košir. V začetku 50. let prejšnjega stoletja so začele ženske rojevati v porodnišnicah. "Le malo jih je želelo roditi doma. Tako je poklic ba-

bice na terenu začel usihati, v bolnišnici pa so seveda, še sedaj. Gre za logično posledico, saj so babice pogrešali le v izrednih razmerah, ko je zapadlo veliko snega," je razložil doktor Košir. Na škofjeloškem območju živi nekaj upokojenih babic. Med njimi so še v začetku 70. let še delale Julija Bergant iz Škofje Loke, Julka Klemenčič iz Žirov, Milka Ferlan iz Gorenje vasi in Tilka Bergant s Praprotna.

Pred knjigo "Babištvo na Loškem" je bil Tone Košir kot specialist splošne medicine vključen deloma v dodiplomsko in večnima v podiplomsko izobraževanje zdravnikov. Skupaj z drugimi avtorji je leta 1992 izdal učbenik Splošne medicine (načela in tehnike). Sledila je knjiga Splošna medicina v Sloveniji. Nato pa je dobil ponudbo, da naj se loti zgodovine zdravstva na škofjeloškem. Tako je pred dvema letoma izšla knjiga 50 let zdravstvenega doma v Škofji Loki.

Doktor Tone Košir v delovnem kabinetu. Babištvo na Loškem že lahko beremo, prav kmalu pa še knjigo o Suhem Dolu in Suhodolcih, ob koncu leta tudi o Rdečem križu.

Nato pa so ga začele zanimati babice. Sedaj že proučuje delovanje Rdečega križa na škofjeloškem, delo pa naj bi izšlo še letos. Tik pred izdajo je tudi knjiga, ki se ji je posvečal več desetletij - Suhi Dol in Suhodolci. V Suhem Dolu je namreč preživel večino otroštva, vas. Ljudje in zgodovina pa so izredno zanimivi. Obeta se zanimivo branje.

Boštjan Bogataj

NADEBUDNEŽI IN VSI PRIDNI OTROCI!

OBI-jev BOBER ti pripravlja veliko presenečenje; za tvoj trud in malo domišljije te bo nagradil s posebnim darilom - pisarniškim stolom!

Zatisni oči in bobru nadeni pomladno barvno obleko, lahko pa napišeš tudi kratko zgodbo o bobru, ki je znan kot tisti z belimi zobmi in postavlja jezove na reki. Prosite očka ali mamico za pomoč, saj ste v soboto, 15. maja, med 9. in 11. uro ter v nedeljo, 16. maja, med 9. in 10. uro vsi skupaj povabljeni v TC OBI Kranj na nagradno žrebanje [5 srečnežev vsake pol ure]. Nagrade bo podelil "BOBER" osebno.

V nagradnem žrebanju bodo sodelovali vsi otroci, ki bodo na dopisnici poslali sliko pobarvanega bobra ali zgodbo o bobru ter svoje podatke do vključno 14. maja 2004 na naslov Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj.

KUPON

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Konec upokojevanja pod ugodnejšimi pogoji

Kranj - Zakon o prepovedi proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki, ki ga je državni zbor sprejel 1996. leta, je zaposlenim v gospodarskih družbah, ki so se ukvarjale z izdelavo azbestno cementnih izdelkov, omogočil upokojevanje pod ugodnejšimi pogoji. Zakon se je potlej še dvakrat spremenil, v letih 1998 in 2000, obakrat pa je nekoliko spremenil tudi pogoje za upokojevanje. Vladna komisija za uveljavljanje pravice do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji je v lanskem drugem polletju obravnavala 25 vlog in izdala 23 pozitivnih odločb za delavce iz Salonita Anhovo, Filtraavta Medvode, SŽ - Centralne delavnice in

iz Swatya Maribor. Eno vlogo je zaradi neizpolnjevanja pogojev zavrnila, eden od delavcev pa je zahtevek umaknil. Komisija je do konca lanskega leta izdala odločbe o upokojitvi pod ugodnejšimi pogoji 1307 delavcem iz trinajstih gospodarskih družb.

Programi preusmeritve gospodarskih družb, ki so izdelovale azbestno-cementne izdelke ali trgovale z njimi, so se ob koncu lanskega leta zaključili, s tem pa tudi upokojevanje pod ugodnejšimi pogoji. Komisija pričakuje v prihodnosti le še upokojevanje tistih delavcev, ki bodo obolevi za poklicno boleznijo.

C. Z.

Upokojeenci radi kegljajo

"Med mladimi je kegljanje 'dol prišlo', upokojeenci pa še vedno radi mečemo."

Tako nam je pripovedoval Janez Šolar iz Društva upokojeencev Kamna Gorica, ki je od 19. do 22. aprila na kegljišču v Radovljici pripravilo spomladansko tekmovanje upokojeencev Zveze društev upokojeencev občin Radovljica, Bled in Bohinj.

Udeležba je bila dobra, na tekmovanju je nastopilo enajst upokojeencev in 48 upokojeencev iz društev Zasip, Lesce, Gorje, Podnart, Bled, Begunje, Mošnje - Brezje - Ljubno, Lancovo, Radovljica, Kropa in Kamna Gorica. Med upokojeenkami je prepričljivo zmagala Marija Šimnic iz Zasipa s 383 podrtimi keglji, druga je bila Dora Tonejc (352) in tretja Romana Gatej (347), obe iz Lesce, na naslednja mesta pa so se uvrstile Mara Justin, Ivanka Pezdarnik, obe iz Gorij, in Breda Rozman iz Podnarta. In kakšen je bil razplet med upokojeenci? Zmagal je Polde Gros iz Lesce, ki je v petdesetih letih na polno in petdesetih na čiščenje podrl 407 kegljev, drugi je bil Jože Bevc iz Podnarta (398) in tretji Janko Justin iz Gorij (397). V prvo deseterico so se uvrstili še Tone Dežman, Radovljica, Ivan Šimnic, Zasip, Janez Kosmač,

Janez Šolar

Radovljica, Silvo Sajovic, Podnart, Pavel Cerkovnik, Bled, Rok Sitar, Mošnje, in Albert Krnc, Kropa. Ko smo obiskali upokojeence med tekmovanjem na radovljiškem kegljišču (menda je edino na celotnem območju nekdanje radovljiške občine), so bili prijetno razpoloženi in tudi pripravljani za pogovor. Janez Kosmač iz Radovljice je povedal, da se je po službovanju v Zavarovalnici Triglav, kjer je delal 32 let, pred devetimi leti upokojil, tudi kot upokojejenec pa ima veliko obveznosti. Že od 1955. leta dalje igra v leskem pihalnem orkestru, vaje in nastopi mu vzamejo precej časa, a ob tem se dvakrat na teden šahira in keglja v društvu upokojeencev. "Človek se po upokojitvi ne sme zapustiti, ostati mora dejaven in skrbeti tudi za kondicijo," je prepričan Janez. Podobnega mnenja je tudi 69-letni Tone

Dežman iz Radovljice, ki se je pred dvajsetimi leti invalidsko upokojil, prej je delal v podjetju Sap Ljubljana. Upokojeenska leta večinoma preživlja ob športu, v radovljiškem društvu invalidov je tudi referent za šport, rad pa dela tudi na vrtu. Prijatelji ga kličejo Lokomotiva - zato, ker je nekoč igral nogomet za beograjsko Lokomotivo. Nogometu se je veliko posvečal, še dobro pa se spominja, kako je kot fantič postavljval keglje in kako je že pri desetih

Janez Kosmač

letih kegljal. Tudi zdaj rad keglja in tekmuje, tokrat je bil na prvenstvu četrti, lani je celo zmagal. "Nisem v formi," se je opravičeval Tone, prava legenda radovljiškega športa. In ko smo že odhajali, so nam svetovali: še Jožeta Lekšeta slikajte. Res, Jože ni imel časa za pogovor, vseskozi je sedel za kegljaškim avtomatom in po tehnični plati skrbel, da je tekmovanje potekalo nemoteno. **Cveto Zaplotnik, foto: Tina Dokl**

Med tekmovanjem na radovljiškem kegljišču

Tone Dežman

Jože Lekše

Dežman iz Radovljice, ki se je pred dvajsetimi leti invalidsko upokojil, prej je delal v podjetju Sap Ljubljana. Upokojeenska leta večinoma preživlja ob športu, v radovljiškem društvu invalidov je tudi referent za šport, rad pa dela tudi na vrtu. Prijatelji ga kličejo Lokomotiva - zato, ker je nekoč igral nogomet za beograjsko Lokomotivo. Nogometu se je veliko posvečal, še dobro pa se spominja, kako je kot fantič postavljval keglje in kako je že pri desetih

Naklance je zvabila Italija

V treh skupinah je 135 članov Društva upokojeencev Naklo obiskalo Padovo, San Marino, Rimini in Raveno.

Naklo - V letošnjem programu Društva upokojeencev Naklo je nekaj zanimivih potovanj, ki se jih bo po napovedih organizatorke izletniške dejavnosti društva **Fani Pagon** udeležilo nad 1300 članic in članov. Uvod v letošnja potovanja so bili trije aprilski dvodnevni izleti v Padovo, San Marino, Rimini in Raveno s skupno 135 izletniki, ki so potovali pod vodstvom izkušnega vodiča **Janeza Pretnarja iz Radovljice**, varna vožnja pa je bila skrb dolgoletnega avtobusnega prevoznika **Braneta Zadnikarja**. Kadar je Janez vodič, Brane pa za volanom, so potniki sproščeni. Vsakič, ko jih pripeljeta nazaj v Naklo, sta nagrajena z iskrenim aplavzom.

Ker v Društvu upokojeencev Naklo računajo, da bom čez nekaj let njihov član, mi je bilo že večkrat dovoljeno potovati z njimi. Vsakič je bilo prijetno, saj so naklanski upokojeenci veseli, vztrajni in za hece pripravljeni ljudje, in če je treba, tudi potrpežljivi. Potoval sem s tretjo

skupino, ki tako kot ena pred njo tudi ni imela preveč sreče z vremenom. Med obiskom Riminija in San Marina je lilo kot iz škafo, zato so se nas najbolj razveselili prodajalci dežnikov. Povedali so nam, da tudi skupina pred nami ni imela kaj dosti več sreče v vremenom. V Padovi, mestu z okrog 230 tisoč prebivalci v pokrajini Veneto, naredi

na obiskovalca najmočnejši vtis 120 metrov dolga in 60 metrov široka bazilika sv. Antona Padovanskega z osmimi kupolami in dvema skoraj 70 metrov visokima zvonikoma. Svetnik, ki je 36 let star leta 1231 umrl v Padovi, je v baziliki tudi pokopan. Rimini ob italijanski jadranski obali je turistično središče tega dela Italije s 1200 hoteli, 160 za-

sebnimi plažami in 62 tisoč ležišči za turiste. Kljub slabemu vremenu je bilo že čutiti nemir pred bližnjimi se prvomajskimi prazniki, ki so uradni začetek turistične sezone. Država San Marino, stisnjena pod 750 metrov visoki hrib z 61 kvadratnimi kilometri površine in 25 tisoč prebivalci ni le med najmanjšimi, ampak tudi med najstarejšimi državami na svetu, saj je bila ustanovljena leta 301. Z uspešno diplomacijo ji je uspelo kljub številnim vojnim obdržati nevtralnost - tudi v času Napoleona in v letih, ko se je v boju za združitev Italije v njej skrival legendarni Garibaldi z okrog dva tisoč vojaki. Po ogledu mogočne bazilike sv. Apolinarija v Classi in mesta Ravene z okrog sto tisoč prebivalci ter grobnico slavnega, v Firencah rojenega italijanskega pesnika Dantega, ki je bila zgrajena leta 1780, je bila dvodnevna rajža naklanskih upokojeencev končana. V društvu pa se že pripravljajo na naslednje.

Jože Košnjek

Naklanski upokojeenci pred znamenito Apolinarijevo baziliko v Classi

Ivanka Prezelj premagala vse strelce

Škofja Loka - Društvo upokojeencev Škofja Loka je sredi aprila s pomočjo strelškega društva Loka pripravilo v Škofji Loki gorenjsko prvenstvo upokojeencev v streljanju z zračno puško. Tekmovanja so se udeležili strelci iz šestih društev. Med štirimi ženskimi ekipami je zmagala Škofja Loka (501 krog) pred Jesenicami (462), Kamnikom (450) in Tržičem (388), med šestimi moškimi ekipami pa Jesenice (526) pred Škofjo Loko (511), Kamnikom (491), Bohinjsko Bistrico, Radovljico in Tržičem. Med strelkami so prva tri mesta zasedle upokojeenke iz škofjeloškega društva. Zanesljivo je zmagala **Ivanka Prezelj**, ki je s 178 krogi ugnala tudi vse moške, druga je bila **Nevenska Mandič** (162) in tretja **Alojzija Stanovnik** (160). Med strelci je bil najnatančnejši **Pavle Jerab** (178) iz DU Škofja Loka, drugi je bil **Franc Bizjak** (177) in tretji **Pavle Jezeršek** (176), oba iz DU Jesenice. Prehodni pokal za žensko ekipo je prejelo DU Škofja Loka, pri moških pa DU Jesenice. **C. Z.**

Zgodbe, ki jih piše življenje

Piše: Milenca Stare

Moje prvo srečanje z očetom

II. del

Napočil je 1. maj in zgodaj zjutraj sva se odpravila na pot. Mama nama je dajala še zadnje napotke, ki jih že nisem več dobro slišala.

Z mešanimi občutki prikritega veselja in radovednosti sem se potegnila vase v premišljevanje ... saj to je prav tako kot v filmu - samo, kako se bo končalo?

Kako me bo sprejel?

Kakšen je in kje živi?

Mogoče me popelje v tamkajšnje trgovine in mi nakupi lepih oblek?

... Naivnost mladega dekleta, bi danes z nasmehom rekla temu!

Kaj pa, če ga niti ne najdem?

Bomo videli, ko prispeva na cilj... Bila sva dobre volje in polna optimizma, da stvar dobro izpeljeva. Dunaj, prihajava! Oče, kje si?

Vožnja sama je bila zanimiva. Še posebej, ko sva se pripeljala v Avstrijo in še naprej na Dunaj. S fičkom sva zbijala pozornost in radovednost; še trobiti so pozabili.

Na Dunaju se nisva prav dobro znašla - saj sva po dveh urah vožnje po enosmernih cestah pripeljala na isto mesto, kjer sva kroženje začela. Vendar naju je vztrajnost spet popeljala v mesto. V rokah sem stiskala listek z naslovom, tre-

ma je naraščala. Ko sva se ustavila v pravi ulici in pred pravo hišno številko, sem prosila Marjana, da gre preverit, ali so doma. Sicer pa o tem nisem prej razmišljala - oče mora biti doma?!

... Gledam hišo in vrata, ki se odpirajo, potem Marjana, ki se trudi s svojo nemščino, in nato mlado prijazno gospo, ki je začela kriliti z rokami in Marjanu vneto kazati drugo smer. Marjan mi je pojasnil, da se je oče pred kratkim preselil in da nama je mlada gospa pripravljena pokazati predel, kamor se je preselil.

Torej, to je bilo prvo presenečenje.

In peljali smo se spet proti očetu. Tokrat menda zares!?

... Glede selitve sem se podzavestno spomnila, kako mi je mama pripovedovala o preživnini, ki jo je hotela izterjati od njega.

Ko so mu "po priznanju očetovstva" pošiljali zahtevke po podjetjih, kjer je bil zaposlen, se je vedno spretno izmaknil. Menjal je podjetja, vse dokler ni pristal v tujini. In takrat je tudi mama obupala in odnehala poizvedovati za njim. Malo sem se zmedla ob teh spominih, ki nikakor niso bili pozitivni za njega ... izmikanje, da me vidi?

Medtem smo se pripeljali na nov naslov - tokrat pravi. Sedaj sem postala še bolj nestrpna. Hiša, v kateri naj bi živel, je bila za ograjo - skupaj z nekim večjim podjetjem, kjer so izdelovali svetila ipd. Bil je prvi maj, dela prost dan, zato so bila tudi vhodna vrata v ograji zaklenjena. Malo si ogledujeva, kako bi lahko prišla v hišo, ko k vratom pristopi mlado dekle - let ji ne bi mogla prisoditi, ker mi je trema dobesedno blokirala možgane.

Utružena in polna pričakovanja sva pristopila k dekletu in jo vprašala, ali v tej hiši živi Franci Irhar?

Dekle naju začudeno pogleda in odgovori: Jaaa, saj to je moj oče!?!?

Z Marjanom sva se spogledala odprtih ust, vendar kot sem že omenila - zaradi treme nisem mogla misliti - tako tudi nisem mogla ustaviti Marjana, da ne bi vzkliknil:

"Ja, potem sta pa sestri!"

Šok je bil sedaj obojestranski.

Podali sva si roke in se začudeno in radovedno ogledovali.

Imela je dolge svetle lase, lepo postavila in prijeten, nekoliko bolj okrogel obraz.

"Elizabeta je moje ime, kličejo me Liza," sem slišala kot iz daljave njen pojoči glas, v nekem čudnem avstrijskem dialektu. Ali so se v družini pogovarjali, da obstajam tudi jaz, mi ni bilo jasno, predvsem zato, ker je sestra govorila hitro in sunkovito v nemščini, tako da je niti nisem dosti razumela. S

pogledom je nemirno begala od mene pa do Marjana. Nato pa je odhitela proti hiši za vogalom večjega podjetja, se obrnila še enkrat proti nama in zavpila: "Warten, warten,"... čakanje - ampak tako čakanje je kot na trnih ...

Niti si nisva opomogla od tokrat drugega presenečenja, ko je že sledilo tretje. Bližala se nama je gospa srednjih let. Že od daleč se ji je videlo, da je zelo razburjena. To bo pa zagotovo njegova žena, sva ugotavljala z Marjanom. Bila je srednje velika, bolj močne postave, dolgih las, spetih v čop, in očitno si je popravljala zobe, ker je roko venomer nosila pred usta, da bi zakrila manjkajoče zobe. Začela je z nemščino in šele, ko sem jo prosila, da govori v slovenskem jeziku, je nadaljevala hitro in zelo nemirno. Njenega moža da ni doma, da je nekam šel in ne ve, kdaj se vrne. Ker pa se je očitno bala, da počakava pri njej, se je tudi ona izgovorila, da ima opravke pri starejši ženi, ki ji pomaga. Skratka, dala nama je vedeti, da bova morala še počakati do sprejema, vendar nikakor ne pri njih.

Ko je končno malo utihnila, sem ji segla v roko, predstavila sebe in Marjana, ter ji povedala, da sem prišla na Dunaj iskat svojega očeta in da me nikakor ne moti, čeprav moram počakati. Ženska se je nekoliko umirila in dogovorili smo se, da se vrneva čez približno dve uri. Le še za vrata v ograji sem jo vprašala, ali bodo odprta - bil je namreč praznik dela in podjetje zaprto.

"Ja, ja," je raztreseno odgovorila in urno odhitela nazaj proti hiši. Tudi tretje presenečenje sva uspešno prestala ...

Cez dve uri naj bi se vrnila.

Mislila sem si - kakšno gostoljubje - kakšen sprejem?!

Ja, ampak tukaj sem, vem, da je oče v tej hiši in ne more se mi izmakniti kar tako. Moja odločitev, da pridem do njega, je bila tako zelo trdna, da sem bila pripravljena čakati v fičku tudi do jutra, če bo treba.

Kam naj greva?

Na srečo je bil v bližini nekakšen park s klopcami, kjer sva sedela in čakala.

S sabo sva imela tudi hrano (ne pretiravam, če rečem: za cel teden) in pijačo, ki nama jo je pripravila moja mama. "Da ja ne bosta lačna, pa da ne bosta 'tam' kaj jedla," sem se spomnila njenih besed ...

Marjan se je podprl, jaz pa nisem mogla ne jesti in ne razmišljati.

Kako so se me ustrašili, gledali so me kot prikazen, jaz pa sem bila tako vesela in moj namen popolnoma iskren ...

Kako pa, da nisva mogla ostati pri sestri? Le zakaj se me tako bojijo? Saj sem ga prišla samo pogledat in pozdravit iz gole radovednosti ... o seveda, povedala mu bom, kako sem ga pogrešala v otroštvu, kar je bila čista in iskrena resnica.

Nadaljevanje prihodnjic

Zlorabljen pravica

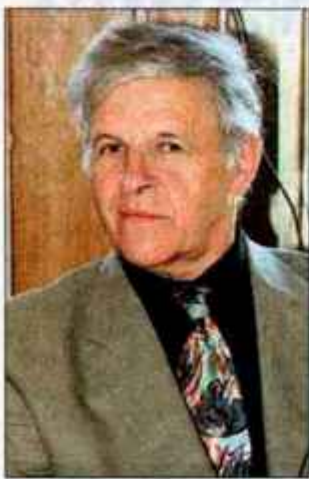
Vinko Gobec: državna pokojnina je zlorabljena pravica in tudi vdovska pokojnina ni to, kar je v Evropi.

Kranj - Na občnem zboru Društva upokojencev Kranj, ki je bil 23. aprila v društvenih prostorih v Tomšičevi ulici v Kranju, so sprejeli poročila o lanskem delu ter letošnji program dejavnosti, zamenjali so nekatere člane v društvenih organih, dopolnili društvena pravila in sprejeli sklep o vključitvi društva v pokrajinsko zvezo.

Del udeležencev občnega zbora

Kot je povedal predsednik društva Franc Šmajd, na območju društva živi 12.800 upokojencev, od tega jih je bilo ob koncu lanskega leta v društvo včlanjenih 3.620. V okviru društva delujejo planinska, kolesarska, balinarska, kegljaška, pohodniška, teniška, šahovska, zimsko športna, namiznoteniška in plavalna sekcija, sekcija za ročna dela ter moški in ženski pevski zbor, od lanskega septembra dalje pa tudi univerza za tretje življenjsko obdobje. Dobro skrbijo za kulturno in zabavno dejavnost (vsako nedeljo popoldne so plesi), prirejajo turistične in kopalne izlete - in še bi lahko naštevali. Društveni proračun je lani znašal nekaj več kot 19 milijonov tolarjev, več kot osem milijonov so zbrali s prodajo v točilnici v Tomšičevi ulici, še nekaj več pa s članarino in dotacijami. Letošnja novost je pravno svetovanje, v okviru obsežne društvene dejavnosti pa načrtujejo tudi 27 planinskih in 17 kolesarskih izletov, 27 pohodov ter 26 turi-

Franc Šmajd

stičnih izletov in letovanj. Za vzdrževalna dela in naložbe bodo namenili okrog dva milijona tolarjev, med drugim bodo v društvenih prostorih obnovili tlak in sanitarije ter nabavili manjkajočo opremo. V pozdravnem nagovoru je Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slove-

nije, dejal, da upokojenci niso najbolj ogroženi sloj prebivalstva, ampak so to brezposelni in družine z zelo nizkimi prejemki. Pokojnina pod sto tisoč tolarjev, ki jo prejema 254 tisoč upokojencev v Sloveniji, je problem, ki ga je treba reševati z dodatki. Državna pokojnina je zlorabljena pravica, dobiti bi jo morali le socialno ogroženi, zato bi pri dodeljevanju morali

Vinko Gobec

upoštevati dohodek na družinskega člana in lastnino. Tudi vdovska pokojnina ni to, kar je v Evropi, do dela tovrstne pokojnine naj bi bil upravičen vsak ne glede na svojo pokojnino, je dejal Vinko Gobec, ki tudi nasprotuje predlogom, da bi pokojnine usklajevali s plačami vsak mesec in ne le dvakrat na leto, kot jih zdaj.

Na občnem zboru se je pokazalo, da so upokojenci privrženci različnih političnih strank in da bodo letos volitve v evropski in slovenski parlament. Po namigih, koga naj podprejo na volitvah, je bilo slišati pozive, naj se društvo kot nestrančarska organizacija ne ukvarja s politikom.

Cveto Zaplotnik, foto: Tina Dokl

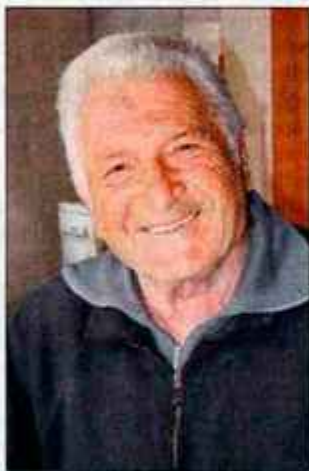
Od pohodov do računalništva

Zveza društev upokojencev Jesenice - Žirovnica se lahko pohvali s pestro dejavnostjo vseh društev: Javornika - Koroške Bele, Jesenic in Žirovnice.

Jesenice - Zveza društev upokojencev Jesenice - Žirovnica skrbi za povezovanje treh društev upokojencev: Javornika - Koroške Bele, Žirovnice in Jesenic, v načinu dela pa vabi k sodelovanju upokojenska društva iz Rateč, Kranjske Gore in Mojstrane. Lahko bi rekli, da so se po ustanovitvi novih občin sicer pojavile nove organizacijske oblike, vendar pa upokojenci treh občin niso nikoli prenehali med seboj sodelovati.

Predsednik Zveze društev upokojencev Jesenice - Žirovnica je prizadevni Štefan Nemeč z Jesenic, ki je dejavnost zveze in društev tako predstavil: "Prav zdaj se vsi, tudi društva v Zgornjesavski dolini, intenzivno pripravljamo na srečanje gorenjskih upokojencev, ki bo skupaj s srečanjem z upokojenci treh dežel Julijske krajine, Koroške in Slovenije 2. septembra v Kranjski Gori. To je velik organizacijski zalogaj, saj pričakujemo okoli šest tisoč upokojencev. Za priprave smo ustanovili poseben odbor.

Vsa društva v zvezi dobro delujejo, članstvo v mestnih društvih upokojencev ne upada. Res pa je, da se na podeželju, v Žirovnici, več upokojencev odloča

Štefan Nemeč

za vstop v društvo. Vsako društvo ima svoje značilnosti: na Jesenicah so zelo množični izleti, na Javorniku pohodništvo. Vsem pa primanjkuje sredstev, saj je dejavnost zelo razgibana. Društva veliko pomagajo članom, ki so potrebni pomoči, starejši in bolne se redno obiskuje, uveljavlja se pomoč na domu. Težave so z upokojenskimi domovi, ki so potrebni vzdrževanja, kar terja večja sredstva. Domovi so se obnavljali s prostovoljnimi delom, s sponzorskimi sredstvi, na Javorniku so oddali

bife v najem ... Pomembno je izobraževanje za tretje življenjsko obdobje z raznimi tečajji, poleg jezikovnih in drugih bomo poslej veliko bolj vključevali tudi računalništvo, pri zvezi deluje stanovanjska komisija. V lasti nepremičninskega sklada je 42 stanovanj (31 na Jesenicah, 3 v Mojstrani, 8 na Hrušici), ob izpraznitvi smo odločilni predlagatelji za novo vselitev iz naših vrst.

V zvezi deluje literarna sekcija, ki je vključena v LIKUS, še posebej tesno sodelujemo z društvom invalidov in z domom upokojencev na Jesenicah. Vseskozi se zavzemamo za povečanje nastanitvenih kapacitet ostarelih in invalidnih oseb. Upokojenci smo še posebej aktivni v tednu upokojencev s peštrm programom športnih tekmovanj, oktobra bomo pripravili nastop gorenjskih pevskih zborov. Prizadevamo si za možnosti letovanja članov v Izoli. Skratka: dejavnosti je izredno veliko, vse oblike udeleževanja so namenjene vsem, ki po upokojitvi pogrešajo družjenje, ki bi radi krepiли telesno in umsko kondicijo in ostali čimdlje čili in zdravi."

Darinka Sedej

Na pohode, izlete - in še kam

Društvo upokojencev Šenčur

bo od 13. do 16. maja popeljal svoje člane v terme Banovci (prijava so zaključene), dedke in babice ter njihove vnuke in vnучke pa v sredo, 19. maja, na ogled živalskega vrta v Ljubljani. Prijave z vplačili sprejemajo do zasedbe avtobusa oz. najkasneje do 12. maja pri poverjenikih in v društvenih prostorih ob sredah med 17. in 18. uro. V četrtek, 24. junija, se bodo udeležili srečanja upokojencev v Slovenj Gradcu, prijave z vplačili sprejemajo do zasedbe avtobusa v prostorih društva med 17. in 18. uro. V soboto, 22. maja, bo planinski pohod na Kališče in Bašelski vrh, informacije dajejo na telefonski številki 25 31 591 (v večernih urah do 21. ure). V sredo, 2. junija, bo še planinski pohod iz Javorniškega Rovta na Struško, odhod z osebnimi vozili ob 7. uri s parkirišča za gasilskim domom v Šenčurju. Balinanje je vsak torek od 8. do 10. ure na balinišču športnega parka v Šenčurju (informacije daje Viktor B. na tel. št. 25 11 317), kolesarjenje pa vsak petek z zborom ob 15. uri pri gasilskem domu (informacije Vinko K. na tel. št. 25 91 196). Moška in ženska kegljaška ekipa se bo 1. junija udeležila gorenjskega tekmovanja društev upokojencev na Jesenicah.

Društvo upokojencev Kranj

vabi 12. maja na kopalni izlet v Terme Olimje (odhod avtobusa ob 7. uri izpred hotela Creina), 18. maja na turistični izlet po Notranjskem (odhod ob 7. uri izpred hotela Creina) in 26. maja še na kopalni izlet v Terme 3000 Moravci (odhod ob 6.30 izpred hotela Creina). Maja bo tudi več pohodov in planinskih izletov: 6. maja pohod na 1168 metrov visoki Ivanac v Benečiji (odhod ob 6. uri izpred hotela Creina), 13. maja planinski izlet na relaciji Lom - Bela peč - Tič, 20. maja pohod na Limbarsko goro in 27. maja planinski izlet v smeri Planica, Cipernik in Vitranc. 11. maja bo kolesarjenje na relaciji Kranj - Šenčur - Cerklje - Komenda - Volčji Potok - Kamnik - Kranj (odhod ob 8. uri izpred sedeža društva upokojencev), 25. maja pa še kolesarsko srečanje. 10. maja se bo na teniških igriščih Triglava začel 10-urni začetni teniški tečaj (informacije na tel. št. 236 18 70), 24. maja z začetkom ob 10. uri pa bo v olimpijskem bazenu gorenjsko tekmovanje upokojencev v plavanju (prijave na tel. št. 202 41 43 - Zinka Šarabon ali na 236 18 70 - v društvu.)

Društvo upokojencev Kokrica

organizira 6. maja ob 17. uri v kulturnem domu na Kokrici predavanje Diag centra o magnetni resonanci, 8. maja izlet v Logarsko dolino in 15. maja nakupovalni izlet v Palmanovo. Člani društva se bodo 1. junija pridružili pohodnikom na Veliko polje. Maja načrtujejo pohode do Krive jelke v Udinborštu, od Počoč do Čemšenika, Babe in Jakoba ter na Šmarno goro. Vsak prvi torek v mesecu merijo v prostorih kulturnega doma na Kokrici krvni pritisk, sladkor v krvi in holesterol, vsako sredo je kolesarjenje (zbirališče pri domu kulture), vsak ponedeljek in četrtek ob 15. do 18. ure pa balinanje na balinišču okrepčevalnice Ballin bar.

Društvo upokojencev Komenda

prireja 22. maja za upokojence, starejše od 70 let, izlet na Koroško. Maja bodo tudi trije pohodi:

8. maja v Cerklje, 15. maja do Komenske Dobrave (bolnica) in do Vrtače in 29. maja na Kofce. Za pohode je odhod ob 8.30, zbirališče pa pred trgovino Vele, pred sadjarjem v Mostah in pred cerkvijo v Suhadolah. V četrtek, 6. maja, bodo kolesarili na relaciji Kamnik - Moste - Vodice - Mengeš - Radomlje - Kamnik, 20. maja do Komenske Dobrave, Pšate, Cerklj in nazaj do Komende, 3. junija pa na relaciji Kamnik - Moravče - Kamnik. Danes, v torek, bo v gostišču Hram Gorjan na Gori gorenjsko ekipno prvenstvo upokojencev v šahu, v torek, 11. maja, ob 17. uri pa v društvenih prostorih hitropolezni turnir. Na balinišču na Gori bo v četrtek, 13. maja, ob 16. uri občinsko upokojensko prvenstvo.

Društvo upokojencev Dovje - Mojstrana

bo jutri, v sredo, popeljal člane društva in ostale na nakupovalni izlet v Lenti, odhod je ob 3. uri izpred trgovine Mercator v Mojstrani in ne ob 2.30, kot so napačno objavili. 20. maja bo pohod po narcisnih poljanah Erlah - Plavški rovt - Jeseniški rovt, odhod ob 8. uri izpred trgovine Mercator v Mojstrani. Na kegljišču pri klubskem prostoru bo v okviru Tedna upokojencev 13. maja z začetkom ob 9. uri kegljanje z nihajno kroglo za ekipe društev upokojencev iz občin Žirovnica, Jesenice in Kranjska Gora, 19. maja ob 16. uri pa bo v klubskih prostorih še predavanje dr. Janka Kersnika o visokem krvnem pritisku.

Društvo upokojencev Tržič

prireja 8. maja kopalni izlet v Terme Ptuj, 18. maja pohod na tromejo, od 27. do 30. maja pa letovanje v Izoli.

Društvo upokojencev Preddvor

vabi danes, v torek, svoje člane na srečanje pohodnikov, ki ga cerkljansko društvo pripravlja ob 11. uri na Štefanji Gori. Pohodniki bodo odšli na pot iz Tupalič

v Topolšico (kopenje) in 27. maja planinski izlet v smer Javorca in Tolminska korita. 5. maja se bodo udeležili gorenjskega šahovskega prvenstva v Komendi, 24. maja v plavanju v Kranju, 26. maja v balinanju v Kamniku in 2. junija v kegljanju na Jesenicah. Pevski zbor bo 26. maja nastopil v centru slepih in slabovidnih v Škofji Loki.

Društvo upokojencev Radovljica

vabi 11. maja na pohod na Grmado pri Polhovem Gradcu, 25. maja na pohod na Plitvice, 28. maja pa na izlet po Krošnjarski poti - Rašica, Velike Lašče, Nova Štifta, Ribnica. Za oba pohoda se lahko prijavite pri Ireni Zajc - Butorac (tel. št. 040-292-169 ali 531 00 20), za izlet pa v društveni pisarni vsako sredo od 9. do 13. ure.

Društvo upokojencev Cerklje

prireja danes, v torek, skupaj z društvom Komenda, Vodice in Preddvor pohod na Štefanjo Goro, 11. maja planinski pohod iz Zavrha na Šmarno goro, od 11. do 14. maja letovanje v termah Banovci (za to imajo še nekaj prostih mest, informacije pri Janezu Levstiku na tel. št. 031 813 106), 18. maja kolesarjenje na relaciji Cerklje - Vodice - Rašica - Suhadole - Komenda - Cerklje, 20. maja pa še izlet za starostnike. Zbirno mesto je pred AMD Cerklje, za planinske izlete je odhod vedno ob 7. uri, za kolesarjenje in pohode pa ob 9. uri.

Društvo upokojencev Predoslje

bo v petek, 7. maja, ob 19.30 pripravilo v kulturnem domu v Predoslju za krajane KS Predoslje in Britof predavanje z naslovom Bolje bolezen preprečiti kot zdraviti. Predavala bo prof. zdravstvene vzgoje Meta Tavčar.

Društvo upokojencev Naklo

vabi 11. maja na izlet Cerknica - Kržna jama, odhod ob 7. uri, pri-

Upokojenci med sprehodom

(zbirališče pod česnjami) ob 9. uri oz. z Možjance ob 9.30. V soboto, 8. maja, bo dan upokojencev, društvo ga bo v sodelovanju z društvom iz Predoselj proslavilo s kulturnim in zabavnim programom v domu krajani na Zgornji Beli (začetek ob 16. uri). V sredo, 19. maja, bo še avtobusni izlet v Avstrijo - po Ziljski dolini do Belega jezera in nato še na goro Dobrač. Prijave sprejemajo poverjeniki, v društveni pisarni pa v sredo, 12. maja, ob 16.15.

Društvo upokojencev Škofja Loka

prireja danes, v torek, pohod Dobje - Sv. Križ - Brda - Gorenja vas, v petek, 7. maja, ob 19. uri v restavraciji Na Nami v Škofji Loki majski ples, 13. maja planinski izlet na Vremščico in v Škocjanske jame, 18. maja pohod Gorenja vas - Sv. Urban - Vinharje - Poljane, 19. maja avtobusni izlet

jave zbirajo poverjenice. Za člane društva bo 21. maja ob 17. uri v Vita centru v Naklem merjenje gostote kostne mase. Dan upokojencev bo 28. maja ob 16. uri pri Trnovc v Dupljah, prijave zbirajo poverjenice. Pohodniška sekcija vabi 10. maja na pohod na Stari Ljubelj (zbirališče ob 14. uri pri GD Duplje) in 29. maja na pohod okoli Grmade (zbirališče ob 8. uri pri KD Naklo).

Društvo upokojencev Žabnica - Bitnje

vabi v sredo, 19. maja, na pohod na Sv. Lovrenc - Lisca (947 metrov), posebni avtobus bo odpeljal s Sv. Duha ob 7. uri in se bo ustavljal na postajališčih do Globusa v Kranju, prijave sprejemajo na tel. št. 23 12 288 do 14. maja. V soboto, 29. maja, vabijo na nakupovalni izlet v Lenti na Madžarskem, prijave in vplačila na tel. št. 23 11 932 do 20. maja oz. do zasedbe avtobusa.

LIDL

... je poceni!

**Posebna ponudba tedna: velja od 3. 5. do 8. 5.

61 % ceneje!

117 SIT
0,49 €

46 SIT
0,19 €

Zelena solata glava**

51 % ceneje!

93 SIT
0,39 €

46 SIT
0,19 €

Redkvice šop**

43 % ceneje!

165 SIT
0,69 €

93 SIT
2,00 €/kg 0,39 €

Motovilec 150 g**

66 % ceneje!

713 SIT
2,99 €

236 SIT
1,98 €/kg 0,99 €

Grški beluši 500 g**

od srede,

5. maja

1 Ženske kopalke

- 80 % poliamida, 20 % elastana
- trajno ohrani obliko in se odlično prilagaja
- velikost: od S do XL

kos **1.619 SIT**
6,79 €

LYCRA

3 Ženski pareo, kratek

- mehko padajoč, kakovosten
- velikost: približno 60 x 120 cm

951 SIT
3,99 €

2 Ženski bikini

- 95 % bombaža, 5 % elastana
- trajno ohrani obliko in se odlično prilaga
- velikost: od S do XL

komplet **1.619 SIT**
6,79 €

LYCRA

4 Ženski pareo, dolg

- mehko padajoč, kakovosten
- velikost: približno 120 x 160 cm

1.190 SIT
4,99 €

Vsi izdelki:

100-odstotni bombaž

60° C

Brisača za na plažo, iz velurja

- koži prijazna naravna vlakna
- preprosta za vzdrževanje, lahko jo sušite v sušilnem stroju in perete pri temperaturah do 60° C
- velikost: pribl. 140 x 200 cm

3.789 SIT
15,99 €

Moški natiakači za kopanje

- nekateri se zapenjajo z ježkom
- lahek podplat, velikost: od 41 do 46

par **594 SIT**
2,99 €

Torbica za na plažo

- iz vzdržljivih materialov

761 SIT
3,19 €

Ženski natiakači za kopanje

- nekateri se zapenjajo z ježkom
- lahek podplat, velikost: od 36 do 41

par **880 SIT**
3,99 €

Otroške kopalke

- 80 % poliamida, 20 % elastana
- velikost: od 92 do 164

kos **618 SIT**
2,59 €

LYCRA

Dekliški bikini/kopalke

- 80 % poliamida, 20 % elastana
- velikost: od 116 do 164

Bikini/kopalke za malčke

- 80 % poliamida, 20 % elastana
- velikost: od 86 do 104

komplet oz. kos **951 SIT**
3,99 €

Prodajalne Lidl v vaši bližini: **Klagenfurt/Celovec (4 x):** Durchlaßstr. 6, Rosentaler Str. 83, Ebentaler Str. 164/Südring, August-Jaksch-Str. 48; **Villach/Beljak (2 x):** Maria-Gailer-Str. 21, Badstubenberg 89; **Spittal na Dravi:** Koschatzstr. 39; **St. Veit/St. Vid na Glini:** Lastenstr. 9; **Graz/Gradec (6 x):** Eggenberger Allee 6, Liebenauer Hauptstr. 164, Karlauer Str. 26, Wiener Str. 196, Kärntner Str. 328, Triester Str. 426; **Deutschlandsberg:** Frauentaler Str. 73; **Feldbach:** Gleichenberger Str. 66; **Fürstenfeld:** Körmender Str. 15; **Voitsberg:** Conrad-von-Hötzendorf-Str. 51; **Lienz:** Kärntner Str. 63.

Lidl Austria GmbH
Josef-Brandstätter-Str. 2B
A-5020 Salzburg

Cene v SIT so zgolj informativne in odvisne od množičnih razmer, vključujejo vse davke in se preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan 30. 4. 2004. Matično število se vključuje prvi (4). Deklaracija ni vidna v ceni. Izdelki v akciji so lahko razprodani že prvi dan ponudbe, zato vas prosimo za razumevanje. Blago je namenjeno kanalizacijskim potrebščinam in je neprimerno za uporabo v običajnih prodajnih količinah. Navedeno blago je lahko tudi v drugoti embalaži. Mogoče so tiskarske napake, zlasti pri cenah. Posebna velja do izteka akcije ali razprodaje zalog.

www.lidl.at
www.lidl.si

Maestro

Na našem "touru" tudi šest Savčanov

Od danes do nedelje bo po slovenskih cestah in cestah sosednjih držav potekala kolesarska dirka "Po Sloveniji", na kateri se bo v konkurenci dvajsetih ekip potilo tudi šest kolesarjev kranjske Save - Če bo sobotni vzpon na Vršič zaradi plazov prenevarjen, se bo etapa končala že v Kranjski Gori ali pri koči Na gozdu.

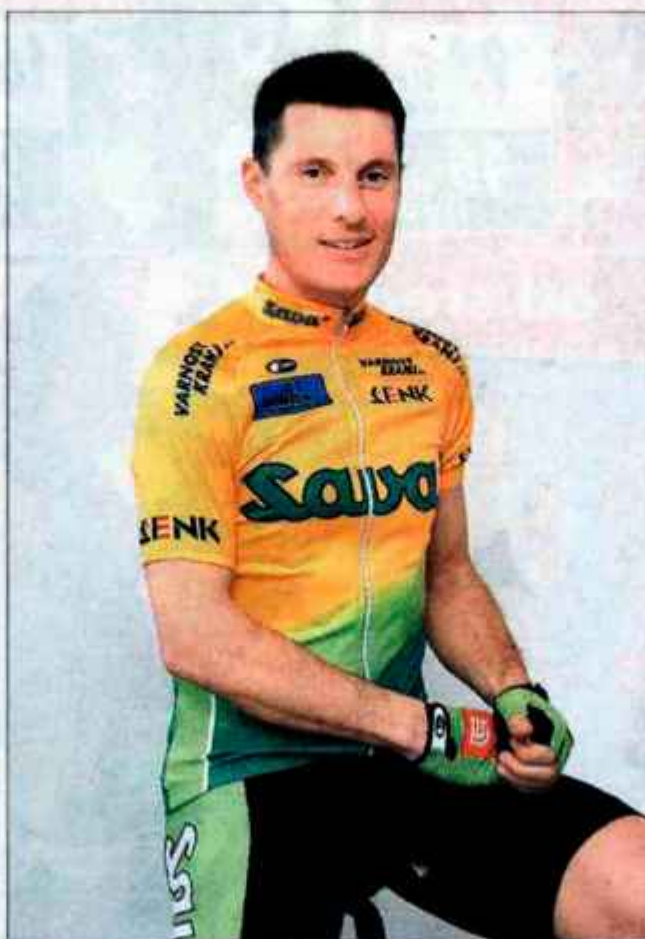
Kranj, Izola - "Zal je teden dni pred našo največjo dirko zbolel letos naš najboljši kolesar Uroš Šilar, ki zadnje dni tako ni treniral, vseeno pa upam, da si bo hitro opomogel in nastopil po svojih najboljših močeh. K sreči so dobro pripravljene ostali: Rok Jerše, Vlado Kerkerz, Boris Premužič, Boštjan Rezman in Ivan Sever, rezerva v ekipi pa je Janez Rožman. Ker je dirka dolga in naporna, največ pričakujem od izkušenega Borisa Premužiča, ki je doslej dirko vsako leto končal v ospredju, pa tudi Ivan Sever je v do-

veniji, ki se danes začneja na Primorskem, povedal trener ekipe Save **Miran Kavaš**.

Kraljevska etapa na Gorenjskem

Letošnji slovenski tour naj bil namreč dolg kar 995 kilometrov in skupaj sedem etap. Prva etapa se bo danes začela v Izoli, kolesarji pa bodo nato zapeljali prek mejnega prehoda Škofije v Italijo in do prvega cilja v Bazovici nad Trstom. Uvodna etapa bo dolga 76 kilometrov, že danes popoldne pa ji bo sledila druga, ko se bodo kolesarji zapeljali iz Bazovice prek Fernetičev na slovenski Kras. Prek Štanjela se bodo pripeljali v Novo Gorico, kjer bo po 72 kilometrih končni cilj današnjega dne. Jutri čaka kolesarje 190 kilometrov dolga etapa med Ljubljano in Zagrebom, čeprav bo etapa bolj ravninska, pa naj bi bilo v njej veliko simbolike, saj bo povežala dve sosednji prestolnici. Četrtekova etapa bo dolga 160 kilometrov, potekala pa bo po Štajerskem in Prekmurju. Start bo v Ormožu, kolesarji pa bodo vozili prek Beltincev in Lenarta ter etapo končali na Ptuj. Najdaljša med vsemi etapami bo petkova, ki se bo začela v Lenartu, kolesarji pa se bodo prek Dravograda odpeljali v sosednjo Avstrijo ter po spodnji avstrijski Koroški po 208 kilometrih prispeli na cilj v Beljak.

Etapa, ki zagotovo upravičeno nosi naziv "kraljevska", bo sobotna 6. etapa, ki se bo začela v Bačah ob Baškem jezeru (Faak

Najizkušenejši v savski ekipi je Boris Premužič.

am See) pri Beljaku, končala pa naj bi se z vzponom na Vršič. Kolesarji bodo na Gorenjsko pripeljali prek Ljubelja, nato pa od Tržiča do Kranjske Gore in se povzpeli na Vršič. Prav vzpon na Vršič bo najbrž že odločil skupnega zmagovalca letošnje dirke, vendar pa je prav ta del izvedbe dirke še pod vprašajem, saj bo šele dan ali dva prej znano, če ga bo sploh moč izvesti. Cesta naj bi bila sicer prevozna, večjo nevarnost pa predstavljajo grozeči plazovi. Tako se lahko zgodi, da bi se etapa končala že v Kranjski Gori ali pri koči Na Gozdu. Sicer pa se bo letošnji slovenski tour končal v nedeljo, ko bodo v zadnji etapi kolesarji premagovali še

zadnjih 150 kilometrov dolgo pot med Grosupljem in Novim mestom.

Kar dvajset ekip

"Etapa s ciljem na Vršiču bo zagotovo kraljevska, dejstvo pa je tudi, da bodo tekmovalci ta-

Uvod v dirko Po Sloveniji je bila minulo nedeljo dirka za VN Krka, na kateri je slavil Uroš Murn. Najboljši Savčan je bil Boris Premužič na 9. mestu.

krat že precej utrujeni, saj jih zelo naporna in malce "zahrbtina" etapa čaka dan prej med Lenartom in Beljakom. Precejšnja selekcija bo v soboto zagotovila pri vzponu na Ljubelj in dvajset, trideset najmočnejših bo nato iskalo možnosti na poti proti Vršiču. Gotovo bo to etapa, ki bo odločila zmagovalca, čeprav bo treba biti pozoren vse od prve etape naprej, ki je sicer kratka, a zato intenzivna in ne

bo dopuščala napak. Tudi na ostalih, predvsem dolgih in ravnih etapah, bo treba biti pozoren, saj je na njih moč precej pridobiti ali izgubiti," tudi pravi Miran Kavaš, ki sicer noče napovedovati favoritov dirke, saj bo na štartu kar dvajset precej izenačenih ekip kolesarjev, med njimi vse najboljše slovenske: poleg Save tudi Perutina Ptuj, Krka Novo mesto, Radenska Rog, TBP Lenart, ekipa Štajerske ter štirinajst tujih ekip iz Avstrije, Italije, Nemčije, Švice, Slovaške, Nizozemske, Japonske, Poljske ter Hrvaške.

Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

Valjavec odličen Po Romandiji

Lozana - Komaj teden dni pred začetkom letošnjega Gira d'Italia je slovenski kolesar Tadej Valjavec dosegel enega največjih uspehov našega kolesarstva, saj je na etapni dirki Po Romandiji osvojil odlično 4. mesto. Tadej Valjavec, ki je v novi sezoni oblekel dres švicarske ekipe Phonaka, je bil zlasti odličen v predzadnji sobotni "kraljevski" etapi, ko je večino poti pomagal klubskemu prijatelju in končnemu zmagovalcu dirke Tylerju Hamiltonu, sam pa je osvojil tretje mesto. 27-letni Besničan, ki je kolesarsko pot začel v dresu kranjske Save, je ob koncu dirke povedal, da mu je pomenila predvsem preizkus forme in trening pred bližnjim Giro d'Italia, na katerem bo Tadej Valjavec kapetan ekipe švicarske Phonaka. Poleg Tadeja bo v ekipi nastopil še en slovenski reprezentant, Uroš Murn.

V.S., foto: Gorazd Kavčič

Trener Savčanov Miran Kavaš.

bri formi. Na posameznih etapah pa lahko uspe kateremu koli v ekipi, saj so vsi dobro trenirali. Seveda bo marsikaj odvisno od konkurence in od taktike na dirki, kjer bosta zagotovo še kako pomembna vzpona v prvi etapi v Bazovico in v šesti etapi na Vršič," je pred dirko Po Slo-

ROKOMET

Termo jutri z Gorenjem

Škofja Loka - Konec tedna so rokometiši odigrali finalne tekme slovenskega pokala. Pokalni zmagovalci so postali rokometiši Celja Pivovarne Laško, ki so v velikem finalu 38 : 20 ugnali ekipo Gorenja. Ekipa Gorenja pa bo jutri, v sredo, prvi nasprotnik rokometišev Terma v razigravanju za naslov slovenskega prvaka. Tekma v dvorani na Podnu v Škofji Loki se bo začela ob 20. uri. V.S.

Kranjčani gredo na zmago

Ta konec tedna (8. in 9. maja) bo kranjski Center Pekarna Vrhnika z monaškimi Rocherjem odigral četrtfinalni tekmi evropskega pokala v balinanju.

Kranj - Prihajajoči konec tedna bodo na sporedu prvi četrtfinalni obračuni evropskega pokala v balinanju. Slovenski prvak Center Pekarna Vrhnika bo 8. in 9. maja v Kranju gostil ekipo Rocherja iz Monaca. Povratna srečanja so namreč na sporedu 22. maja, ker pa bo tedaj v Monacu gostovala formula 1, sta se ekipi dogovorili, da obe srečanja iz Monaca. Povratna srečanja so namreč na sporedu 22. maja, ker pa bo tedaj v Monacu gostovala formula 1, sta se ekipi dogovorili, da obe srečanja iz Monaca.

V vrstah slovenskega prvaka že težko pričakujejo svoj drugi nastop v evropskem pokalu, saj se nadejajo, da bodo za razliko od lanskega obračuna v kvalifikacijah za četrtfinale, ko jih je povsem povozil francoski prvak Montpellier (6:16, 2:20), letos precej uspešnejši. Še več, tudi na glas upajo spregovoriti o napredovanju v polfinale.

"Žreb četrtfinalnih parov nam skoraj ni mogel biti bolj naklo-

njen. Ekipa Rocherja je zagotovo veliko lažji nasprotnik, kot pa smo ga imeli lani. Za nameček bomo z Monačani obe tekmi igrali v Kranju, zato upamo, da bomo uspešni. Če že ne bomo uspeli zmagati na obeh tekmah, pa pričakujem, da bomo boljši v skupnem rezultatu," napoveduje Avgustin Horvat, vodja ekipe.

Ekipa od lanske sezone ni doživela bistvenih sprememb. Zapustil jih je le Borut Belcijan, ki je odšel v Mengeš, v prvo moštvo pa so iz svoje druge ekipe, ki igra v gorenjski konkurenci, potegnili Branka Mežnarja in Bojana Pavlina. Jedro ekipe tako še vedno tvorijo Davor Janžič, Gregor Moličnik, Dejan Koren, Matjaž Rutar in Peter Tonej.

Ostali pari četrtfinala evropskega pokala so Ljubuški (BiH) : Istra Poreč (Cro), C.R. Ferrero Cirie (Ita) : Montpellier (Fra) in

C.R.O. Lyon (Fra) : Tubosider Asti (Ita). Najbolj zanimiv bo zagotovo obračun med Ferrerom in Montpellierom, najboljšima moštvoma v Evropi.

Ta teden se začnejo tudi letošnja ligaška tekmovanja na državni in gorenjski ravni. V super ligi bo Gorenjska znova dobro zastopana, najvidnejše vloge pa bodo poleg ljubljanske Sloge po predvidevanjih igrali Lokateks Trata, Center Pekarna Vrhnika in Huje.

Simon Šubič

PLAVANJE

Plavalci se pripravljajo na EP

Radovljica, Kranj - V kranjskem in radovljiškem bazenu te dni potekajo zadnje priprave naših plavalcev za nastop na bližnjem evropskem prvenstvu, ki bo od 9. do 16. maja potekalo v Madridu. Selektor Ciril Globočnik je prejšnji teden že določil sedemnajst reprezentantov, ki bodo v Španiji branili slovenske barve. To so: Alenka Kejžar, Anja Klinar, Anja Čarman, Sara Isakovič, Tamara Sambrailo, Lavra Babič, Peter Mankoč, Blaž Medvešek, Emil Tahirovič, Matjaž Markič, Bojan Zdešar, Matjaž Pernat, Marjo Milenkovič, Martin Vrhovšek, Jernej Godec, Luka Vrtovec in Luka Velikonja. Svoje načrte bodo plavalci in vodstvo naše reprezentance predstavili po zadnjem dnevu treninga, ta petek v Kranju. V.S.

Jože Marinček

Preklopite na PLIN.
Preklopite na PETROL.

Poskrbimo za vse! Lahko tudi za 133 m³ brezplačnega utekočinjenega naftnega plina.

Več informacij na telefonski številki 080 22 66 in na spletni strani www.petrol.si.

PETROL
PLIN
EVROPSKE KVALIFIKACIJE
080 22 66

V času od 29. marca do 24. junija 2004, vam nova nagradna igra prinaša bogate nagrade. Vsak četrtek ob 23. uri bomo na žrebanjih podelili denarne in praktične nagrade, na koncu pa vas čaka še glavna nagrada, in sicer novi avtomobil znamke **Volkswagen Golf 1,9 TDI Sportline**.

Nagrade četrtkovih žrebanj:
• Jackpot: **1.000 €** (pribl. 237.000 SIT)
• Večerja za dve osebi

Nagrade glavnega žrebanja, ki bo 24. 6. 2004 ob 23. uri:
• **Volkswagen Golf 1,9 TDI Sportline**

• Nagradni sklad v vrednosti **2.000 €** (pribl. 474.000 SIT)

HIT HOTEL CASINO KRANJSKA GORA

Vidika 23, 4200 Kranjska Gora
Tel.: 04 587 82 50, Faks: 04 588 13 22
marketing.kg@hit.si
Več informacij pošljite na www.hit.si

zavrti srečo

NAGRADNA IGRA
29. 3. - 24. 6. 2004

Nemočni žirovski nogometaši čakajo na lasten pogreb

Pri nogometnem klubu Alpina Žiri že nekaj let težko čakajo na obljubljeni gradnji športnega parka v Mršaku, saj staro igrišče in spremljajoči objekti že dolgo niso več primerni - Vrhunec razočaranj so doživeli minulo soboto, ko sodnik na tekmi ni več hotel zapiskati začetka srečanja.

Žiri - Minulo soboto naj bi igralci Alpine in Šenčurja Protect GL v Žireh odigrali derbi v 3. SNL - center. Toda namesto začetka razburjivega srečanja, so sodniki in delegat na tekmi odločili, da je igrišče neprimerno za igranje in da tekmo preložijo za nedoločen čas. Blizu dvesto navijačev domačih nogometašev, ki so v pomladanskem delu tekmovanja do sedaj igrali odlično, saj so v šestih tekmah petkrat slavili, je odšlo domov razočaranih. Še bolj razočarani pa so bili domači nogometaši in člani uprave kluba, saj so bili z odpovedjo tekme še enkrat postavljeni pred neizpodbitno dejstvo, da se bodo v klubu - če se gradnja novega igrišča ne bo vsak hip začela - prisiljeni pripravljati na lasten pogreb.

"Že vso sezono smo se zavedali, da so tekme na našem igrišču na meji regularnosti, da-

nes, ko je bila tekma še posebno pomembna, saj se ekipa Šenčurja bori za vstop med drugoligaše, mi pa za obstanek v ligi, pa je sodnik odločil, da razmočeno igrišče ni primerno za srečanje. Mi se dejstva, da je igrišče res slabo, že nekaj časa zavedamo in ga skušamo urejati, kolikor je v naših močeh, dejstvo pa je, da že od začetka ni narejeno tako, kot bi moralo biti. To problematiko smo že pred leti najprej ustno, nato pa tudi pisмено, predstavili komisiji za šport ter seveda tudi županu in od takrat naprej vedno znova dobivamo obljube, da se bodo stvari v kratkem spremenile, da se bo začela načrtovana gradnja v športnem centru v Mršaku. Vendar pa zaenkrat vse obstaja zgolj pri obljubah in se ni premaknilo niti za centimeter," je po sobotnem razočaranju ob žirovskem nogometnem igrišču povedal tehnič-

Nogometno igrišče, v Žireh že ob najmanjših padavinah postane neprimerno za igro.

ni vodja ekipe Alpine Žiri Drago Kramperšek.

"Ker je župan ob našem vsakokratnem obisku obljubil, da se bo gradnja novega igrišča vsak čas začela, je logično, da v staro igrišče ne vlagamo več, saj naj bi na tem mestu zrasla industrijska cona. Smo pa v hudi zadregi, saj so pogoji za treninge vseh sedmih kategorij izredno slabi, tekme pa potekajo v tako

nemogočih razmerah, v takem blatu, da večsah fantje še komaj lahko sledijo žogi. V klubu je trenutno okoli 120 registriranih igralcev, ki jim iz leta v leto obljublamo novogradnjo in boljše pogoje, sedaj pa nam komaj kdo še verjame. Prav tako se nam posmehujejo ostali Žirovci, saj je dejstvo, da je za športne objekte v občini narejeno sila malo, da ne rečem nič. Nujno bi

potrebovali še eno telovadnico oziroma športno dvorano, nujen je začetek že dolgo načrtovane gradnje športnega centra v Mršaku, saj v Žireh ne premoremo

niti enega samega primerne športnega objekta. V šolski telovadnici komaj najdemo prost termin za zimске treninge. Vse to nas spravlja v obup, čeprav z mladimi dobro delamo, letos pa smo si za cilj članske ekipe postavili tudi obstanek v ligi, kar pa nam bi ob športnem uspehu prineslo veliko razočaranje, saj nov sistem licenciranja pomeni tudi ustrezne pogoje, ki jih postavlja Nogometna zveza Slovenije. Naše igrišče s spremljajočimi objekti, ko nimamo niti ustreznih slačilnic s toplo vodo in sanitarijami, seveda še zdaleč ne bo ustrezalo pogojem in seveda se upravičeno bojimo, da to za nas pomeni, da bomo prisiljeni izstopiti iz lige," razočaran ugotavlja Drago Kramperšek, ki skupaj z ostalimi nogometnimi zanesenjaki v Žireh s klubom, ki ima v kraju več kot tridesetletno tradicijo.

Vilma Stanovnik, foto: Samo Vidic

Factor še naprej zmaguje

Kranj - Razen neodigrane tekme med ekipama Alpine in Šenčur Protecta GL so ostali tretjeligaši v 3. SNL - center odigrali 20. krog. Rezultati: Jezero Medvode - Kamnik 2:0, Jesenice - Kalcer Vodoterm Radomlje 2:4, Factor - Britof 3:0, Radio Krka - Velesovo 4:2, Avtodebec Dob - Zarica Rondo Nautilus 4:2, Slovan - Slaščičarna Šmon Bled 5:1. Na lestvici vodi ekipa Factorja s 50 točkami, pet točk in tekmo manj pa ima ekipa Šenčurja Protect GL. V.S.

Popraviti bom moral igro v obrambi

Tako po končani sezoni pravi petnajstletni košarkar ekipe Radovljice Jure Matučec.

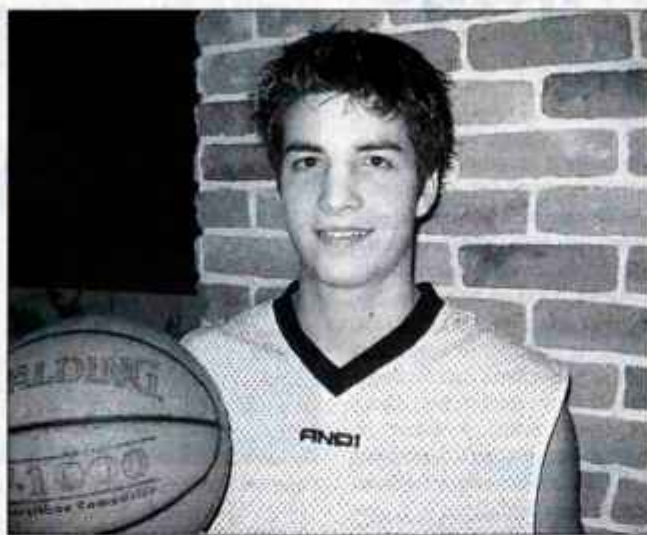
Radovljica - Radovljiški košarkarji so bili lani povsem v vrhu 1. B SKL, letos pa so sezono zaključili celo brez zmage. Vzrok je zagotovo odhod deseterice igralcev, ki so bili nosilci igre (Marko Dimnik letos igra za prvotligaški Helios, Matic Vidic, Aljaž Urbanc, Đorđe Đokić in Gašper Budkovic so v ekipi Bežigrada, Miha Sfiligoj je pri Jesenicah, z igranjem so prenehali Primož Samar, Leon Kralj, Matej Bunderla in Igor Vincetie). Na zadnjih tekmah Radovljičani igrajo tudi brez Boštjana Šmida in Dejana Niniča, ki sta bila v letošnji sezoni med najboljšimi. Trener Janko Stanek, ki je letos prevzel elansko ekipo, je tako ostal z mladimi neizkušeni igralci. Med njimi izstopa petnajstletni Jure Matučec, ki je bil najmlajši igralec v letošnji 1. B SKL (seveda med tistimi, ki so tudi na parketu dobili priložnost).

Kdo vas je navdušil za košarko?

"S košarko me je 'zastropil' oče, ki je uspešno igral za ekipo Jesenic. Moja klubska pot se je začela v prvem razredu s trenerjem Zupanom v veseli šoli košarke, sledil je Tonejc, nato v osnovni šoli v Žirovnici do šestega razreda, nato pa me je prevzel sedanji trener Janko Stanek."

Janko Stanek slavi po tem, da daje veliko priložnosti mladim igralcem. Je bilo tako tudi z vami?

"Res je. Moram reči, da mi je trener namenjal veliko igralnih minut, saj sem kot pionir že igral za kadete in dobil kakšno minutko tudi pri mladincih, kot kadet pa sem letos dobil veliko igralnega časa celo pri elanih.

Jure Matučec se zaveda, da bo imel še veliko priložnosti.

Tako sem letos igral kar za tri radovljiške ekipe - kadetsko, mladinsko in elansko."

Nekaj časa pa so vam vzelo tudi reprezentančne obveznosti?

"Letos sem bil povabljen na izbor za kadetsko reprezentanco Slovenije, ti izbori pa so potekali na izbirnih taborih. Po kar nekaj izborih se mi je na koncu uspelo uvrstiti v širši krog reprezentance, ki bo letos nastopala na evropskem prvenstvu v Grčiji. Sicer pa so izbirni tabori potekali vsak konec tedna v petih krajih po Sloveniji in na vsakem izbirnem taboru se je število kandidatov zmanjševalo. Na koncu nas je ostalo 24. V tej zasedbi smo opravili 5-dnevne treninge v Ljubljani, nato pa je sledil ožji izbor reprezentantov. Želja in cilj vsakega športnika je zaigrati za reprezentanco, meni pa to na žalost ni uspelo, kajti konkurenca za igralna mesta je zelo huda. Sam mislim, da bom

bojno tekmo. S svojo igro sem bil zadovoljen, dosegel sem 13 točk, a že takrat sem vedel, da zaradi hude konkurence verjetno ne bom uvrščen v ožji izbor. Izbor je vedno prepuščen selektorju in on najbolje pozna vsakega posameznika."

Kakšne pa imate načrte?

"Kot rečeno imam volje in želje zadosti in verjamem, da bom s trdim delom izboljšal elemente igre. Naslednjo sezono bom še vedno kadet, v KK Radovljica treniram vsakodnevno, z očetom pa tudi kdaj obiščeva kako igrišče in izboljšujemo mojo igro. V igri si želim uspehov in napredka."

Kaj pa dolgoročni cilji?

"Sem dijak prvega letnika strojne srednje šole na Jesenicah in to šolo si želim uspešno dokončati, po tem pa me čaka študij v Ljubljani. Želim si zaigrati v mladinski kategoriji za reprezentanco in si z uspešnimi igrami izboriti zanimanje naših najkvalitetnejših klubov. Z mojim sedanjim klubom pa si želim veliko uspehov in sezon brez poškodb."

Goran Lavrenčak

ŠAH

Odprti turnir mesta Kranja 2004

Kranj - Od 7. do 14. maja bo v hotelu Creina v Kranju potekal prvi mednarodni odprti šahovski turnir ob priležnosti 10. festivala tedna mladih. Organizator prireditve je Art Center v sodelovanju s ŠS Tomo Zupan Kranj. Partije bodo potekale vsak dan od 18.00 do 22.30. Sistem tekmovanja bo 'Švicar', 9 krogov na 90 minut, z dodatkom 30 sekund na potezo. Prijavnine sprejemajo še na dan tekmovanja do 17.45. Vsak udeleženec si mora priskrbeti elektronsko šahovsko uro. Kontakt: Škrj Miha, telefon: 04/2334206, GSM: 031-416-420. E-mail: skrjlo@email.si. Podrobne informacije si lahko ogledate na internetni strani: <http://www.sah-zveza.si/rez/0405/te-denmladih>

Oskar Orel

O B Č I N A
KRANJSKA GORA
OBČINSKI SVET
Žirija za priznanja

Kolodvorska 1a, 4280 Kranjska Gora
tel.: 04/58 09 800, fax.: 04/58 09 824
<http://www.kranjska-gora.si/>
e-mail: jelincic@kranjska-gora.si

Na podlagi 15. člena Odloka o priznanjih Občine Kranjska Gora (UVG št. 37/97) objavljamo

RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRANJSKA GORA 2004

- I. ZLATI GRB OBČINE KRANJSKA GORA se podeljuje:**
- posameznikom za življenjsko delo, dolgoletne uspehe ali enkratne izjemne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnega pomena,
  - skupinam občanov in pravnim osebam za večletne uspehe in dosežke na gospodarskem, družbenem in drugih področjih življenja in dela, s katerimi so pomembno vplivali na razvoj in ugled občine Kranjska Gora.
- Podela se največ eno priznanje.
- II. SREBRNI GRB OBČINE KRANJSKA GORA se podeljuje:**
- posamezniku, skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi ob izjemnih enkratnih dosežkih, ob izredno humanem in požrtvovalnem dejanju, ob življenjskem ali delovnem jubileju in drugih posebnih priložnostih.
- Podelita se največ dve priznanji.
- III. BRONASTI GRB OBČINE KRANJSKA GORA se podeljuje:**
- posamezniku, skupini občanov, društvom in drugim pravnim osebam za posebne uspehe in dosežke na področju življenja in dela, pomembne za občino, in dejanja; ki izražajo human odnos do ljudi.
- Podelijo se največ tri priznanja.

Pobudniki oziroma predlagatelji za podelitev priznanj Občine Kranjska Gora so lahko občani, politične stranke, krajevne skupnosti, podjetja, društva in druge pravne osebe.

OBRAZLOŽENE PREDLOGE Z VSEMI POTREBNIMI PODATKI (ime in naslov predlagatelja, osnovne podatke predlaganega prejemnika priznanja, vrsta predlaganega priznanja, utemeljitveni predloga in dokumente, ki potrjujejo navedbe v obrazložitvi) posredujete v zaprtih kuvertah na naslov: Žirija za priznanja Občine Kranjska Gora, Kolodvorska 1a, 4270 Kranjska Gora s pripisom - **PRIJAVA NA RAZPIS, ne odpiraj!** Žirija bo obravnavala vse pravilno vložene predloge, ki jih bo prejela do 24. maja 2004 do 15. ure.

Št.: 03204/8-30/99-JJ
Kranjska Gora, 29. aprila 2004

Žirija za priznanja

Drevje cveti, v nosu ščemi

Spomladansko cvetenje povzroča težave okrog 20 odstotkom odraslih Slovencev. Učinkovito zdravljenje z zdravili.

Golnik - Spomladansko prebujenje narave vabi ljudi iz zaprtih prostorov, vendar pa cvetenje mnogim zagreni sprehode in spodbudi alergijske reakcije. Slednje povzročajo neprijetno kihanje in solzenje, včasih tudi težave z dihanjem. Alergije na cvetni prah dreves in trav so zelo pogoste. Nekateri zaradi njih omejujejo gibanje v naravi, mnogi ne poiščejo zdravniške pomoči, nekateri pa se vendarle odločijo za zdravljenje z zdravili, ki je lahko zelo učinkovito.

Osebe s senenim nahodom nimajo hujše bolezni, jim pa slednji lahko zelo zagreni življenje. Omenjene težave so najpogostejše pri najbolj aktivni populaciji, pri odraslih osebah med 20. in 40. letom starosti. Njihovo število se iz leta v leto veča, v Sloveniji jih ima od 15 do 20 odstotkov odrasle populacije. V alergološki ambulanti bolnišni-

ce na Golniku se v spomladanskem času dnevno oglasijo vsaj štiri osebe s težavami, značilnimi za seneni nahod. Od februarja do maja največ težav povzroča cvetni prah dreves, maja se mu pridružijo še pelodi trav in pozno cvetočih dreves, od junija do oktobra pa je intenzivno cvetenje zeli. "Največ težav povzročajo trave, najpogostejše preob-

Spomladansko cvetenje dreves pri več kot 15 odstotkih Slovencev povzroča seneni nahod.

čutljivosti za pelode dreves so pelodi leske, jelše, breze, v Primorju tudi cipresovk. Na čedalje večje število ljudi s senenim nahodom vpliva onesnaženost ozračja, kajti dokazano je, da pelod, vezan na delce žveplovega dioksida, dušikovega oksida in ozona, hitreje sproži senzibilizacijo, ki je predpogoj za občutljivost. Poleg tega ti delci delujejo lokalno na sluznico naših dihal in njihovo draženje," je povedala specialistka internistka Nisera Bajrovič, dr. med., iz bolnišnice na Golniku.

Seneni nahod je neprijeten in bolniku lahko zelo zmanjša kakovost življenja, kar velja še posebej za ljudi, ki delajo na prostem, na primer kmetje, gozdni delavci, ki so tedaj, ko imajo največ dela, najbolj zaposleni s posledicami alergije - srbenjem in izcedkom iz nosu, solzenjem oči in ščemenjem v grlu, ki lahko trajajo več tednov ali celo mesecev. Kljub naštetim teža-

vam ni rešitev le v izogibanju alergenom in omejitvi gibanja v naravi, ampak tudi v zdravih in razpršilih, ki so zelo učinkoviti. "Pred uživanjem zdravil morajo ljudje opraviti alergološke teste, vendar pozitivni testi vedno še ne pomenijo bolezni. Zdravnik najprej opravi kožni test na najpogostejše pelode, sledijo pa tudi krvne preiskave. Zdravila lahko zelo pomagajo pri naštetih težavah, pri blagih oblikah jih lahko povsem odpravijo, pri hujših jih zelo omilijo, seveda pa morajo zdravila redno uživati." Slednja so po besedah Bajrovičeve varna, opozorila pa je na previdnost pri jemanju zdravil - antihistaminikov, ki so na voljo brez recepta. "Tudi o teh naj se ljudje posvetujejo z zdravnikom, odsvetujem posvetovanje z znancom ali sosedom. Včasih pa so težave tako hude, da je potrebno celo sistemsko zdravljenje z glukokortikoidi." Renata Škrjanc, foto: Gorazd Kavčič

Damjana Šmid

DRUŽINSKI NASVETI

Ko otrok povzroča težave ... (3)

Najlažja rešitev za celotno družbo je izločiti socialno neprijetne otroke nekam na obrobje, kjer bodo pod budnimi očesi strokovnjakov spravljeni toliko časa, dokler ne bodo sposobni za življenje. Tako ne spravlja v nevarnost naših "lepo vzgojenih in popolnih" otrok, niso v nevarnosti naše materialne stvari in življenje je videti popolno. Mogoče pri tem sebično pozabljamo na eno stvar. Otroci in mladostniki so v stiski iz različnih vzrokov. Ločitev staršev, bolezen v družini, smrt, selitev, psihično in fizično nasilje, prevelika pričakovanja staršev. Te stiske niso rezervirane samo za izbrance in nihče, prav nihče ne more vedeti, kako se bo v določeni stiski odzvala njegova družina, njegov otrok. Zato razmišljamo o otrocih, ki povzročajo težave kot o otrocih, ki se tičejo vse naše družbe, ne samo zato poslanih institucij. Zadnje čase postaja vse več otrok žrtev staršev, ki so se ločili pa ne znajo odgovorno opraviti te naloge. Podajajo si otroka kot vrečo krompirja in ne pomislijo na posledice, ki jih otrok pri takšnem ravnanju utрпи. Kdo se ukvarja z njim? Komu se lahko otrok pritoži, če mu ravnanje njegovih ločenih staršev ni všeč? In kakšne so sploh rešitve? Vse bolj razmišljam, da bi morali izvesti kar nekaj referendumov, ki bi se dotaknili problemov otrok. Če lahko država zapravi toliko našega denarja po nepotrebnem in ker smo država mi vsi, potem bi lahko mogoče le kaj premaknili na tem področju. Lahko bi zakonsko določili, da so ločeni starši dolžni opraviti izobraževanje o stiski otrok, ki doživijo ločitev. Prepričana sem, da bi jim še kako koristilo znanje o tem, kako otrok v tem obdobju potrebuje varnost, jasna pravila, ne pa podajanje in manipuliranje z njim. Mogoče bi starši spoznali, da ločitev ni samo njihova stiska in da jih otrok potrebuje bolj kot kdaj prej. Ko se začnejo težave, je največkrat prepozno. Otroci se v tem času nauči, da odraslim ne more zaupati in da bo najboljši, če sam poskrbi zase. Kako jim bomo vrnilo zaupanje in izgubljeno otroštvo, ki se je razbilo nekje na poti med obema staršema? Če imajo otroci obvezno izobraževanje, ne vem, zakaj ga ne bi imeli tudi tisti odrasli, katerih neodgovornost škoduje otrokom? Tudi vozniki, ki vozijo pod vplivom alkohola, morajo ob prekoračenju meri alkohola v krvi opravljati še enkrat vozniški izpit. Zakaj bi bila varnost na cesti bolj pomembna kot varnost v družini? Ljudje ne umirajo samo na cesti, kajne? In otroška duša je ranljiva. Vse to se mi poraja v glavi, ko razmišljam o otrocih, ki povzročajo težave. In vedno bolj se mi dozdeva, da bi morala spremeniti naslov in pisati o starših, ki otrokom povzročajo težave.

Svetovni dan astme

Ljubljana - Prvi tork v maju je Svetovna zdravstvena organizacija razglasila za svetovni dan astme, ki je eno najpogostejših kroničnih obolenj, saj za njo boleha po svetu že okoli 300 milijonov ljudi. V Sloveniji je bolnikov z astmo okoli 80.000. Po najnovejši raziskavi GOAL (Gaining Optimal Asthma Control) omenjeni bolniki lahko dosežejo popoln nadzor nad astmo. Trenutno stanje ni obetavno, saj slednjega na žalost dosega le 5 odstotkov bolnikov. Astma še vedno omejuje bolnike pri izbiri poklica, vpliva na njihov življenjski slog, družabno življenje, jih omejuje pri običajnih telesnih dejavnostih in pri športu. Razveseljivi pa so podatki omenjene raziskave, ki se je končala pred kratkim, v njej je sodelovalo več kot 3000 bolnikov iz 44 držav, med njimi tudi iz Slovenije, je pa edina raziskava, ki je kot cilj zdravljenja astme definirala doslej najstrožje merilo zdravljenja astme popoln nadzor. To pomeni življenje brez simptomov, brez uporabe olajševalcev, z normalno pljučno funkcijo, brez nočnega prebujanja, poslabšanja, bolnišničnega zdravljenja in brez neželenih učinkov zdravljenja. Tak nadzor je mogoče doseči, prof. dr. Stanislav Šuško, dr. med., iz Bolnišnice Golnik, pa poleg uporabe kakovostnega zdravila poudarja tudi pomen poučenosti bolnikov z astmo o njihovi bolezni. Ob rednem in pravilnem zdravljenju je po njegovih besedah lahko velik del bolnikov "zdravih astmatikov", ki jih na astmo spominja le redno jemanje preprečevalnih zdravil, astmatičnih težav pa nimajo. Renata Škrjanc

Drug drugemu lajšamo življenje

Dvainštiridesetletni Benjamin Krč je že pred dobrim desetletjem doživel prometno nesrečo, pred dvema letoma pa je padel še na ledu. Zaradi posledic obeh nesreč je danes na invalidskem vozičku.

Nekatere stvari vendarle se lahko opravi na nogah, pri čemer mu pomaga poseben stimulator. Življenje pa se mu je kljub temu zelo spremenilo. Ko sva se v marcu pogovarjala, je bil še na dolgotrajnem bolniškem dopustu (nesreča se mu je primerila na delu) in urejal svoj invalidski status. Glede na kompleksnost poškodbe, ne verjame, da bo še sposoben za delo, povsem brezdelnega življenja pa si kljub invalidnosti ne predstavlja. Kako živi človek, ki se mu življenje zaradi nesrečnega spleta okoliščin ne lepem postavi na glavo?

Kako vam je invalidnost spreminila življenje?

"Invalidnost ti močno spremeni življenje. Če želim ostati vsaj tak, kot sem sedaj, moram vsak dan skrbeti zase. Zjutraj, ko bolečine minejo, najprej telovadim. Delam tedaj, ko se počutim zmožnega za to. Ko ne morem več, počivam, skratka še bolj kot

zdravi ljudje moram poslušati svoje telo. Vsi, ki imamo te težave, si moramo vzpostaviti določen red, da nam življenje gladko teče. Vse nam gre po urniku, celo tako banalne zadeve, kot je odvajanje." **Vam je bilo v začetku zelo težko?**

"Na vse to sem bil pripravljen, saj sem že leta 1992, ko sem doživel prometno nesrečo, dva meseca preživel v invalidskem vozičku. Seveda pa doživiš travmo, preden se naučiš živeti s svojo poškodbo. Kar nekaj časa traja, da spet zaživiš svoje pravo življenje. Še pred dvema letoma sem lahko hodil, sedaj nič več. Tedaj se nisem bil član društva paraplegikov, odkar pa sem na vozičku, sem se vključil, kajti izkušnje drugih veliko pomenijo. Saj ti tudi v bolnišnici in na rehabilitaciji dajo pomembne napotke, resnično življenje, kakršnega živijo ljudje po takšnih poškodbah, pa je vendarle nekaj drugega. Ko se znajdeš v novem položaju, je zelo težko. Navsezadnje imaš tudi veliko novih stroškov. Če želiš še naprej voziti avto, ti ga morajo najprej predelati in prilagoditi dejstvu, da nimaš več gibljivih nog. Invalidski voziček sicer dobiš, toda vsako majhno prilagoditev moraš plačati. Še dobro, da sem za silo gibljiv in zato še ne potrebujem dvigala ali kakih drugih arhitektonskih sprememb v domači hiši."

Kako se spopadate z duševnimi krizami, ki so najbrž del prilagajanja novim razmeram?

"Seveda pridejo različne krize, toda takšno je pač življenje in iz tega skušam potegniti kar največ. Na začetku je najtežje, ko pa prideš med ljudi in vidiš, kako drugi shajajo s svojimi težavami, se na njihovih izkušnjah naučiš tudi zase. Pomembna je tudi podpora družine. Za ženo in otroke je bila moja nesreča velika preizkušnja, tudi njim ni

bilo lahko. Zlasti na začetku je bilo treba z mano potrpeti, potem pa se stvari nekako utirijo."

Se še družite z zdravimi (gibljivimi) ali bolj s sebi enakimi?

"Lepo je, če obdržiš nekdanje prijatelje, dobiš pa tudi nove. Nihče ti ne zna tako prisluhniti kot človek s podobnimi težavami. Zato je pomembno tudi druženje paraplegikov med seboj. Drug drugemu lajšamo življenje. V Društvu paraplegikov Gorenjske sem po novem podpredsednik. Skupaj s predsednikom in drugimi se bomo trudili za takšne programe, ki bodo v korist ljudem na invalidskih vozičkih. Želim, da bi takšno podporo, kot sem je bil jaz deležen v času privajanja na nove življenjske razmere, dobil prav vsak paraplegik."

Danica Zavrl Žlebir

Gorenc Gorencu

Preden se maja izteče registracija za 14 let stari avto wartburg Lojzke Zupan iz Strahinja, ki v njem prevaža svoja dva odrasla invalidna otroka Emila in Karmen, smo uspešno končali že drugo letošnjo dobrodelno akcijo Gorenc Gorencu. Zbrali smo celo več, kot smo na začetku načrtovali, vsega 1.626.100 tolarjev, od tega je 400 tisočakov prispevala občina Naklo. 677 tisočakov posamezniki in podjetja, ki so nakazovali svoje prispevke na račun Rdečega križa Kranj, 549.100 tolarjev pa so prostovoljci Krajevne organizacije RK Naklo zbrali pri domačinih v Naklem in okolici. Stanka Malovrh, predstavnica Rdečega križa v občini Naklo, je pohvalila oboje, prostovoljce in krajanje, ki imajo srce za stisko bližnjih, oboji pa so zatrjevali, da Zupanovi res potrebujejo pomoč. Župan občine Naklo Ivan Štular je ob koncu akcije presenečen dejal, da je zbranega res veliko denarja in da je k temu med drugim pripomogla tudi javno objavljena zgodba o Zupanovih in spremljanje vseh darovalcev. Sedaj vsi skupaj čakamo, da Zupanovi dobijo avto in se z njim po dolgem času brez skrbi popeljejo od doma. Hvala vsem, ki ste sodelovali!

Pet let ustvarjalnosti

Studio Anima je Šentovce navdušil z duhovitim kabarejem Čas je denar.

Kranj - Pred kratkim je v Prešernovem gledališču potekala osrednja slovesnost ob peti obletnici delovanja Centra ŠENT za duševno zdravje v skupnosti Gorenjska regija, ki ga sestavljata enoti ŠENTK iz Kranja in ŠENTGOR iz Radovljic.

V ta namen sta obe enoti pripravili zanimiv in pester kulturni program. Po uvodnem nagovoru, v katerem je povezovalka programa Andreja Stare pozdravila vse navzoče v dvorani, ter občutenim glasbenim nastopom pevke Barbare Zupančič, je imela slavnostni govor dr. Vesna Švab, predsednica slovenskega združenja ŠENT, ki je pozdravila nadvse aktivno in plodno delo vseh, ki delajo v obeh enotah, pri čemer je poudarila, da se njihovih rezultati dela vidijo v vse večji vključenosti oseb s težavami v duševnem zdravju, ki potrebujejo zaposlitveno in psihološko rehabilitacijo, ter v izredno lepih ročnih izdelkih, ki kažejo na njihovo ustvarjalnost. Sledil je duhovit kabaretni nastop "Čas je denar" studia Anima, osebna izpoved "Postajam drug človek" članice Ivke Treven ter igriva lutkovna gledališka predstava "Sami dobri nasveti" Šentove skupine "Mica Potica", ki je navdušila zbrane v dvorani.

Katja Dolenc

Veternik odslej na čelu lionsov

Kranj - Na redni letni skupščini Lions kluba Kranj so izvolili novega predsednika, in sicer Jožeta Veternika, prvega moža Osnovnega zdravstva Gorenjske. Sicer pa je klub ob tej priložnosti napravil obračun enoletnega dela z ugotovitvijo, da je med 51 slovenskimi klubi med boljšimi. Trenutno šteje 35 članov, ki so z različnimi akcijami in članarino nabrali okoli dva milijona tolarjev. Med najodmevnejšimi akcijami je bil januarski koncert v kinu Center, ki so ga priredili skupaj z Rotary klubom, 430 poslušalcev pa je prisluhnilo orkestru Slovenske vojske. Izkupiček 1,2 milijona tolarjev so izročili kranjskemu zdravstvenemu domu za nakup reševalnega vozila. Poleg te donacije so prispevali zavodu Korak za nakup invalidskega vozička, VDC Kranj za pripravo gledališke predstave Družinski doživljaji, vrtcu Mavrica za nakup dveh komunikatorjev in osnovni šoli Helene Puhar za nakup video kamere.

Požigalci slovenskih zastav

V Čirčah pri Kranju je prejšnji teden, na dan upora proti okupatorju, nekdo zažgal slovensko zastavo. Očitno tam živi nekdo, ki tega praznika ne mara.

Kranj - V Čirčah pri Kranju nekomu ni prav nič pogodu praznovanje dneva upora proti okupatorju. Vsaj tako bi lahko sklepali po zadnjem dogodku, ko je nekdo v noči s 27. aprila na 28. april zažgal slovensko zastavo, ki je visela na drogu pred tamkajšnjim domom KS. Da ne gre le za osamljeni primer mladostniškega vandalizma, vedo povedati tisti krajanji, ki so seznanjeni s podobnimi pojavi v preteklih letih.

S srednjega od treh drogov, ki stojijo pred krajevnim domom, v katerem med drugim domuje tudi krajevna skupnost, je namreč zastava že nekajkrat izgubila. Zanimivo pa je, da jo v objemu noči vsako leto skrivoma snamejo na isti dan - 27. aprila. Na dan, ko so nekaj praznovali dan Osvobodilne fronte, v zadnjih samostojnih letih pa dan upora proti okupatorju.

Letos je krajevna skupnost želela preprečiti novo krajo zasta-

ve, zato so z varnostno ključavnico zaklenili skripec in tako onemogočili spust državne zastave z droga. Toda nekogaršnji gnev do tega praznika je bil očitno prevelik, in če zastave ni uspel sneti, se je odločil za še bolj pritlehno dejanje. Zastavo, državni simbol Republike Slovenije, je enostavno zažgal.

Slovenski zakon o grbu, zastavi in himni v tretjem členu govori, da slovenska narodna zastava označuje pripadnost slo-

venskemu narodu. Potemtakem je vsakršno sežiganje zastave vsaj zgražanja vredno, če ne že kar nedržavotvorno dejanje.

Zanimivo pa je, da v naši zakonodaji sploh ni nobenega konkretnega člena, v katerem bi bilo zapisano, da je uničenje državnih simbolov kaznivo. Že omenjeni zakon sicer prepoveduje uporabo poškodovanih simbolov, tudi državne zastave. Za tovrstno dejanje je pravni osebi zagrožena denarna kazen 150 tisoč tolarjev, odgovorni osebi dvajset tisoč tolarjev, prav toliko pa tudi fizični osebi.

Kazenski zakonik se tega vprašanja dotakne le v 174. členu, ki govori o sramotivi Republike Slovenije. Po njem se vsakršno javno sramotenje slo-

ske zastave, grba ali himne kaznuje z denarno kaznijo ali z zapornim do enega leta.

Sežigalcu zastave v Čirčah verjetno ne bodo uspeli stopiti na prste, k temu ne bo pripomogla niti policija, ki si je ogledala požgano zastavo. Za 1. maj, praznik dela, je zastava v Čirčah znova visela. Če ne drugega, so jo morali obesiti že zaradi zakonske zahteve, po kateri se mora zastava ob državnih praznikih izobesiti tudi na poslopih, v katerih so uradni prostori organov lokalnih skupnosti. Tokrat zastava ni izgubila, mogoče le zato, ker so jo iz previdnosti ponoči sneli kar sami. Nikdar se ne ve, mogoče pa komu prav nič ne diši 1. maj - delavski praznik ...

Simon Šubie

Jutro po dnevu upora proti okupatorju so bili drogov pred domom KS v Čirčah prazni. Še večer prej je na srednjem visela slovenska zastava.

Okrajno sodišče odložilo prisilno izselitev družine Pandžič

Izselitev na cesti ni dovoljena

Potem ko je pravno varstvo omagalo, je družino Smaila Pandžiča, ki živi v dobrih šestnajst kvadratnih metrov velikem občinskem stanovanju na Planini, vzel v zaščito tudi Helsinški monitor Slovenije. Kršitev mednarodnih konvencij?

Kranj - Predvsem na to v primerih prisilnih izselitev, ne samo družine Pandžič, opozarja tudi predsednika vlade Antona Ropa predsednica Helsinškega monitorja Slovenije Neva Miklavčič Predan. "Slovenija mora spoštovati mednarodne konvencije, kar pomeni, da izselitve na cesti niso dopustne. Leta 1996 je naša država ratificirala deklaracijo Združenih narodov Habitat Agenda I in II ter Istanbulsko deklaracijo, ki prepovedujeta deložacijo na cesti. Vladna prevajalska služba je besedilo teh členov prevedla tako, da deklaracija ščiti lastnika pred razlastitvijo in ne najemnika pred deložacijo na cesti, kakor se pravilno glasi izvorno besedilo," pravi Predanova.

Na napačen prevod deklaracije je Helsinški monitor Slovenije javno opozoril že pred dobrim letom dni, vendar besedilo doslej še ni bilo popravljeno. "Med deložacijo družine Gražar iz Ljubljane 17. aprila letos mi je šef kabineta državnega sekretarja ministrstva za zunanje zadeve po telefonu potrdil, da je prevod dejansko napačen, vendar pa to ni oviralo ministrstva za zunanje zadeve in ministrstva za obrambo pri izpeljavi deložacije na cesti, češ da jih mednarodne deklaracije in konvencije o človekovih pravicah pravno ne zavezujejo. To seveda ni res, saj so mednarodne deklaracije in konvencije nad domačo zakonodajo. Po 8. členu Ustave so del domače zakonodaje," pojasnjuje Neva Miklavčič Predan.

V konkretnem kranjskem primeru je mestna občina lastnica stanovanja na Planini 1. Najem-

nik je bil do leta 1989 Sulejman Radončič, ko se je izselil v Nemčijo, stanovanje pa brez soglasja občine oddal v podnajem Smailu Pandžiču. Od takrat se vlečejo tožbe za njihovo izselitev po dvoranih kranjskega okrajnega in ljubljanskega višjega sodišča. "Vsi sklepi so pravnomočni, stanovalec in njegov odvetnik sta pravne možnosti izkoristila. Da bi se vendarle izognili prisilni izselitvi, smo se dogovorili za odkup stanovanja. Sklep o tem je že pred nekaj meseci sprejel svet Mestne občine Kranj. Vendar ne stanovalec, ne njegovega odvetnika na javno dražbo ni bilo. Razloga ne poznam. Prisilna izselitev naj bi bila ta teden," pravi načelnica občinskega oddelka za gospodarske in premoženjske zadeve Tatjana Hudobivnik. Na vprašanje, zakaj občina preprosto ne sklene najemne pogodbe z Radončičem, pojasnjuje, da za

dodelitev občinskih neprofitnih stanovanj v najem obstaja pravilnik in razpis. "Stanovanja ne moremo oddati mimo vrste 90 čakajočih prosilcev."

Radončičev odvetnik Damijan Pavlin pa nam je včeraj povedal, da je okrajno sodišče odložilo prisilno izselitev. Za kako dolgo, je težko reči. "Odkup stanovanja, o katerem smo se dejansko pogovarjali, je propadel, ker stanovalec ni uspel zbrati denarja". Po njegovem bi občina, če bi hotela, našla rešitev, posebno ker bo tako majhno stanovanje komurkoli drugemu zagotovo težko oddala. Helena Jelovčan

KRIMINAL

Denar in nakit

Šenčur - V sredo popoldne je nekdo prišel do stanovanjske hiše v Šenčurju, našel ključ in odklenil vhodna vrata. Pregledal je hišo, našel denar in zlatnino. Škode je za približno 200.000 tolarjev.

Tržič - Vlomilec, ki ga je v noči s petka na soboto zamikala hiša v Retnjah, pa je našel blagajno, iz katere si je "sposodil" okrog 100.000 tolarjev.

27 družin brez paketov

Radovljica - Med 29. in 30. aprilom je nekdo vlomil v centralno skladišče Območnega združenja RK, v katerem je bilo poleg oblačil tudi 157 paketov s hrano in prav toliko pralnega praška. Ključavnica je bila odtrgana, iz skladišča pa je izginilo 27 prehrabnih paketov s pralnim praškom. V Območnem združenju že tri leta čakajo na primernejši skladiščni prostor.

H. J.

NESREČI

Trčil v betonski podvoz

Lesce - 48-letni Leščan je v soboto, 1. maja, ob 8.50 z osebnim avtom R Laguna vozil po lokalni cesti od Hraš proti Lescam. V blagem levem ovinku pri prometnem znaku za začetek naselja Lesce je zadel v občestni robnik, izgubil nadzor nad avtom in s prednjim levim delom

trčil v betonski zid podvoza. Huje ranjenega voznika so reševalci odpeljali v klinični center.

Eksplozija plinske jeklenke

Škofja Loka - V praznični noči, 1. maja, okrog dveh zjutraj je v mansardnem stanovanju na Mestnem trgu v Škofji Loki raz-

neslo plinsko jeklenko. Eksplozija je povzročila požar, v katerem sta se huje opekla mlajša človeka. Zdravijo ju na plastični kirurgiji v kliničnem centru.

Ogenj so pogasili škofjeloški prostovoljni gasilci, ki so se morali nekaj pred enajsto dopoldne vrtniti, ker je v stanovanju spet začelo tleti. Policisti še raziskujejo okoliščine oziroma vzroke eksplozije. H. J.

SO VAŠE PNEVMATIKE VARNE? PREVERITE!

Fulda vas vabi na brezplačne laserske meritve ustreznosti profila pnevmatik vašega osebnega vozila.

Brezplačne preglede bomo opravljali na naslednji lokaciji:

7. 5. - 10. 5.: Kranj, nakupovalni center Mercator

delavnik: 16.00 - 19.30
sobota: 9.00 - 13.00 in 15.00 - 19.00
nedelja: 10.00 - 13.00

Vljudno vabljeni!

Škofja Loka, Škofjeloška 6, SI-4000 Kranj

PRAZNIČNI DROBTINICI

Prezgodnji kres

Doslovče - V bližini Doslovč je v petek, 30. aprila, nepričakovano zagorel kres. Nepričakovano zato, ker ga je nekdo prižgal že po tretji uri zjutraj in ne šele zvečer, kot so ga pripravljavci nameravali v čast prazniku dela in vstopu v Evropsko unijo.

Jugoslovanska zastava

Kranj - Neznancu, ki je na drog na Kokrški cesti v Kranju obesil jugoslovansko zastavo, pa se očitno hudo toži po starih časih. Zastavo so opazili v soboto zjutraj in prosili poklicne gasilce, da jo snamejo. H. J.

Čudež preživetja z najnižjo plačo

Praznik dela je znova zbudil razmišljanje o tem, kako so v Sloveniji zlasti v delovno intenzivnih panogah delavci izredno slabo plačani. Izhodiščna plača v nižjih tarifnih razredih je celo nižja od minimalne plače, ki sedaj znaša 111 tisočakov bruto, kar pomeni, da mora precejšnje število zaposlenih mesečno preživeti z neto prejemki med 70 in 80 tisočaki.

Kako lahko preživi družina z dvema takšnima dohodkoma ali celo enim samim, ko vemo, da nas že položnice z mesečnimi stroški za stanovanje, elektriko, ogrevanje, telefon, komunalne prispevke in podobno stanejo domala toliko? Pogovarjali smo se s štirimi delavkami (vemo, da so ženske v večini primerov "upraviteljice" družinskih proračunov), ki živijo s takimi prejemki. Zgodbe so resnične, imena pa zamolčana, kajti ljudi je revščine sram. Sram jih je, da za svoje pošteno opravljeno delo dobijo tako malo denarja, čeprav bi se moral namesto njih sramovati kdo drug.

Ivanka komaj čaka na regres

Ivanka je industrijska delavka v enem od gorenjskih podjetij. Sodi v najnižji plačilni razred, njena mesečna neto plača pa po 34 letih delovne dobe z vsemi dodatki znaša 85.000 tolarjev. Res je slabo, pravi Ivanka, čeprav je vsa leta vajena nizkih zaslužkov. Živi v mestu, v enosobnem stanovanju in skrbi za dva otroka. Starejši je pravzaprav že samostojen, kar pomeni, da je zaposlen in prejema svojo plačo, s katero pomaga družinskemu proračunu vsaj za hrano, mlajši pa je v petem razredu. Ivanka je ločena, preživnine od bivšega moža pa še vedno ni iztožila. Medtem dobiva 12 tisočakov iz preživninskega sklada. Kako živi s tako skromnimi dohodki?

"K plači dobim še za 10 tisočakov otroških doklad, sin pa ima v šoli tudi regresirano malico. To je tudi vsa socialna pomoč, ki jo prejmem. Stanovanje sem pred leti odkupila, tako da mi vsaj stanarine ni treba plačevati, so pa zato drugi stroški kar visoki. Ocenjujem, da za vse položnice mesečno dam od 45

cev polagoma vračam, včasih pa mi kak dolg tudi odpusti. Vrta nimam, tako da moram tudi za v lonec vse kupiti. Vse trgovine obhodim, vse cene si ogledam in vedno kupim najcenejše. Pri nakupih je vedno najprej na vrsti otrok, vendar mu vsega, kar potrebuje, ne morem kupiti naenkrat, pač pa postopoma mesec za mesecem. V šoli mu ni nelagodno zaradi revščine, skromnejših razmer pa se zave takrat, ko se primerja s sošolci, ki jih starši denimo vozijo na treninge, on pa mora vsepovsod peš. Bolj kot tega pa ga je sram, ker nima očeta," pripoveduje Ivanka, ki se pri nizki plači boji celo najeti posojilo. Za vzdrževanje stanovanja pa je včasih treba tudi to in takrat Ivanka ve, da bo leto ali dve, za kolikor se zadolži, še tesneje z denarjem. Njeni sodelavci so povedali, kako se vsako leto veselijo regresa. Lani si je kupila novo omaro, z letošnjim pa namerava popraviti cevi v kopalnici. Na počitnice ne gre.

"Prednost ima sin in ko gre v šolo v naravi, se zmenim, da strošek zanjo poravnam v več obrokih," pravi Ivanka. Ko je

Tisti z najnižjimi plačami pri nakupih skrbno izbirajo najcenejše.

Otroški dodatek ne zadošča niti za čevlje

"Od svojega petnajstega leta delam v Planiki. V proizvodnji sem 28 let. Sodim v drugi plačilni razred in moja običajna mesečna plača znaša od 70 do 75 tisočakov neto. Če si privoščim še kak kredit, je konec meseca pod črto še nižji znesek," opisuje svoje prejemke Vera. Mož ima nekaj višjo plačo, ki pa tudi noben mesec ne preseže 120 tisočakov. Družinski dohodek je bil le za nekaj jurjev prevelik in tako za hčeri ni prejela več kot štiri tisočake otroškega dodatka za vsako. Za ta denar jima še čevljev ne morem kupiti, potoži. In ves čas moraš gledati, kaj kupiš in koliko to stane, kaj daš v lonec in koliko to stane, skrbiš, da imajo najprej otroci in šele nato starši. Sedaj je usahnil tudi skromni otroški dodatek, kajti starejša hči je nastopila pripravnitvo, mlajša pa izredno nadaljuje šolanje. Štipendije nima, pač pa je zaradi zdravstvenega stanja dobila posebno zdravstveno pomoč v višini 37 tisočakov, s čimer si plačuje šolanje. "Država premalo gleda na družine," je prepričana Vera, ki jo že sedaj skrbi prihodnost njenih hčera. Kako naj mladi pri-

varčujejo za stanovanje, kako naj se osamosvojijo od staršev, če je prva ovira že zaposlitev, druga pa slabi zaslužki! Vera in njen mož sta do dvosobnega stanovanja, v katerem sedaj živijo štirje odrasli ljudje, prišla pred leti z ugodnim odkupom. Teh možnosti mladi danes nimajo. Za nakup majhne garsonjere potrebuješ najmanj 10 milijonov, najem dvosobnega stanovanja pa je kar 70 tisočakov, zraven pa še stroški! Verina družina mesečno le za položnice odšteje 60 tisočakov, da o drugih življenjskih stroških niti ne govori. Avto tudi skorajda moramo imeti, pravi skoraj opravičujoče, kot da gre za nedopustno razkošje.

"Vedno smo skromno živeli, hčerkam nista poznali žepnine, saj jima je nisem mogla dati. Dobro, da nista zahtevni in da tiho sprejemata dejstvo, da je, kakor je," razmišlja Vera, ki se v časopisu noče pojaviti s polnim imenom. Ne želi, da bi ljudje vedeli za njene razmere. "Toliko let delam in za tolikšno plačo, to je prav sramotno! Včasih smo poznali boljše čase. Ko sem bila denimo na porodniškem dopustu za hčeri, sem imela porodniško bolje plačano, kot danes dobim za polno delo."

Sadnih sokov ne kupujemo

Tudi Mojca dela v obutveni industriji. Srednješolsko izobrazbo ima in njen mesečni neto dohodek se suče okoli 85 tisočakov, s presežanjem norme zasluži tudi do 90 tisočakov. V njeni družini je še posebno težko, ker je mož že leto dni brezposeln, zaradi hude bolezni pa je tudi zelo vprašljivo, ali se bo lahko še kdaj zaposlil. Imata dva šoloobvezna otroka, stara 9 in 10 let. Otrokom te starosti je včasih težko pojasniti, da nimaš denarja. Saj imaš kartico, mami, pa pojdi na bankomat, je včasih slišati prostodušen otroški predlog. Mojca se trudi, da otroka ne bi ničesar pogrešala. Računalnika nimata, kolesi in rolerje pa sta dobila ob pomoči starih staršev. V soseski, kjer živijo, ni nihče prav premožen, tako se otrokoma skromno družinsko življenje ne zdi kaj posebnega. Kljub zgodbi o bankomatu sta nezahtevna, starša ju spodbujata k varčevanju, če si česa zelo želite. V šoli, kjer vsaka šola v naravi ali tabor zahteva precej denarja, otrokom iz socialno šibkejših družin priskoči na pomoč šolski sklad. Edini "luklus", ki ga privoščita sinovoma, je trening košarke. Stane jih po pet tisočakov na mesec, vendar se staršema z vzgojnega vidika zdi pomembno, da se fanta ukvarjata z neko zdravo dejavnostjo. Ob Mojčini plači in moževem nadomestilu okoli 70 tisočakov družina dobi še za 30 tisočakov otroških dodatkov. Kako preživijo?

"Oba z možem izhajava iz skromnih razmer. Navajena sva pač in tudi z našim sedanjim stanjem sva se sprijaznila. Sicer pa "čaramo" na različne načine. Enoipolobno stanovanje sva odkupila na obroke, najin stari jugo sva zamenjala še v času, ko sva oba imela službi. Mesečni stroški na položnicah nam vzamejo kakih 50 tisoč tolarjev. V starem bloku, kjer živimo, se ogrevamo še na trda goriva. Če bi si omislili centralno kurjavo na plin, bi nas to mesečno stalo 15 tisočakov, tako pa se za 40 tisočakov, kolikor odštejemo za drva, grejemo vse leto. Obdelujemo vrtniček, kjer pridelamo vso zelenjavo. Doma natanko pregledam vse reklame, vidim, kje se da kaj kupiti ceneje. Tako kot v večini družin, sta tudi pri

nas najprej na vrsti otroka, ko gre za oblačila in obutev, šele nato midva. Sokov ne kupujemo, otroka sta vajena piti vodo in čaj. Mož zaradi posledic hude bolezni sedaj pije veliko tekočine, tudi do štiri litre na dan. Če bi pil drage sokove, bi nam najbrž težko zneslo, z vodo in čaji pa kar gre. Moževa bolezen ni povečala družinskih stroškov, pogoste vožnje na zdravljenje v Ljubljano je imel povrnjene, tudi zdravila so na srečo še brezplačna. Predvsem pa smo vsi skupaj srečni, da je bolezen sedaj premagal," pravi Mojca. Počitnic pa si letos ne bodo mogli privoščiti. Lani so jim sodelavci omogočili družinski dopust na morju, sicer pa gresta otroka v zdravstveno kolonijo. Plača, nadomestilo za brezposelnost, otroški dodatki, regresirana malica v šoli, pomoč starih staršev, šolskega sklada, z vsem tem se nekako izide. Človek pa je vendarle žalosten, da z lastnim delom ne more zaslužiti toliko, da bi brez težav preživljala družino.

Milkin račun je nenehno v minusu

Milka ima ta čas sicer še službo, 15. maja pa bo med ducat tistimi, ki bodo v Planiki postali tehnološki presežek. Doslej je dobivala po 75 ali 80 tisoč tolarjev plače, ko bo brez službe na zavodu, bo leto dni prejela še precej nižje nadomestilo, kot je sedanji zaslužek, pozneje bo usahnilo še to. Mož je že tri leta na bolnišnici in tudi njegovi prejemki niso večji. Njegovi gredo za položnice, njena plača za hrano. Avta nimata, vrtnička, ki bi jima pomagal zmanjšati stroške za hrano, tudi ne. Od treh otrok dva še živita s starši v stanovanju v bloku, starejši tudi sam zasluži. Nič ne prispeva k družinskemu proračunu. Denarja je malo in še tisto malo hitro skopni, pravi Milka in priznava, da je ves čas v minusu, tudi do sto tisoč, prekoračuje celo limit. "Ne privoščim si razkošja, niti avtomobila nimajo, morja še ni videla, toplice pa le takrat, ko ji je teden dni plačal sindikat." Gledam, da imamo vsaj za jesti in to je tudi vse, kar si lahko privoščimo z majhno plačo."

Danica Zavri Žlebir, foto: Tina Dokl

Odrasla socialnega stanja zaposlenih je tudi koriščenje ugodnosti, ki jih ponuja sindikalni sklad pri Svetu gorenjskih sindikatov. Ta omogoča članom nakup kurilnega olja za nekaj nižjo ceno od tržne, ponuja ugodna posojila prek hranilnice, delavcem pa zagotavlja tudi možnost preventivnega okrevanja v toplicah. Te ugodnosti so sicer na voljo vsem članom, ne le socialno šibkim. Da gre ljudem pogosto za nohte jeseni, ko je treba kupiti vse za šolo, ali ko se bliža nakup ozimnice ali kurilnega olja, pa kaže dinamika najemanja posojil. Marsikdo vzame posojilo za nakup kurilnega olja in ga potem odplačuje vse leto, pravi predsednica sklada Marija Klinar, ki tudi v podjetju, kjer je zaposlena in že več let sindikalna aktivistka, opaža mnoge stiske zaposlenih.

do 50 tisočakov. Ostalo gre za hrano. Dobro, da mi pri tem s svojo plačo pomaga tudi sin, ki se zaveda stroškov za hrano, pranje in druge stvari, ki jih ima na voljo doma. Avtomobila nimam, kako naj si ga z nizkimi prejemki tudi privoščim! Denarja mi včasih zmanjka celo za življenje. Takrat mi posodi sestra, jaz pa ji potem več mese-

bila pred časom operirana, ji je pripadalo zdravljenje v toplicah. Ni si ga upala privoščiti, deloma zaradi otroka, ki ga ni mogla prepustiti samemu sebi, deloma pa zaradi denarja. Toplice ji je sicer pokrilo zdravstveno zavarovanje, toda Ivanka ve, da nekaj denarja potrebuješ tudi za seboj in si pred tem napolniti tudi kovček. In tako ni šla.

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

578

Zgleden učitelj, pisatelj in oče revežev

Ne vem, ali v Zalogu pri Cerkljah še stoji hiša in na njej spominska plošča, na kateri piše: "V ti hiši se je rodil / 13. septembra 1827 / Matevž Močnik, / učitelj in pisatelj slovenski. / Postavilo 'Slovensko učiteljsko društvo' leta 1927." Poglejmo, kako ga v Naših zaslužnih možeh opiše Lavričar. "Po dovršeni ljudski šoli je vstopil v prvi razred gimnazije v Ljubljani. Preprostemu kmečkemu dečku izpod Kamniških planin so se začeli razvijati prirojeni talenti v taki meri, da so vsi, ki so ga poznali, občudovali njegovo brihtno glavo. Posebno v zemljepisu je kazal take zmožnosti, da je bil njegov tozadevni profesor ponosen na njega. Med součenci je bil Močnik znan z imenom 'sloveči zemljepisec' (der berühmte Geograf). Vsi so gledali v njem bodočega vseučiliškega profesorja v tej stroki. In vendar mu ni bil namenjen ta častni poklic.

Previdnost božja ga je določila za ljudsko šolo in za podpornika siromakov."

Že med šolanjem je vstopil k jezuitom, vendar je zbolel in moral redovniško pot opustiti. "Močnik si je izbral učiteljski stan ter postal veččak v tej stroki. Najprej je bil učitelj na dekliški šoli v Kamniku, leta 1870 pa je dobil stalno službo na prvi mestni ljudski šoli v Ljubljani. Šolska oblast je kmalu spoznala njegove zmožnosti ter ga imenovala za nadzornika v šolskem okraju Kamnik. Močnik, ki bi bil lahko na vseučilišču predaval akademikom zemljepisje in zgodovino, je bil zdaj, ko si je zopet okrepil zdravje, popolnoma zadovoljen s svojim stanom. Kaj je bil v svojem poslovanju cerkvi, učitelstvu in mladini, lahko razvidimo iz očitja, ki so ga trosili zoper njega nasprotniki. Zabavljali so, da gre ob času svojih nadzorovanih najprej v cerkev, da streže tam dotičnemu katehetu pri maši in šele potem nadzoruje pouk v šoli. Seveda so taki ljudje same sebe izdajali, kaj so. O Močniku pa so nehote spričevali, da je zgleden katoliški mož in da zato tudi vestno polnjuje nadzorniške dolžnosti. Ko je okrog leta 1873 še hujše začel pihati verstvu nasprotni veter, se je odločil povedati značajni Matevž Močnik šolskemu nadzorstvu ter postal zopet navaden učitelj. Leta 1882 pa je stopil v pokoj."

Urejal je strokovni list Učiteljski tovariš in vanj tudi vestno dopisoval. In hkrati ves čas opravljal

Zavetišče za sirote v Trbiču pred 2. svetovno vojno

dobra dela. "Sploh moramo pripoznati, da v Ljubljani skoraj ni bilo krščanskega društva, v katerem bi ne bil deloval gospod Matevž. Posebno mu je bilo pri srcu Društvo za podpiranje učiteljskih vdov in sirot. Dobro je vedel, kako težko živijo učiteljske rodovine ob skromni pokojnini. Zato je sočutno skrbel zanje ter jim nakljal kot tajnik in blagajnik omenjenega društva izdatne podpore. Društveno premoženje, ki ga je on oskrboval, je naraslo v nekaterih letih tako visoko, da je imelo petdeset tisoč goldinarjev premoženja. Vsako leto je omenjal pri glavnem zborovanju društveni predsednik prosi dr. Anton Jarc, da počiva nad

društvom za podpiranje učiteljskih vdov in sirot poseben božji blagoslov."

Sicer pa je bil zavetnik vseh revežev. "Močnikova milosrčnost se je kazala povsod, kjer je bila potrebna kakšna pomoč. Vsa Ljubljana je vedela, kako dober je ta gospod siromakom. Dajal je in dajal, potem pa čakal, da je dobil svojo mesečno pokojnino ali kak dar od dobrotnikov za razdelitev med reveže. Danes imamo prav dobro urejena karitativna društva za podporo revežev, takrat pa je slovela ta skrb le bolj na posameznih usmiljenih osebah. Taka poosebljena dobrotja je bil gospod Matevž Močnik. O njegovih vratih so si kar kljuko podajali reveži. Ker ubogih dijakov ni mogel podpirati z večjimi darovi, jih je poučeval brezplačno. Saj je bil nekdo odličnjak v gimnazijskih učnih predmetih. On in urednik 'Zgodnje Danice' Luka Jeran sta si pridobila neminljive zasluge glede revnih študentov.

Po vsej tej hvali nas bo zanimalo, kakšen je bil ta mož na zunaj. "Kdor ga je srečal na ulici, pa ga ni poznal osebno, je sodil o njem, da je navaden preprost človek. Ne postava, ne vedenje in ne obleka ga ni izdajala kot velikana neumorno delavnega, vsestransko izobraženega, krepostnega in strogo vernega moža. Umril je v Ljubljani 15. aprila 1895 ob času najhujše potresne zmešnjave." Res: svetniška postava gorenjskega rodu.

Znani kandidati za volitve

Člani Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) bodo izvolili nove člane sveta KGZS, svetov območnih enot in odborov izpostav območnih enot. V nedeljo bodo volili kmetje, v ponedeljek pa še predstavniki zadrug, kmetijskih podjetij in drugih pravnih oseb.

Kranj - Na Gorenjskem, to je na območju upravnih enot Škofja Loka, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice, bodo kmetje v nedeljo volili štiri člane sveta KGZS, devet članov sveta območne enote Kranj in po pet članov odborov izpostav Škofja Loka, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice.

Liste so že potrjene, za svet KGZS se poteguje pet kandidatnih list: Društvo članov sindikata kmetov in Združenje govedorejcev Slovenije (Marko Dolinar iz Vogelj, Marjeta Kokelj iz Mlake nad Lušo, Boris Kunšič s Pernikov in Janez Kert iz Kranja), Društvo SKZ - Slovenska kmečka zveza (Janez Porenta iz Kranja, Andrej Resman iz Zgornjega Otoka, Franc Smolej iz Prihodov in Janko Jeglič iz Podbrezj), Kmečka lista - Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja (Janez Eržen iz Žabnice, Janko Golorej iz Voklega, Andreja Šebat iz Blejske Dobre in Janko Porenta s Sv. Duha), Forum za kmetijstvo in podeželje SDS (Peter Prezelj iz Davče, Franc Dolenc iz Loma nad Volčo, Lado Peternelj iz Škofje Loke in Marjan Vovk z Dovjega) in Kmečko društvo Nova Slovenija (Anton Rupar iz Bukovega Vrha nad Visokim, Ivan Tičar iz Voklega in Jože Frčej iz Zgornjih Laz).

Pet list za svet območne enote

Za svet območne enote Kranj se poteguje pet list: Kmečko društvo Nova Slovenija (Stane Lotrič z Jamnika, Anton Rupar iz Bukovega Vrha nad Visokim, Ivan Tičar iz Voklega, Jože Frčej iz Zgornjih Laz in Anton Dolar iz Vrbe), Kmečka lista - Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja (Dušan Pintar iz Gorenje vasi, Andrejka Šebat z Blejske Dobre, Bogomir Bajd s Seničnega, Ivan Vidmar iz Osojnice, Tomaž Šifrer iz Žabnice, Peter Meglič iz Zgornjih Dupelj, Franc Tičar iz Vogelj, Janez Zupan iz Bohinjske Češnjice in Mirko Rimahazi iz Spodnjih Gorij), Društvo SKZ - Slovenska kmečka zveza (Zdravko Bogataj z Bukovice, Ivan Janhar iz Lahovč, Alojzij Ješe z Jame, Janko Jeglič iz Podbrezj, Jožef Alojzij Pezdinik z Dovjega, Franc Smolej iz Prihodov, Anton Berdajs iz

Dvorske vasi, Albin Rehberger iz Podbrezj in Jože Soklič s Sela pri Bledu), Govedorejska društva Kranj - Tržič, Zgornja Gorenjska in Škofja Loka (Stefan Inglič iz Srednje vasi pri Poljanah, Boris Kunšič s Pernikov, Anton Šenk iz Hotemaž, Franci Jureca iz Brekovic, Milena Novak s Prebačevega, Janez Derlink iz Hraš pri Radovljici, Helena Rozman iz Zadrage, Marko Strupi z Rupe in Andrej Lipovec iz Zgornjih Laz) in Forum za kmetijstvo in podeželje SDS (Terezija Prevodnik iz Zminca, Marjan Vovk z Dovjega, Maks Debeljak iz Martinj Vrha, Lado Peternelj iz Škofje Loke, Viktor Šturm iz Stare Oselice, Jernej Bogataj iz Češnjice (Železniki), Janez Ponikvar iz Vincarjev in Marjan Kežar iz Zgorne Sorice). Za člane odbore izpostav se v radovljiški, jeseniški in kranjski izpostavi potegujejo štiri liste, v škofjeloški pet, v tržiški pa samo ena.

Med kandidati tudi predstavniki župnij

V ponedeljek bodo predstavniki gorenjskih zadrug na eni strani ter kmetijskih podjetij in drugih pravnih oseb na drugi volili v organe zbornice še vsak po enega kandidata. Medtem ko so zadruge predlagale za vse organe le po enega kandidata, sta pri kmetijskih podjetjih in drugih pravnih osebah ponekod tudi dva. Zadrugi kandidat za svet KGZS je Marko Oman (predlagala ga je KGZ Škofja Loka), za svet kranjske območne enote je Marjan Roblek (KGZ Sloga Kranj), za odbor kranjske izpostave Miro Jenko (KZ Cerklje), za jeseniško Janez Šebat (KGZ Sava Lesce), tržiško Marija Štular (KGZ Tržič), škofjeloško Marko Oman (KGZ Škofja

Loka) in za odbor radovljiške izpostave Emil Petermel (KGZ Sava Lesce). In kdo so kandidati gorenjskih kmetijskih podjetij in drugih pravnih oseb? Za osrednji svet sta kandidata Jurij Vončina (KŽK Kmetijstvo) in Simon Resman (Župnija Radovljica), za svet kranjske območne enote Karel Zelič (Župnija Kranj) in Janez Bergant (KŽK Kmetijstvo), za jeseniški odbor izpostave Anton Klinar (Župnija Lipovec iz Zgornjih Laz) in Forum za kmetijstvo in podeželje Janko Poklukar (Župnija Bled), za kranjskega pa Jože Bizjak (Župnija Kranj) in Janez Bergant (KŽK Kmetijstvo).

Gorenjski kandidati v ljubljanski volilni enoti

V ljubljanski volilni enoti, ki pokriva tudi del Gorenjske (Vodice, Medvode, Kamnik, Komenda, Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče), bodo kmetje v nedeljo volili v svet KGZS devet članov, v svet območne enote trinajst članov, v odbore izpostav (Ljubljana Šiška - Bežigrad, Kamnik, Domžale) pa po pet članov. Za volitve v svet KGZS se poteguje pet list, med kandidati so tudi gorenjski kmetje, kot najvišje uvrščeni na listah pa imajo največ možnosti za izvolitev Janez Šušteršič iz Seničice (Kmečka lista), Janez Per iz Mengša, (Društvo SKZ), Jože Romšak iz Podjels, Miran Žebovec iz Polja pri Vodich (oba Kmečko društvo Nova Slovenija), Janez Sle-

Marko Oman, zadrugi kandidat za svet KGZS.

vec iz Preserij pri Radomljah (Društvo članov sindikata kmetov in Združenje govedorejcev Slovenije) in Anton Hočevar iz Hruševke (Forum za kmetijstvo in podeželje SDS). Tudi za svet ljubljanske območne enote se poteguje pet list, od gorenjskih kandidatov so na listah najvišje

uvrščeni Franc Mušič iz Trzina, Janez Trebušak z Bele pri Motniku (ob Društvo SKZ), Viktor Matjan iz Podmilja (Kmečka lista), Jožef Romšak iz Podjels, Miran Žebovec iz Polja pri Vodich (oba Kmečko društvo Nova Slovenija), Damjan Zore iz Zgornjih Pirnič (Forum za kmetijstvo in podeželje SDS), Tomaž Černivec iz Domžal, Ivo Orehovec iz Zgornjega Motnika, Blaž Koželj iz Vodice in Janez Pirnat iz Zgornjega Tuštanja (Društvo članov sindikata kmetov in Združenje govedorejcev Slovenije). Zadrugi kandidat za člana sveta KGZS je Martin Nose (Zadruga zveza Slovenije), med sedmimi kandidati kmetijskih podjetij in drugih pravnih oseb pa je tudi Milan Rojnič (Agroemona Domžale). Za svet območne enote se kot zadrugi kandidat poteguje tudi Milan Sobočan iz Cerklj (KZ Medvode), med štirimi kandidati pravnih oseb pa je tudi Milan Rojnič (Agroemona Domžale).

Cveto Zaplotnik

Število kmetij se zmanjšuje

Kranj - Po podatkih državnega statističnega urada se je 1. junija lani v Sloveniji s kmetijsko pridelavo ukvarjalo nekaj več kot 77 tisoč kmetijskih gospodarstev, kar je za desetino manj kot leta 2000; površina zemljišč v uporabi pa se ni spremenila in je znašala 927 tisoč hektarjev. Z živinorejo se je ukvarjalo 69 tisoč kmetijskih gospodarstev oz. 90 odstotkov vseh. V primerjavi s popisom iz leta 2000 se je do lani občutno zmanjšalo število rejcev krav molznic, povečalo se je število rejcev krav dojilj, posebno zanimiva pa postaja konjereja, saj se je število konj povečalo kar za 17 odstotkov. Večini gospodarjev družinskih kmetij je kmetovanje stranska dejavnost ali pa na kmetiji delajo samo občasno, neugodna je tudi njihova starost in izobrazba. Dobra polovica gospodarjev je starejša od 55 let, več kot 80 odstotkov gospodarjev pa ima v kmetijstvu le praktične izkušnje.

C.Z.

Z GLASOM DO BOLJŠE ZELENJAVE

Sadimo grah, kumare in na vrt presadimo paradižnik

Tudi minuli teden je bil vrtilkarjem naklonjen, saj je bilo vreme kar toplo, nekaj dni je tudi vsaj del dneva sijalo sonce. Temperature bi bile lahko sicer glede na ta letni čas še višje, res pa je tudi, da bi bilo lahko še bolj mraz. Tam nekje do sredine maja, ko pridejo tudi ledeni možje, se lahko še precej ohladi. Zato imamo rastline na vrtu v veliki večini še vedno pokrite, pa tudi tiste, ki jih bomo posadili ta teden, bomo pokrili.

Posadimo zgodnji grah

Prvič smo grah pod vrtno kopro posadili konec marca. Zdaj ima že približno dvajset centimetrov. Ker želimo imeti svež pridelek, je zdaj čas, da spet posadimo

zgodnje sorte nizkega graha. Najbolj znani sta mali provansalec in kalvedonski čudež. Semena posadimo vsaj tri centimetre globoko, v vrsti naj bo med njimi od tri do pet centimetrov razdalje, med vrstami pol metra. Grah pokrijemo s kopreno.

Kumare kalijo od 10 do 14 dni

Kumare pred mrazom zaščitimo, zato jih bomo posadili v toplo gredo ali pa jih prekrijemo z vrtno kopreno. Lahko jih že posadite na stalno mesto oziroma tja, kjer bodo rasle, ko bomo obirali plodove. Lahko pa jih posadite v toplo gredo k drugim rastlinam, sadike pa kasneje presadite na stalno mesto. Kumare

so odlične v solati, vložene, lahko jih tudi pečete. Za solato in za pečenje je med bolj priljubljenimi sortami sončni potok, za vlaganje sta primerni sorti kornišon levina F1 in pariški kornišon. Vse kalijo od 10 do 14 dni. Sončni potok je zgodnja sorta. Zahteva veliko toplote, vode in dobro pogojeno zemljo. Plodovi so srednje dolgi in valjasti, temnozeleni s svetlimi progami in ne pogrenijo. Kornišon levina F1 in njena sestra pariški kornišon sta hibrida, odporna na boleznine in zelo rodna, tudi ona potrebuje veliko vode, toplote in pogojeno zemljo.

Paradižnik presadimo na vrt

Sadike paradižnika v zaboju niso več rasle, saj jih je bilo preveč in niso imele dovolj zemlje. Zato smo jih presadili na vrt. Na vrtni gredi se niso na stalnem mestu, saj jih bomo morali, ko bodo še malo zrasle, še enkrat presaditi. Še enkrat jih bomo najverjetneje presajali po 15. maju. Zdaj je na gredi med posameznimi rastlinami paradižnika 10 centimetrov razdalje, prav toliko jo je tudi med vrstami. Paradižnik pokrijemo s polivinilom, saj ga moramo zaščititi pred mrazom. Ob sončnih dnevih pa ga je treba obvezno zračiti, da ga utrjujemo.

Monika in Mateja Bertonec

Paradižnik smo presadili na vrt. Bo ga pa treba še enkrat presaditi.

GRAFOLOŠKI KOTIČEK

Vas zanima, kaj se skriva za vašo pisavo? Spoznajte sebe in druge!

Na podlagi enega samega rokopisa vam bo, spoštovani naročniki, grafolog opravil analizo pisave! Vzemite bel list papirja ter nanj napišite 10 do 15 vrstic prostega teksta in se podpišite. Skupaj z izrezanim kuponom nam ga pošljite na naš naslov. Berite Gorenjski glas in v njem poiščite svoje odgovore.

Šifra: MAJDA

Ko pride pomlad, je pred nami veliko dela, ki si ga moramo pravilno porazdeliti. Tudi sam začnem graditi hišo in vem, kako je. Cvetlice in sonce nam povedo, da je konec dolgih zaspanih dni, da je čas za ljubezen, toda zakaj čustva obračate nazaj, v preteklost, v spomine. Upam, da vas bo pomlad odprla, ker ste bolj zaprti in zadržana oseba. V sebi čutite potrebo po neodvisnosti. Misli imate neurejene in želite si več pozornosti in družbe. Z razumom dosegate življenjske cilje in s premišljenimi odločitvami. Do okolice imate prav prijeten odnos.

Pomlad je tu. Zimsko obdobje in razmisljanje o vrtu se je iztekel čas, ko bo treba poprijeti kar delo in potruditi se, da bomo naša življenja in prihodnost, ki razporejuje, pripravili na pomlad. Z razumom dosegate življenjske cilje in s premišljenimi odločitvami. Do okolice imate prav prijeten odnos. MAJDA

Šifra: SLAVKO

Pomlad je vsem najbolj pri srcu, kakor vam. Upam, da vam bo pustila lepe spomine. To je čas, ko bomo slekli zimska oblačila in oblekli lažja, bolj sproščena. Toda lepo je, če je naša notranjost prav tako sproščena, žal pa vaša ni. Saj pri svojih odločitvah omahujete. Čeprav ste v stroki, kjer imate veliko opravka z ljudmi, v sebi čutite potrebo po nekom, ki bi vas rešil osamljenosti. Čustveno nikakor niste najbolj zadovoljni. Upam, da boste našli svojo ljubezen, ki vam bo pomagala živeti in vzgajati hčerko v prelepi Sloveniji.

Spisano:

Sem srečen v gozdu, km. s kumari, kar imam pla, plavajo in sprehaj v kumari: hči om ki mi je najljubša & Potulica Igy pisan kum 12 04/04

KUPON Grafološki kotiček

Ime in priimek

Ulica, hišna št., pošta in kraj

Št. naročnika

Izrezani kupon in tekst nam pošljite na naslov: Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj. Sodelujejo lahko vsi naročniki Gorenjskega glasa. V vsaki torkovi številki bosta objavljena dve analizi. Če bo več prispelih tekstov, jih bomo obravnavali po datumu prispelne pošte. Sodelujoči v akciji grafološki kotiček se strinjajo z objavo svojega teksta in odgovora.

GORENJSKI GLAS

Grafološko društvo Laura, Društvo za proučevanje pisave, Partizanska 2, 2319 Poljčane, Slavko Jurgec - 041/947 113

Prireditve od pusta naprej

Kokrica je daleč po Sloveniji znana po svojih čajankah, ki jih je tamkajšnje turistično društvo v 15 letih priredilo že 115.

Kokrica - Čajanke pa še zdaleč niso edina prireditve, ki družijo člane Turističnega društva Kokrica. Več kot ducat jih je, namenjene pa so druženju, kulturi, zgodovini, oživilanju starih običajev. Vse bodo obdržali tudi naprej, so sklenili na nedavnem

Janez Rihter

občnem zboru društva, odprti pa so tudi za nove zamisli. Predsednik **Janez Rihter** je vnovič sprejel nalogo prvega človeka v društvu, pod pogojem, da bo vsak član upravnega odbora prevzel odgovornost pri organizaciji ene od prireditev.

Te se začnajo s pustnim spredvom, ki so ga prvič priredili leta 1993. Polno desetletje je stara tudi prireditve Dih pomladi, koncert domačih glasbenikov in znanega ansambla v vedno polni krajevni dvorani. Ob veliki noči se spominjo starih običajev, sekanja in valcanja pirhov ter drugih običajev, povezanih s tem praznikom. Tudi ta dogodek je že enajst let dobro obiskan. Pred prvim majem kresujejo. Tudi letos so na nogometnem igrišču pozdravili praznik dela in Evropsko unijo. Avgusta pa na Kokrici obudijo življenje iz časa mamuta. Igralci oblečeni le v kožo uprizarjajo življenje v kameni dobi, pokažejo, kako so z drgnjenjem kamnov zanetili ogenj, kako izdelovali in uporabljali preprosto orodje. Janez Rihter obžaluje, da se to ne dogaja med šolskim letom, da bi zlasti otrokom na ta način prikazali del prazgodovine, vendar le poleti lahko uprizarjajo jamsko življenje, odeti zgolj v kožo. Jesen spet prinaša svoje čare. Letos septembra bodo že petič prikazali običaj ličkanja koruze, večeri ob krušni peči pa oživljajo nekdanje družabne običaje, preden je ljudi zasvojil televizijski ekran. Ob luščenju fižola,

Eden od kokriških večerov ob krušni peči.

predenju, pletenju in preprostih družabnih igrah so minevali dolgi zimski večeri, ki so jih krajšali s ljudskim petjem. To dogajanje vsako leto privabi v dvorano na Kokrici veliko ljudi, željnih pretekle idilike. Kmalu zatem je na vrsti miklavževanje z igrice in obdarovanjem okoli dvestotih predšolskih otrok. Na državni praznik med božičem in novim letom gredo še na nočni

pohod z baklami, v pozdrav novemu letu pa vsakokrat priredijo koncert Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj. Razen osrednjih prireditev si dvakrat na mesec krajšajo čas tudi s pohodi, imajo pogoste očiščevalne akcije (žal ne s prav dobro udeležbo), urejajo krajevni park, vsako leto pa nagradijo tudi pet najlepše urejenih hiš. **Danica Zavri Žlebir**

Bremenijo jih materialni stroški

DPD Svoboda Javornik - Koroška Bela je društvo z 82-letno tradicijo, ki v svojih vrstah združuje dramske igralce, lutkarje, pripravlja razstave, vendar se zadnja leta vse bolj sooča s težavami pri pokrivanju stroškov za vzdrževanje prostorov v kulturnem domu, predvsem ogrevanja.

Jesenice - Po poročilu predsednika društva **Aleksandra Mandeljca** na letnem zboru članic in članov 9. aprila lani je režiser Franci Tušar na oder postavil igro Poročil se bom s tvojo ženo (gostovanja v Svetem Duhu pri Škofji Loki, v Kamni Gorici, na Brezjah, v Naklem, Breznici, nastop na škofjeloškem gledališkem maratonu), Janez Kejžar pa Lažnikvo, ki je v treh predstavah vsakič privabila po 700 gledalcev. Lutkarji so sodelovali na medobčinskem srečanju na Hrušici in gostovali v Trenti. Odprli so tudi osem dokaj dobro obiskanih razstav in vsako podprli s kulturnim programom.

Kljub precejšnjemu trudu in prostovoljnemu delu okoli stotnije članstva (žal se je letnega zbora udeležila le peščica) pa jih vse bolj bremenijo stroški vzdrževanja prostorov v kulturnem domu na Slovenskem Javorniku. Zaostanke pri plačevanju ogrevanja so ob pomoči občine in velikem posluhu komunalnega podjetja Jeko-In zaenkrat uredili, čeprav bodo morali iskati dolgoročneje rešitve.

Župan **Boris Bregant** je pri tem opozoril, da so se Jesenice na področju kulture znašle v situaciji, ko bo treba opredeliti, katero infrastrukturo bodo imele posamezne dejavnosti, da bo kar najbolj izkoriščena in jo bo občina zmogla financirati. Največja tlapaka pa bi bila, če bi se zaradi materialnih težav ustavila dejavnost društva.

Mendi Kokot

Menjava v vodstvu

Komenda - Na izrednem občnem zboru Turističnega društva Komenda, katerega predsednica je bila doslej **Viki Drolec**, so na njeno željo sprejeli njen odstop. Za novega začasnega predsednika do naslednjega rednega občnega zbora, ki bo jeseni letos, so izbrali **Primoža Kepica** iz Most, ki bo društvo vodil do zbora. **A. Ž.**

Ob jubileju zbornik in razstava

Turistično društvo Šenčur letos praznuje 30-letnico delovanja. Ob tej priložnosti so pripravili ličen zbornik o svoji zgodovini, do konca meseca pa v muzeju občine Šenčur poteka tudi razstava o dosedanjem delovanju.

"Mnogo materiala smo uvrstili že v sam zbornik, ker pa imamo v svojem arhivu shranjeno še veliko več, smo se odločili za razstavo. Mislim, da je vredna ogleda," pravi nova predsednica Turističnega društva Šenčur **Marinka Mohar**, ki je vodenje društva letos prevzela od **Marinke Štirn**. Na letošnjem občnem zboru so še ob 30-letnici društva za častnega predsednika imenovali **Ivana Rebernika**, ustanovitelja društva in njegovega prvega predsednika.

"Društvo je v vseh letih delovanja precej prispevalo k prepoznavnosti Šenčurja v Sloveniji, za kar smo prejeli tudi priznanji Turistične zveze Slovenije in Turistične zveze Gorenjske," pove nova predsednica. O uspešnosti društva pa ne pričajo samo priznanja turističnih zvez Slovenije in Gorenjske, letos je namreč društvo prejelo tudi srebrno plaketo občine Šenčur.

Turistično društvo so leta 1974 ustanovili, da spodbudi razvoj turizma na območju Šenčurja, že tedaj pa so opredelili, da bodo razvijali predvsem kmečki

turizem, poslovni turizem in športni center, ena glavnih nalog društva pa bo skrb za urejenost Šenčurja in Srednje vasi. Svoje prostore so našli v starem in slabo ohranjenem gasilskem

domu, ki so ga obnovili z lastnimi sredstvi, ki so jih zaslužili na različne načine, ter kar 2.200 ur prostovoljnega dela.

Med večjimi projekti društva velja omeniti izdajo razglednic

Šenčurja, Srednje vasi in Voklega leta 1996, tedaj so izdali tudi zloženko. Leto kasneje so izdali še koledar Šenčur na starih razglednicah. Leta 1997 so organizirali prvi Jurjev sejem, kasneje še trikrat. Leta 1997 so oblikovali svojo internetno stran (www.gorenjska.si/td15.html). Leto kasneje so sodelovali pri izdaji Turističnega vodnika po občini Šenčur. Obnovili so tudi tri znamenja.

Društvo je znano po svojih razstavah ročnih del z različnimi tematikami - lojtrnek, črna kuhinja, kmečka hiša, kozolec, športniki Šenčurja ... Vsako leto organizirajo kuharske, šiviljske in pletilske tečaje, dneve godle, vsako leto organizirajo tudi zanimive izlete.

Simon Šubic,
foto: **Gorazd Kavčič**

V muzeju v Šenčurju poteka razstava ob 30-letnici TD Šenčur.

Turizem v krajevne skupnosti

Turistična zveza Medvode združuje osem društev.

Medvode - Na nedavnem občnem zboru Turistične zveze Medvode, ki združuje zdaj že osem društev, saj so se šestim prejšnjim pridružili še TD Zgornje Pirniče in TD Žlebe, so ugotovili, da je bilo minulo leto prelomno.

V turističnem biroju so nanovo organizirali delo in razrešili tudi nekatera kadrovska vprašanja. Dogovorili so se, da bodo skušali v prihodnje turistična društva ustanoviti v vsaki krajevni skupnosti v občini. Turističnim društvom Zbilje, Smednik, Hraše, Dragočajna-Mošje, Katarina, Goričane-Vaše sta se hitro pridružili še društvi iz KS Zgornje Pirniče in Žlebe. V drugih krajevnih skupnostih pa so zdaj po enega člana sveta KS zadolžili za delo na turističnem področju in za sodelovanje s turistično zvezo Medvode.

"To je, ocenjujemo v zvezi, dober začetek," pravi predsednik zveze **Karel Vernik**. "Odločili smo se tudi, da bomo izšolali svoje turistične vodnike, za

Karel Vernik, predsednik Turistične zveze Medvode

kar v občini pripravljajo tudi poseben odlok. Želimo si, da bi bil sprejet še letos.

Lani smo začeli uvajati Dan turizma tudi v šole. Sprejeli so ga v Pirničah in Smedniku skupaj z Zavodom Frana Milčinskega. Prizadevali si bomo, da bi zainteresirali vse šole v obci-

ni za projekt Turizmu pomagala lastna glava." Lani so uspešno uresničili projekt Moja dežela lepa in gostoljubna, ki je sicer tradicionalna oblika ocenjevanja urejenosti in podeljevanja priznanj posameznim krajem, domačijam in posameznikom. Zdaj se lotevajo tudi projekta ureditve petih kolesarskih poti. Uspešno so se letos prvič predstavili tudi na sejmu Alpe Adria. Korak naprej na promociji občine pa je slikovno in pisno gradivo, ki so ga pripravili oziroma omogočili izid za vsako turistično društvo v občini.

S promocijo občine, skrbjo za urejenost in za povezovanje z drugimi društvi ob prireditvah in različnih dejavnostih bodo letos nadaljevali. Posebno skrb bodo namenjali mladim, sicer pa bo Turistična zveza Medvode usklajevala in povezovala dejavnosti društev in spodbujala projekte za celovito turistično predstavljane in turistični razvoj občine.

Andrej Žalar

Temeljni kamen za dom

Komenda - Za Planinsko društvo Komenda je bilo preteklo leto bolj umirjeno. V register so vpisali planinske poti in jih opremili s kovinskimi žigi in lesenimi skrinjicami za vpisne knjige. Na parceli, kjer bodo 16. maja ob 16. uri položili temeljni kamen za gradnjo lastnega planinskega doma, so posekali smreke, ki jih je načel lubadar. Tako so opravili lani kar lepo število prostovoljnih delovnih ur, je povedal predsednik društva **Peter Zmrzlikar**.

V minulem letu je društvo pripravilo 25 pohodov, planinsko-turistični tabor na Kornatih in v okviru občinskega praznika tek 12 ur Šenturške Gore. Zelo aktivna je bila tudi šolska sekcija. Poleg vodnikov in mentorice spremljajo šolske in predšolske otroke na pohodih tudi starši, tako se na vsakem pohodu zbere od 40 do 50 pohodnikov. Zaradi zemeljskega vdora pa so lani morali zapreti pot Jagodci - Osredok. Za varno smer bodo poskrbeli letos spomladi.

Pohodniško sezono so člani Planinskega društva Komenda uspešno začeli 2. maja, ko so se podali na spominski pohod po poti Milana Šinkovca in sicer s Šenturške gore na Kriško planino, ki je hkrati tudi ena od prireditev v okviru letošnjega praznovanja praznika občine Komenda.

Andrej Žalar

SLASTI EVROPSKIH KUHINJ

Andrej Šegsa
Evropska kuhinja

Mojstrska priprava in izbor reprezentančnih receptov iz 25 držav EU gorenjskega avtorja Andreja Šegsa
nosilca najvišjega francoskega kuharskega odlikovanja in številnih drugih evropskih priznanj, kuharja diplomatskih sprejemov itd.

Redna cena v prodaji **6.500 SIT**
Za naročnike Gorenjskega glasa **1.950 SIT**
prednaročniška cena

EVROPSKO DARILLO
BRALCEM GORENJSKEGA GLASA

NAROČILNICA
Nepreklično naročam ..... Izvod(ov) knjige *Slasti evropskih kuhinj* po prednaročniški ceni za samo 1.950 + poština

Ime in priimek: .....

Ulica in hišna številka: .....

Poštna številka in kraj: .....

Naročila sprejemamo na naslov: Založba Forma 7, Koprška 94, 1111 Ljubljana, po telefonu: 01 25 72 171 (24 ur) ali pa e pošti: forma7@siol.net

Knjigo v kakovostni barvni izvedbi z enkratnimi recepti nove velike evropske družine lahko bralci Gorenjskega glasa naročite po izjemni prednaročniški ceni z vključenim DDV za 1.950 SIT + poština.

Prednaročniška akcija - darilo naročnikom Gorenjskega glasa velja samo do 20. maja letos.

Odraslim vstop prepovedan

Ana Cergolj

En čisto svež evro-pozdravček vsem. Tak z rumenimi zvezdicami in Odo radosti. Ker je naše članstvo v Evropski

uniji še čisto sveže, smo še polni lepih pričakovanj in želja. In čeprav se nam večini že zdi, da vse ne more biti tako lepo, kot izgleda, se bomo danes sprehodili prek glavnih ciljev, značilnosti in novosti, ki nam jih obljublja naša "nova družina" - Evropska unija. Tokrat na malce bolj razumljiv in preprost način.

ANA

Cukrček

Slovenija, nova zvezdica Evrope

Sedaj, ko smo že štiri dni v veliki evropski družini, bi se prav zares že morali počutiti zelo evropsko. Pa to ne pomeni, da bi morali jesti francoske rogljičke, piti irsko pivo, jesti avstrijsko čokolado, hoditi na morje na grško obalo, na veliko uvažati portugalski portovec, se pozdravljati "ciao, bella" po italijansko, imeti britanski naglas, ko govorimo angleško, in kupovati nizozemske tulipane namesto slovenskih. Ne, ne bo treba pozabiti na potico, slovenske gore, morje, slovenščino ... kaj pa pravzaprav pomeni, da smo sedaj "državljeni EU"?

Kdo je EU

Evropsko unijo, nekakšno veliko družino evropskih držav, od 1. maja naprej sestavlja kar 25 članic. To naj bi bile visoko razvite države - demokratične, z dobrim gospodarstvom, spoštovanjem do kulture in z interesom povezovanja in sodelovanja z drugimi.

"Starim članicam" Belgiji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Luksemburgu, Nizozemski, Danski, Irski, Veliki Britaniji, Grčiji, Španiji, Portugalski, Avstriji, Finski in Švedski smo se 1. maja pridružile še nove članice. Kar 10 nas je in po raziskavah le 4 odstotki Slovencev znajo naštetih vseh 10. Pa poskusimo: poleg Slovenije še Češka, Slovaška, Poljska, Litva, Latvija, Estonija, Madžarska, Malta in Ciper.

Slovenija od osamosvojitve do članstva

Ko smo se leta 1991 (ko se nekateri izmed vas niso še niti rodili) osamosvojili od takratne Jugoslavije, smo se začeli spogledovati z zahodnoevropskimi državami, ki so bile povezane v Evropsko unijo. To pomeni, da so bile povezane gospodarsko, kulturno in še na druge načine. Prošnjo za članstvo v tej "elitni skupini" držav smo vložili štiri leta kasneje, leta 1996. Velika Evropa je prošnjo podrobno preučila, saj je za to potrebovala kar dve leti - in leta 1998 smo se začeli pogajati za vstop. To je pomenilo, da smo morali vse naše zakone, predpise pa tudi naše življenje prilagoditi tistim v EU. Pogajanja so se

zaključila leta 2002, leta 2003 smo šli na referendum, na katerem smo odločali, ali si sploh želimo vstopiti v EU, v soboto, 1. maja, pa smo končno prižgali ognjemete in proslavljali naš vstop.

Spoštovanje človekovih pravic - temelj EU

Evropska unija v sebi združuje kar 25 držav - vse z različno kulturo, jeziki, navadami, ljudmi, interesi. Da bi toliko ljudi lahko živele skupaj, se dogovarjalo in sodelovalo, je nujno, da se med seboj spoštujejo, in se naučijo živeti s svojo različnostjo. Pomembno je, da so vsi državljani Evropske unije med seboj enakopravni. To pomeni, da se med nami ne sme delati razlik glede na narodnost, raso, spol, vero, izobrazbo ali družbeni položaj.

Če mislimo, da nam je Evropska unija (njene institucije in organizacije) kršila te pravice, se lahko obrnemo na EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC, ki rešuje pritožbe državljanov EU.

Enako spoštovanje mora vladati tudi med jeziki vseh držav članic. To pomeni, da lahko vsi predstavniki Slovenije (poslanci, drugi delegati in vsi ostali državljani) komunicirajo z drugimi v svojem maternem jeziku. To na primer pomeni, da če boste hoteli varuhu človekovih pravic napisati pritožbo, to lahko storite v slovenščini. Prevajalci bodo potem to pritožbo za varuha prevedli, nazaj pa boste dobili odgovor prav tako v slovenščini.

Na mladih Evropa stoji

Že res, da mi, mladi, z našim vstopanjem v evropsko družino nismo imeli kaj dosti. Še bolj res pa je, in Evropa se tega zaveda, da smo mi prihodnost Evrope. Mi bomo morali uresničevati visoko leteče načrte, ki so si jih zamislili voditelji članic EU. Velika pozornost se zato v Evropski uniji namenja nam, mladim, in našemu izobraževanju in zdravemu, aktivnemu življenju. Številni programi in akcije mlade spodbujajo, da živijo življenje brez alkohola, cigaret in drog. Za naše izobraževanje tudi izven meja države, v kateri živimo, pa skrbijo programi za izmenjavo. To pomeni, da gremo lahko za leto ali pa tudi več na študij v kakšno drugo državo Evropske unije. Ti programi se že nekaj časa izvajajo tudi v Sloveniji in njihova imena so vam najbrž že znana: SOCRATES, LEONARDO DA VINCI, MLADI ZA EVROPO (ta omogoča prostovoljne dejavnosti v drugih državah).

Za čisto okolje in zmanjševanje revščine

Hitre spremembe, ki se dogajajo tudi v Evropi, prinašajo s seboj velik problem - brezposelnost. Vse več ljudi ostaja brez dela, med njimi preveč mladih. Evropa se zaveda tega problema in ga skuša rešiti - s socialno politiko, ki si prizadeva, da bi izboljšali življenje najrevnejših prebivalcev Evrope in da bi imelo čim več ljudi službe in tako spodobno življenje.

Foto: arhiv Gorenjski glas

Ura pravljic malce drugače

Kako izgleda piratski otok, kako zveni zgodba o medvedku enkrat v angleščini, drugič nemščini, se otroci in njihovi starši lahko prepičajo na lastne oči in ušesa.

Kranj - V igralni sobi kavarne Cukrarna v Kranju pravljice že nekaj časa potekajo na malce drugačen način. Tričetrt ure se iz igralnice vsak drugi torek popoldne sliši smeh zadovoljnih malčkov, ki s pomočjo učiteljice Jezikovne šole Jan iz Kranja spoznavajo takšne in drugačne pravljicne junake v tujih jezikih. Ob koncu ur pravljic pa se otroci posladkajo še z okusnimi torticami, podarijo pa jim tudi balone.

Starši na ure pravljic pripeljejo svoje malčke iz Kranja, pa tudi

okolice. Ko se oni potopijo v svet domišljije, starši posedijo ob kavi, izmenjajo izkušnje in se pogovarjajo o vsakdanjih rečeh. Svoje malčke lahko spremljajo, ne da bi jih pri tem motili ali s svojo prisotnostjo odvrčali njihovo pozornost. Pravljice so brezplačne, namenjene štiriiletnikom in tudi starejšim otrokom.

Pri nemški uri pravljic je bilo zelo zabavno, saj je pozornost vseh prisotnih pritegnila pravljica o medvedku, ki ni običajen medvedek. Mlade poslušalce je skozi uro pravljic s pomočjo be-

Spoznavanje novih kultur skozi igro, besede in pesmice je za otroke zanimivo in poučno.

se, igre in slike popeljala **Maja Zakotnik**. **Eva, Lana, Robert** in **Gašper** so uživali. Ne da bi vedeli do vstopili v svet znanja s pomočjo igre, zabave in poslušanja.

Ana Žibert in **Mihaela Kristanec** sta pripeljali **Saro** in **Gašperja** na uro pravljic v angleščini. Mihaelin štiri in pol-letni

sin **Gašper** je bil tudi že na nemški uri pravljic. Ana pa pripelje svojo hči **Saro**, ki je istih let kot **Gašper**, na pravljice vsak drugi torek, vendar je **Sari** angleški jezik ljubi. Obe mami sta mnenja, da se otroci na urah pravljic veliko naučijo in hkrati tudi uživajo.

Alenka Brun, foto: **Tina Dokl**

Več zanimanja za naravoslovje

Vpis bodo omejili tudi na kranjski fakulteti za organizacijske vede.

Kranj - V prihodnjem študijskem letu bo na ljubljanski, mariborski in primorski univerzi ter v samostojnih visokošolskih zavodih bodočim študentom na voljo 23.555 študijskih mest, za katere se je prijavilo 27.749 kandidatov. Vpis za redni študij bodo omejili v 96 študijskih programih in devetih programih izrednega študija. Preveliko število prijav imajo tudi na fakulteti za organizacijske vede v Kranju, kjer se je za 330 vpisnih mest prijavilo kar 769 kandidatov.

Za redni študij bo v prihodnjem študijskem letu na voljo 15.996 mest, kar je 653 mest več kot lani, za izrednega pa bo na voljo 7559 mest oziroma 43 mest več kot lani. Na razpis za vpis v visoko šolstvo se je prijavilo 22.959 kandidatov za redni študij in 4790 kandidatov za izredni študij. Na Univerzi v Ljubljani želi študirati 64 odstotkov prihodnjih študentov, na Univerzi v Mariboru se je prijavilo 29 odstotkov kandidatov, na Univerzi na Primorskem pa pet odstotkov kandidatov. Za študij v samostojnih visokošolskih zavodih sta se odločila dva odstotka kandidatov. Največje zanimanje vlada za redni študij v visokošolskih strokovnih programih, za katerega je kar 60 odstotkov preveč prijav, za redni univerzitetni študij pa je 33 odstotkov preveč prijav. Še vedno je zelo veliko prijav za družboslovni študij, vendar se umirja. Tako recimo ne bo potrebna omejitev vpisa za redni univerzitetni študij niti na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani niti na Ekonomsko - poslovni fa-

kulteti Univerze v Mariboru, prav tako ne na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Omejitve vpisa pa bodo kljub večji ponudbi še vedno potrebne tako za redni kot izredni študij za študije z zdravstvenega področja.

Medtem ko se je v preteklih letih število prijav za tehniške študijske programe zmanjševalo, pa se položaj zdaj nekoliko izboljšuje. Za večino visokošolskih strokovnih programov s tega področja je na obeh univerzah dovolj prijav, ponekod bodo potrebne celo omejitve vpisa - izjema so metalurške tehnologije, rudarstvo in geotehnologija, fizikalna merilna tehnika in tekstilna tehnika. V univerzitetnih študijskih programih se je precej več mladih kot v preteklih letih odločilo za študij gozdarstva, elektrotehnike, gradbeništva, geodezije, računalništva in strojništva, premalo pa je prijav za univerzitetni študij kmetijstva, kemije, tekstilne tehnologije, metalurgije in materialov ter prometa.

Mateja Rant

Proti šolninam kot enostavnim rešitvam

Ljubljana - Vlade se pri vprašanju financiranja visokega šolstva pogosto zatekajo k iskanju preprostih rešitev, kot so šolnine, kar lahko dolgoročno škoduje razvoju visokega šolstva in celotni družbi, so ugotavljali predstavniki študentskih organizacij držav jugovzhodne in severozahodne Evrope v okviru konference o financiranju visokega šolstva pod naslovom Prihodnost financiranja visokega šolstva kot javna odgovornost in javna dobrina.

Ob koncu konference, ki se je odvijala na fakulteti za upravo, so predstavniki študentskih organizacij oblikovali skupno politično izjavo, v kateri so zahteve in stališča do te problematike posredovali svojim nacionalnim vladam. Vlade so med drugim pozvali k iskanju konsenza med univerzami, delodajalci in študenti pri oblikovanju strategije in politike financiranja visokega šolstva. "Najti je treba primerne načine alternativnega financiranja visokega šolstva, izboljšati uporabo obstoječih finančnih sredstev in iskati možnosti za financiranje s strani gospodarstva, in sicer preko sodelovanja na raziskovalnem in izobraževalnem področju," so se zavzeli. Obenem, še dodajajo, bi bilo treba zaščititi temeljno vlogo visokega šolstva v družbi, ki je preprečevanje neenakosti v družbi, spodbujanje kritičnega mišljenja in krepitev demokratičnih vrednot. **M. R.**

Mali frankofonski dan

Kranj - V Prešernovem gledališču v Kranju se bodo v torek že tretjič srečale osnovne šole, v katerih poučujejo francoski jezik. Udeležence malega frankofonskega dneva, kot so poimenovali prireditve, bo v mestni hiši najprej sprejel župan Mohor Bogataj. Ob 15. uri se bo dogajanje preselilo v Prešernovo gledališče, kjer se bo tristo učencev predstavilo v igri, pesmi, plesu in mimiki. V avli gledališča si bo mogoče ogledati tudi razstavo učencev, ob 17. uri pa bodo z igro in pesmijo natopili še dijaki kranjske in škofjeloške gimnazije. **M. R.**

Test: Volkswagen Touran 1,6 FSI Basis

Skrivnosti za tančico zadržanosti

Moda kompaktnih enoprostorskih avtomobilov še ne kaže znamenj pojemanja in avtomobilski proizvajalci imajo različne ideje, kako na čim manjšem prostoru udejanjiti filozofijo udobnega in prilagodljivega vozila za različne potrebe. Nemški Volkswagen je z lani novim touranom svoje karte v tem razredu vrgel na mizo pozno, vendar odločno.

S svojimi togimi in skoraj pretirano oglatimi linijami touran ni lepota osvajalet, Volkswag-nova oblikovna konzervativnost pa je s togimi in oglatimi karoserijskimi potezami na tem avtomobilu izražena do mere, ko se zastavljata vprašanja, ali je oblikovalcem zmanjkalo domišljije in koliko časa bo wolfsburški avtomobilski mogotec še lahko (uspešno) vztrajal pri takšnih oblikovnih smernicah. Po drugi strani je touran po me-

rah največji med bližnjimi tekmeči, kar se odraža tudi v potniški kabini, v kateri se lahko skupaj z voznikom pelje pet, ob doplačilu pa z dvema dodatnima sedežema tudi sedem potnikov. Za sedem sedežno izvedbo se je treba odločiti takoj, kasnejše možnosti vgradnje dodatnih dveh sedežev, ki se lahko pogrezneta v prtljažno dno, ni. Tudi pri touranu velja načelo, da manj sedežev pomeni več udobja. Sedežna prilagodljivost je v

TEHNIČNI PODATKI

Mere:	d. 4,391, š. 1,794, v. 1,652 m, medosje 2,678 m
Prostornina prtljažnika:	690/1950 l
Teža (prazno v./dovoljena):	1425/2090 kg
Vrsta motorja:	štirivaljni, bencinski, 16 V
Gibna prostornina:	1598 ccm
Največja moč pri v/min:	85 kW/115 KM pri 5800
Največji navor pri v/min:	155 pri 4000
Najvišja hitrost:	186 km/h
Pospesek 0-100 km/h:	11,9 s
Poraba goriva po EU norm.:	6,2/9,4/7,4 l/100 km
Maloprodajna cena:	4.478.008 SIT
Zastopnik:	Porsche Slovenija, Ljubljana

tem avtomobilskem razredu povsem običajna in zato je mo-

OCENA

(★ slabo - ★★★★★ odlično)

Zunanost:	★★★★★
Notranjost:	★★★★★
Udobje:	★★★★★
Motor:	★★★★★
Vozne lastnosti:	★★★★★
Varnost (Euro NCAP):	★★★★★
Končna ocena:	★★★★★

goče izvleči vse sedeže v drugi vrsti, sredinskega prevrtni v priročno mizico ali s prečnim premikom obeh stranskih pripraviti več prostora za štiri potnike. Za celovitost dobrega vtisa poskrbijo še številni odlagalni predali in poličke, ki jih je skupaj kar 39, in kaj lahko se zgodi, da pozabite, kam ste odložili kakšno drobnarijo. Voznikovo delovno mesto je skladno z enoprostorsko zasnovo postavljeno nekoliko višje, medtem ko je globinsko in višinsko nastavljeni volanski obroč nekoliko položnejši. Prednja sedeža sta čvrsta in dobro oprijemljiva, naslonski del je nekoliko zožen, vse skupaj pa naklonjeno ne utrujajoči vožnji. Z urejenostjo armaturne plošče, kjer kraljujejo veliki in dobro pregledni merilniki, obkroženi s kromiranim robom, ter logično razporejena stikala za nastavitve samodejne klimatske naprave in radijskega sprejemnika s CD predvajalnikom, touran dokazuje svojo vzorno germansko vzgojo, ki je nadgrajena še s temeljito izdelavo in skrbno izbranimi materiali.

Motorno osnovo predstavlja 1,6-litrski bencinski štirivaljnik s 115 konjskimi močmi in neposrednim vbrizgom goriva. Pogonski stroj je avtomobilu navkljub teži in neugodni aerodinamični solidno kos, energije mu zmanjka le pri naglih pospeških ali hitrih prehitovanjih. Šeststopenjski menjalnik je kot naročen, saj se motor pri potovalnih hitrostih vrta z nižjimi vrtljaji, kar je prijetnejše za ušesa potnikov in tudi za denarnico; touran 1,6 FSI je dokaj zmeren z gorivom, saj se je mogoče voziti tudi z manj kot devetimi litri na sto kilometrov, res pa je, da tovarna priporočila uporabo 98-oktanskega bencina, kar seveda vpliva na operativne stroške.

Zanimivo, da si je pri touranu kljub njegovi nedvomni družin-

ski naravnosti mogoče naročiti športno podvozje, ki pomeni manj nagibanja v ovinkih in tudi bolj trdo odzivanje na cestne prenašajo v potniško kabino tudi pri običajni nastavitvi in zdi se, da bi bil touran rad nekakšen družinski enoprostorski športnik. Kljub težkemu in dolgotrajnemu porodu je touran na avtomobilski svet prišel samozavest-

no. Tudi Volkswag-nova računice je bila očitno jasna, saj gre za zelo priljubljeno avtomobilsko skupino, poleg tega pa ciljajo tudi na tržno pogačo, ki so jo doslej obvladovali z večjim enoprostorcem sharanom. Še bolj pomenljivo pa se zdi dejstvo, da utegne touran zajetati tudi paradnega konja golfa, kajti različne v ceni so smešno majhne.

Matjaž Gregorič

Pripravljenost na težko tekmo

Nova Opelova Astra ima v samozavestni podobi pomembno orožje.

Najbrž so pri nemškem Oplo začetek prodaje nove astre tretje generacije čakali vsaj tako težko kot njihovi kupci. Avtomobil je bil premierno prikazan na lanskem avtomobilskem salonu v Frankfurtu, naročila, prejeta še pred uradnim začetkom prodaje, pa kažejo, da se mu obeta uspeh. Oplov oblikovalski oddelek je spravlil skupaj kompakten in dinamičen štirikolesnik, ki se spogleduje s tistim, kar je bilo že uporabljeno pri drugih hišnih modelih, in je dovolj odločno zazrt v prihodnost. Izstopajo živahno oblikovana žarometa, z ločenimi elementi prekrita z rahlo zatemnjenim steklom, zadnje luči, pri katerih sta smerni kazalec in vzvratna luč prekrita z mlečnim, namesto s še vedno modernim popolnoma prosojnim steklom in ne nazadnje mišičasta karoserija.

Enako pomembna kot zunanja estetika je tudi astrina rast v vse smeri, kar se seveda občutno kaže v prostornosti potniške kabine, ki je naravnana na udobno potovanje štirih ali petih potnikov in prevozu razumne količine prtljage.

Ne manjka inovativnosti, veliko nove tehnologije je mogoče bolj čutiti kot videti. Podvozje je namreč opremljeno z elektronično za sprotno prilagajanje načini vožnje in konfiguraciji ceste ter za krmiljenje vzmetenja,

vendar večina teh dodatkov sodi na doplačilni seznam opreme. Ne glede na to pa je astra lahko vodljiv avtomobil, ki natančno uboga voznikove ukaze, se zvesto drži začrtane smeri v ovinkih in po potrebi odločno zavira. S pritiskom na gumb lahko voznik aktivira čvrstejšo nastavitve vzmetenja in prilagodi odzivnost pospeševanja, pri samodejnem menjalniku pa se točke pretikanja premaknejo v območje višjih motornih vrtljajev.

Skupaj je ali bo na voljo kar osem motorjev, od tega pet bencinskih in trije turbodizelski, večina je nova ali vsaj temeljito posodobljena. Bencinski del palete začenja 1,4-litrski (90 KM), ki mu sledi 1,6-litrski (105 KM), v sredini je 1,8-litrski (125 KM) in na vrhu dva 2-litrski s turbin-

skim polnilnikom (170 oziroma 200 KM). Vsi trije turbodizelski štirivaljniki so razviti na novo in (končno) je vbrizgavanje goriva urejeno z visokotlačnim sistemom skupnega voda. Dva od treh motorjev sta 1,7-litrski (80 in 100 KM), najmočnejši je 1,9-litrski (150 KM), vsi nosijo oznako CDTI. Menjalniki so različni, pri šibkejših petstopenjski in pri močnejših motorjih šeststopenjski ročni, pri dveh bencinskih tudi robotizirani easytronic in štiristopenjski samodejni. Astrin prihod na slovenski trg se začne te dni, osnovna različica (brez klimatske naprave) stane 3,33 milijona tolarjev; kakšno je razmerje med ceno in vrednostjo in kako bo novinka kljubovala tekmečem, bo jasno kaj kmalu. Matjaž Gregorič

Minijev pozdrav novim članicam

Sobotni vstop desetih novih držav v Evropsko unijo so na svoj način počastili tudi pri nemškem BMW-ju oziroma njihovi britanski podružnici Mini. Na predvečer zgodovinskega dogodka in prvega maja, ko so Estonija, Litva, Latvija, Malta, Poljska, Češka, Slovaška, Poljska, Ciper in Slovenija postale polnopravne članice razširjene skupnosti, je deseterica minijev z zastavami novink, naslikanih na strehah, skupaj z enajstim malčkom, ki je imel evropsko zastavo, vozila po bruseljskih cestah in ulicah. Avtomobili so se večkrat pripeljali tudi na tri znane lokacije, med njimi tudi na znameniti turistični atrakciji

Mini Europe, kjer je razstavljenih tristo pomembnih evropskih objektov, kakršna sta Eifflov stolp in Big Ben. Znamki Mini je od oživitve doslej uspel prodor že v 73 držav, kjer je bilo doslej prodanih 375 tisoč primerkov oživljene legende. Britanci napovedujejo, da se bo že proti koncu letošnjega leta iz proizvodnih dvoran pripeljal polmili-jonti mini, še prej pa bodo najbolj zagreti kupili malčka tudi v kabrioletski izvedbi. Največ minijev je prodanih na domačem britanskem trgu. M. G.

NA KRATKO

Družba MITSUBISHI MOTORS (MMC) je na izredni skupščini delničarjev imenovala novega predsednika uprave, izvršnega direktorja Yoichira Okazakija. Yoichiro Okazaki, prej direktor družbe Mitsubishi Heavy Industries, je na tiskovni konferenci poudaril, da je družba pred enim izmed večjih izzivov v svojem obstoju. Z revitalizacijskim načrtom notranje organizacije in delovanja družbe, ki mu je eden večjih lastnikov DaimlerChrysler odredel finančno podporo, bo Mitsubishi Motors skušal na novo pridobiti zaupanje za to blagovno znamko, ki se ji predvsem na evropskih trgih načrti ne uresničujejo najbolje.

Češka avtomobilska tovarna ŠKODA AUTO je postala uradni partner legendarne kolesarske dirke Tour de France. In s tem bodo Škodina vozila prihodnja štiri leta sestavljala tudi uradni vojni park za kolesarsko dirko. V okviru razvojnega načrta nastopanja na pomembnih evropskih trgih, vključno s Francijo, je Škoda iskala povezavo z vrhunskimi mednarodnimi športnimi dogodki, ki bi dopolnili izredno uspešen sponzorski projekt za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. Število obiskovalcev in televizijskih gledalcev kolesarske dirke Tour de France (15 milijonov obiskovalcev in dve milijardi gledalcev med televizijskimi prenosi v 170 državah) uvršča to prireditel na tretje mesto - za olimpijske igre in svetovno nogometno prvenstvo, kar je v popolnem soglasju z ambicijami in strategijo znamke Škoda. M. G.

TVOJH MINUT

Dinamično delo išče strokovnjake!

V sistemu DON DON se ukvarjamo s proizvodnjo, distribucijo in prodajo svežega peciva. V obratu v KRANJU zaposlujemo:

DELAVCE/KE
V PROIZVODNJI PECIVA
IN VZDRŽEVALCA

Zaposlimo delavce živilske ali gostinske izobrazbe ter delavce brez izobrazbe. Delu se je mogoče pričeti. Delo je v popoldanski in nočni izmeni. Kandidati za delo vzdrževalca morajo imeti izobrazbo strojne ali elektro smeri ter najmanj tri leta delovnih izkušenj.

Če imate delovne navade in ste se pripravljeno pričeti, se prijavite na oglas. Pisne prošnje pošljite na naslov:

DON DON d.o.o.,
Laze 16
p.p. 546
4001 Kranj

RENAULT Rabljena vozila

Ni veliko časa za razmislek. Iskoristite še zadnjo izjemno priložnost.

prepričajte se
splača se

Clio, letnik 2003, 0km

Telefon: (04) 201 52 39, GSM 031 703 803, 041 790 192

REMONT d.d.
Alpetour Remont d.d., Kranj, Ljubljanska c. 22, 4000 Kranj
Tel.: (04) 201 52 25, Faks: (04) 201 52 11

VSE ZA VAŠ AVTO NA ENEM MESTU

ODPRTO: 7^h - 19^h SOBOTA: 8^h - 13^h
http://www.alpetour-remont.si

Prvega veselo pri Mežnarju

Od lanskega do letošnjega maja je Štefanjo Goro obiskalo več kot 16 tisoč pohodnikov.

Štefanja Gora - Kmečki turizem Pri Mežnarju je tudi na letošnji prvi maj organiziral družabno prireditev na Štefanji Gori.

Prireditev je tradicionalna, posvečena najzvestejšim pohodnikom, tokrat pa so jo izpeljali že devetletni. Bila je na prostem in kljub temu, da jim je na začetku nagajalo vreme, so jo izpeljali brez zapletov. Podelitev je vodil Jože Jerič, po njej je sledilo družabno srečanje z ansamblom bratov Poljanšek. Navzoča sta bila tudi župana občin Cerklje in Šenčurja Franc Čebulj ter Miro Kozelj.

Glavni krivec za zaključno prireditev je knjiga, v katero se med letom (od maja do maja) vpisujejo tisti, ki pridejo na Štefanjo Goro **peš ali s kolesom**. Da bi pohodnike motivirali, so že pred šestimi leti uvedli značke in sicer je njihova Zlahtnost odvisna od števila obiskov. Tako morajo obiskati za bronasto Štefanjo Goro 30-krat, za srebrno 50-krat in zlato značko 100-krat. Bronaste in srebrne značke so podeljevali že med letom so na prireditvi podelili samo zlate in pa majice, na katerih je viden napis K100. Podelili so 111 bronastih, 82 srebrnih in 59 zlatih značk.

Tisti, ki jim uspe obisk Gore stokrat, postanejo člani kluba

Štefanjo goro je v soboto obiskalo približno 300 pohodnikov.

100, ki so ga ustanovili pohodniki sami. Klubu je letos predsedoval Stane Bregant, nova predsednica pa je Vida Potočnik. V soboto pa so zadnjič podelili tudi pokale zmagovalcem posameznih kategorij, ker naslednjo sezono bodo najboljši vsi, ki bodo Štefanjo goro obiskali tistikrat. Pokali so šli v roke **Petra Miroslaviča** iz Adergasa (moški do 50 let), **Feliksa Grkmana** iz Komende (moški od 50 do 60 let) in njegove soproge **Anice** (zmagovalka pri ženskah, ki nimajo starostne omejitve) ter **Viktorja Pungartnika** iz Adergasa (moški nad 60 let).

Alenka Brun

Hotaveljska Grča

Prvi majski pohod na Blegoš bo v nedeljo, 9. maja. Začetek je ob 8.30, zbirno mesto pa Dolar - Volaka.

Udin Boršt 2004

Kokrica - Pred tednom dni je na Kokrici potekal športno-rekreativni 11. Pohod prijateljstva in spomina **Udin Boršt 2004**. Udeležilo se ga je več kot 400 pohodnikov. Namen pohoda ni samo rekreacija, ampak tudi počastitev državnega praznika.

Pohod je bil po dvanajst, sedem - in trikilometrski trasi. Tako da so si lahko pohodniki po svoje izbirali dolžino pohoda. Pohodniki so prihajali med osmo in deseto uro dopoldne, se posamezno ali v manjših skupinah odpravljali po izbrani trasi, okoli dvanajste pa se je pred Gostiščem Dežman pričel svečani program, kjer so odprli slikarsko razstavo slikarja Lojzeta Dežmana ter z različnimi nastopajočimi (kvartet Rožmarin, pihalni orkester Mestne občine Kranj, akademski pevski zbor Petra Liparja iz Kranja) in pozdravnimi govori počastili praznik.

Popoldne je sledilo družabno srečanje pohodnikov in še živečih borcev NOB ob zvokih domače glasbe ter pestri gostinski ponudbi.

Alenka Brun

Modrost, shranjena v zdravilni vodi

Tibetanci in vsi budisti praznujejo v času polne lune v Biku Vesak - Buddhovo rojstvo, razsvetljenje in dokončni doseg nirvane. Praznik je letos na današnji dan, 4. maja, ko je lunin ščip in mrk ob 22.34 zvečer. Luna naj bi nam to noč pomagala narediti zdravilno vodo, v kateri bo zbrana modrost, ki jo potrebujemo za to leto.

V budističnih deželah so v tem času lokalni samostani okrašeni z rožami, prižganimi svečami in papirnati svetilkami, ki jih naredijo številne tibetanske družine, da bi svetile v veličastnem žaru. Na ta dan se menihi zberejo v templju ali meditacijski dvorani, ostali verniki pa se jim lahko priključijo pri religioznem petju in poslušanju govora o življenju Buddhe, ki ga poda predstavnik samostana. Vsakdo lahko v smeri urinega kazalca trikrat obkroži tempelj - za Buddho, Dhammo in Sangho. Verniki pri tem držijo v roki rože, sveče in kadilo, ki jih na koncu položijo na prostor stupe. Za njih je to čas učenja, kontemplacije in meditacije. Navado imajo tudi z dišečo vodo umivati kipece Bude in prirejati ognjemete. Tudi v Sloveniji so budisti (Društvo za podporo Tibetu in Slovensko Budistično društvo), ki ta dan praznujejo. Podobno kot pri nas, ko v tem času novi verniki preje-

Glasba in petje spremljata tudi največji budistični praznik.

majo sveto obhajilo in birmo, tudi pri Tibetancih sprejmejo osem navodil, po katerih naj bi živeli kot budisti.

Glavni dogodek praznovanja v Tibetu je obisk doline Vesak pod Himalajo, v katero začnejo romati tibetanski lame in ostali romarji že mesec dni pred **polno luno v Biku**. Zanimiva doli-

na ima obliko podkve, v njenem središču pa je postavljena skala v obliki mize. Po obrednih molitvah lame postavijo zvečer najo **veliko kristalno posodo**, napolnjeno z vodo, ki ostane tam celo noč. Tibetanci verujejo, da **Buda** v tem času zliva na Zemljo **modrost, ki jo človeštvo potrebuje za tisto leto vnaprej**. Nekateri zahodnjaki sicer menijo, da gre to delo pripisati Mojstrom modrosti, vendar, ne glede na "nebeško avtorstvo" naj bi postala ta voda, izpostavljena tem energijam, zdravilna. Uporabljali in pili naj bi jo celo leto, pri tem, da jo lahko "množimo" z preprostim homeopat-

skim postopkom: del "modrostne" vode zmešamo z navadno, ki prevzame energijo zdravilne vode. Pisali smo že o tem, da ima voda veliko moč sprejemanja in hranjenja kakršnih koli informacij oziroma energij.

Tudi pri nas lahko naredimo ta obred. Danes zvečer postavimo steklenice z vodo na police, na katere lahko delujejo lunini žarki. Ostale lune v letu delujejo drugače ali celo na negativen način. Posebnost letošnjega praznika je lunin mrk, za katerega astrologi napovedujejo, da bo okrepil naš pozitivni princip, a ob tem se bo potrebno soočiti z lastnimi negativnostmi.

Naslednja polna luna, torej luna v znamenju Dvojčka, pa je Kristusova luna. **Takrat Buda predaja oziroma zliva celotnemu človeštvu povsod po svetu Kristusovo znanje**. Mimogrede, številni ezoteriki danes menijo, da napovedan Kristusov prihod ne bo v obliki fizične osebe, ampak v srcu posameznika. A tudi to si vsak razlaga po svoje. Ne glede na to je v času obeh lun koristno meditirati in ob tem moliti ali ponavljati veliko invokacijo, saj človek lahko izkusi globoka duhovna spoznanja in okrepi stik z Bogom.

Katja Dolenc

EKSTREMNO*ZANIMIVO*ŠPORTNO*REKREATIVNO

Slovenija, ostani to, kar si!

Nasmejani, zadovoljni in kolesarsko razpoloženi. Verjetno sta k temu pripomogla tudi sončno vreme in okolica.

Bašelj - Skupina navdušenih rekreativnih kolesarjev, sodelavcev in prijateljev Ognjišča se je v **zadnjih dneh pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo podala na pot s kolesi ob slovenski meji**. S tem pa so počastili tudi 40-letnico Ognjišča in desetletnico Radia Ognjišče. Na osemdnevno pot so s kolesi krenili 23. aprila zjutraj iz Nove Gorice in prispeli nazaj 30. aprila - na državno proslavo ob vstopu v Evropsko unijo. Kdorkoli je želel, se jim je lahko na njihovi kolesarski poti pridružil.

V osmih dneh so prekosarili več kot 1300 kilometrov in spotoma obiskali nekatere slovenske božje poti, kulturne spomenike, rojstne hiše, naravne znamenitosti, sem pa tja pa so jih v krajih prijazno sprejeli domačini. V Bašlju, na primer, sta razpoloženo skupino kolesarjev v četrtek zjutraj z okrepljenim in prijaznim pozdravom sprejela Metka in Boštjan Roblek. Na Gorenjskem so se namreč zadrževali v sredo in četrtek, ko jih je med drugim pot vodila skozi vasi pod Storžičem. V objektiv fotoaparata smo jih ujeli nekaj metrov pred vasjo Bašelj.

Alenka Brun

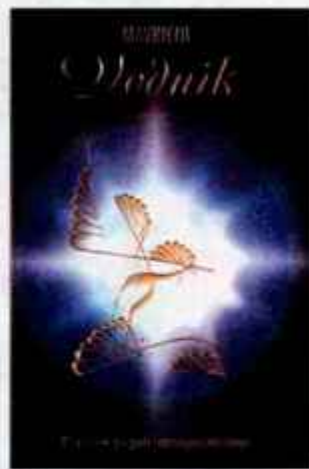
Mavrični vodnik za duhovni razvoj

Mavrični vodnik vsebuje informacije o alternativnih zdravilnih skupinah za osebno rast, zdravem načinu življenja, trgovinah z naravnimi izdelki, astrologih, skratka vseh, ki delujejo v Sloveniji na področju osebne in duhovne rasti, dviga kakovosti življenja in odnosa do okolja. Idejno ga je zasnovala, zanj gradivo zbrala in uredila **Angela Pajnikher Prem** iz Maribora, ki v Sloveniji že več let deluje kot mojstrica in učiteljica reiki, rebirthinga in intenzivnega razsvetljenja. Vsem ljudem, ki iščejo sebe in so pripravljeni na notranji razvoj, je že dalj časa želela ponuditi vir informacij, ki bi jim pomagale pri iskanju primerne oblike duhovne pomoči in vodstva, ki jo je na našem področju danes veliko. Obenem je ljudem želela pojasniti tudi osnovne pojme, s katerimi se srečujejo pri iskanju, zato vodnik vsebuje tudi kratko predstavitev in opis pojmov, tehnik in delavnic z več kot sedemdesetih področij osebne in duhovne rasti, zdravega načina življenja in ekologije, kot so: aura soma,

akupresura, bioenergija, čakre, džotiš, feng shui, hidroterapija, joga, kristalna sol, masaže, meditacije ...

Vodnik je izšel v tri tisoč izvodih, obsega dvesto strani, predstavlja pregled sedemdesetih kategorij in združuje pregled več kot stotih posameznikov in skupin. Več informacij o njem vam bo dal Aleš na 040 250-686.

K. D.

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Program praznovanja Dneva Evrope -
8. maja 2004 - Mestni trg

- 8.00 - Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov
- 10.00 - Recital učencev OŠ Cvetka Goljarja
Zemlja domača ni prazna beseda
- 10.30 - Igrica v izvedbi Marka Jenka:
Martin Krpan gre z nami v Evropo
- 11.00 - Koncert pihalnega orkestra iz Monoitra
- 12.00 - Koncert pihalnega orkestra iz Siska

Slavnostni koncert:

Sobota, 8. maja 2004 ob 19.30 uri na Loškem gradu.
Slavnostni govornik: predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Janez Sušnik
Umetniški program bodo pripravili:
Vera Mlejnik, Miloš Mlejnik, Mestni pihalni orkester Škofja Loka

V primeru slabega vremena bo prireditev potekala v Kristalni dvorani na Mestnem trgu.

Igor Draksler
Župan

Budov nauk je bil preprost in trezen. Vzrok vsega trpljenja je poželenje, želja po moči, uspehu, denarju, spoinosti, udobju in drugih telesnih užitkih. Odrešenje je v tem, da izgubiš poželenje. Ni potrebno, da postaneš puščavnik ali popolnoma opustiš zadeve, ki so nujne za življenje, toda bistveno je, da ničesar ne delaš strastno. Posledica tega je, da veren budist običajno postane miren in veder.

Za začetek dan ali dva pred poroko poskrbijo vaški fantje, ki svoji vrstnici, nevesti, pred domačo hišo postavijo mlaje. Čim više čez hišno sieme ti segajo, tem večja odkupnina se pričakuje od ženina ... Ko so mlaji postavljeni, se večer nadaljuje v nevestini domači hiši, kjer fantje ob branju posebnega pisma poskušajo čim več iztržiti. O denarju se z njimi pogaja ženin s svojimi pomagači. Ti poskušajo najti čim več napak na vaški strani ... Ko so že vsi utrujeni in so vsak s svoje strani že blizu predvideni vsoti tolarjev, je čas, da si sežejo v roke in ostanejo prijatelji ...

V soboto zjutraj je avto okrašen, usodna ura se bliža, hočejo se odpeljati ... A prej bo treba odstraniti šrango, kajti vaški fantje (in možje) so mnenja, da jim ženin še ni dal vse odkupnine za nevesto. Če jo hoče odpeljati pred oltar, bo moral še enkrat seči v žep ...

ŠRANGA

Fotografije in besedilo: France Stele

Ko po veliki noči zacveti drevje, je pravi čas za ohceti ... Na poti do neveste so ženinu postavljene številne prepreke, ki jih mora odstraniti. Še zadnja je šranga, s katero po stari slovenski navadi fantje iz dekletove vasi preprečujejo ženinu, da bi odpeljal nevesto, dokler ne plača odkupnine ... Stara izročila so že skoraj povsem utonila v pozabo, sem in tja se je še kaj ohranilo do danes, da se ljudje še zberejo na vasi ... Tako je bilo tudi v soboto, 17. aprila 2004, na Gori pri Komendi, ko sta se vzela Urška in Klemen.

Osnova za pogajanja o višini odkupnine je tabla, na katero so vaščani s kredo napisali grehe, ki jih je ženin naredil v času, ko je hodil v vas: vznemirjal naj bi vaščane in domače živali, onesnaževal okolje, obrabil cesto, mečkal travo itd. Za vse to so mu izstavili visok račun, ki pa ga lahko zniža z uspešnimi pogajanjmi, kjer mu je v veliko pomoč njegova poročna priča ... Vse se dobro konča in v znamenje prijateljstva nevesta in ženin, kot so to delali že nekoč, razdelita kruh med prisotne.

Pogajanja so trda in neizprosna, na pomoč priskočita priči, ženin pa se mora izkazati v ročnih spretnostih ...

Naposled so pogajanja obrodila sadove. Odkupnina je tu, tudi stric je nekaj potegnil iz stare nogavice ... Čas je, da vsi skupaj nazdravimo ...

Pa smo tu . . . v EU

V petek, 30. aprila, je v Kranju potekala slovesna prireditev Evropa prihajamo, kjer so godbeniki MOK, mažoretke, plesalci iz Francije in Italije, folklorne skupine ter zvezdi večera Avsenikov tercet ter Alfi Nipič s svojim ansamblom, skupaj s polnočnim ognjemtom počastili vstop Slovenije v Evropsko unijo.

Kranj je na dan vstopa Slovenije v Evropsko unijo še posebej zasijal, saj sta se na odru pojavili dve zveneči imeni, namreč Avsenikov tercet in Alfi Nipič skupaj s svojimi muzikanti.

Dogajanje na Slovenskem trgu v Kranju je zaživelo ob 20. uri z nastopom godbenikov Mestne občine Kranj in kranjskimi mažoretkami. Nato so vse navzoče presenetile plesalke iz Francije in Italije. Plesni performance je bil res odlični in obiskovalci so bili nad njihovimi plesnimi točkami res navdušeni. Med plesnimi točkami je svojo imela tudi plesna šola Urška, nato pa je na oder prišel Alfi Nipič s svojimi muzikanti, ki

skimi mažoretkami. Nato so vse navzoče presenetile plesalke iz Francije in Italije. Plesni performance je bil res odlični in obiskovalci so bili nad njihovimi plesnimi točkami res navdušeni. Med plesnimi točkami je svojo imela tudi plesna šola Urška, nato pa je na oder prišel Alfi Nipič s svojimi muzikanti, ki

Folklorna skupina Sava.

je igral tja do polnoči. Nastopila je tudi folklorna skupina Sava, preden pa smo zares vstopili v Evropsko unijo, je imel župan MOK svoj govor v počastitev Slovenije v EU. Nekaj besed je povedal tudi župan francoskega mesta La Ciotata, ki je kranjskemu županu slovesno predal evropsko zastavo. Ob tej priložnosti sem pokramljala s županom MOK g. Mohorjem Bogatajem.

Kaj pomeni vstop Slovenije v EU za Kranj in tudi širše področje Slovenije?

"V tem trenutku to ne pomeni prav veliko, pomenilo pa bo čez čas, vemo, da je pretok delovne sile trenutno še vedno blokiran, torej se bo začel dogajati šele čez nekaj let. Tudi valuto tolar bomo ohranili, v nekaj letih bo prišel evro in tudi drugi znaki kažejo, da se bodo zadeve odvijale postopno, današnja ev-

forija je kar malo preuranjena, ampak jaz pravim tako, korak za korakom in Evropa bo tukaj."

Ste ponosni, da v Kranju gostimo ponos slovenske glasbe, Avsenikov tercet in Alfi Nipiča s svojimi muzikanti?

"Ja, gotovo. Naj Slovenija ob vstopu v EU pokaže svoje kvalitete, in kaj je večja slovenska kvaliteta, kot ja ansambel bratov Avsenik in njihovi nasledniki."

Alfi Nipič

Nato je nebo nad Kranjem razsvetlil veličasten ognjemtom, kot prvi v EU pa so na oder stopili Avsenikov tercet ter Alfi Nipič s svojimi muzikanti, ki sta na odru sijala vse do jutranjih ur.

Pokramljala sem tudi z Alfijem Nipičem, ki mi je zaupal marsikaj zanimivega.

Kako to, da se Štajerc po duši pridruži gorenjskemu teretu?

"Ja, to je že dolgo, mislim, da je Slovenija tako majhna, da se nam ni treba deliti, zdaj sploh ne, ko vstopamo v EU. Jaz vedno v šali rečem: Slovenci moramo skupaj držati, da se ne razdrobimo v širnem svetu. Vedno sem rad potoval, ampak vedno znova se rad vračam domov v to našo deželo."

Vas daje nostalgija na stare čase, ko igrate glasbo Avsenikov?

"Vsekakor, to je posebna glasba. Glasba nas vedno na nekaj spominja, nas spominja na lepe trenutke in vsekakor so bili to časi, ko smo vandrali z Avseniki po Evropi, lepi trenutki. Nekako smo se mi že privadili vsem evropskim normam in natančnosti, če se je koncert začel točno ob 8. uri, smo točno takrat začeli in točno končali, če ne so bile potem tudi sankcije. Lahko rečem, da dokler smo bili skupaj, smo bili, kot tudi drugi pravijo v ponos Slovenije in ta muzika je še vedno pozitivna stvar v Sloveniji, prepoznavni smo po tej glasbi in upam, da bo še dolgo tako in da bo veliko slovenskih muzikantov vedno znova odhajalo v tujino in se z veseljem vračalo v Slovenijo."

Polona Ramšak, foto: Matjaž Repnik

ZADETEK.com

Vsako sredo na Radiu Kranj ob 19.30

Vsak mesec priloga Organon-ov ZADETEK

Vsak torek v Gorenjskem Glasu

GORENJSKI GLAS

Novi Peugeot Expert. Za profesionalce z visokimi merili.

www.peugeot.si

NOVI PEUGEOT EXPERT. Pravi profesionalci imajo visoke zahteve glede svojega dela, zato potrebujejo tudi vrhunsko orodje. Novi Peugeot Expert lahko v celoti izpolni pričakovanja profesionalcev. Voznik obda z udobjem prestižnih Peugeotovih limuzin, s tovornim prostorom se prilagodi vsem potrebam dejavnosti, njegov dinamični značaj pa je z novimi oblikovalskimi posegi še izrazitejši.

NOVI PEUGEOT 206XA dosega odlično razmerje med osebnim in tovornim vozilom. Gibčni malček se odlično znajde v mestnih središčih in navdušuje s svojo prostornostjo.

Vabimo vas na predstavitev novega Experta, 206XA in ostalih dostavnikov Peugeot, ki bo potekala v Merkurjevem centru v Naklem 7. in 8. maja, ali obiščite katerega od pooblaščenih prodajalcev Peugeot vozil.

PROFESIONALCI ZA PROFESIONALCE.

Expert PEUGEOT

Tekoči izzivi

"Lahko noč Slovenija, dobro jutro Evropa," to so bile besede slavnostnih govornikov na prireditvi ob vstopu v Evropsko unijo. Dan za tem so bile besede predstavnika Gorenjskih sindikatov ob praznovanju 1. maja na Joštu: "Vlada ne naredi dovolj za delavce." Dušan Vaupotič pa je v Nedeljskem dopoldnevu temu pridal: "Mali bomo še bolj mali."

Važno je, da imamo nekoga, na katerega se bomo lahko vezali naslednjih nekaj let in desetletij. "Nekoga moraš imeti rad," so že naši predniki razmišljali, ko smo bili pod dunajsko taktirko, pa nato pod beograjsko, sedaj pa je tukaj bruseljska. Ljudje, ki sem jih v zadnjih dneh opazoval okrog sebe, so bili zadovoljni. Želim jim, da jih to zadovoljstvo nikoli ne bo minilo. Prva možnost za upad evforije so lahko že evropske volitve. Gneča okoli korita je neizmerna in ljudem je približno jasno ZAKAJ? Stopnička pred politično upokojitvijo prinaša sorazmerno visoko finančno nadomestilo ter varno zavetje pred domačo javnostjo. Koga pa bo zanimalo, kaj naši politiki počnejo tam daleč na severozahodu Evrope? Vprašanje pa je, kaj se bo zgodilo z domačo politično sceno. Bodo drugokategorijski zmogli breme scenarija velikih? To bomo izvedeli šele po parlamentarnih volitvah. Vmes so še, hvala bogu, počitnice. Pa adijo, Gorenjska!

Beno Fekonja

išče

DIREKTORJA OZ. DIREKTORICO

Pogoji:

- najmanj visokošolska izobrazba družboslovne ali tehnične smeri,
- aktivno znanje angleškega jezika, zaželeno še znanje kakšnega drugega svetovnega jezika (nemščina, italijanščina ...),
- pet (5) let delovnih izkušenj pri pripravi in izvajanju projektov s področja regionalnega razvoja,
- opravljeni vozniki izpit B-kategorije,
- pripravljenost na dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje, dinamičnost, komunikativnost, samoiniciativnost in ustvarjalnost,
- sposobnost vodenja, organizacije in koordinacije dela v skupini,
- državljanstvo Republike Slovenije.

Pri svojem delu boste:

- skrbeli za uspešno poslovanje podjetja, zlasti za pridobivanje finančnih sredstev,
- oblikovali strategijo razvoja podjetja,
- strategijo konkretizirali s poslovnimi načrti, ki jih boste samostojno oblikovali in odgovarjali za njihovo izvedbo,
- udeleženi v zamišljenih konceptih in vodili projekte na občinski, medobčinski in regionalni ravni,
- koordinirali in vodili najzahtevnejše razvojne projekte, podprte tudi s strani EU,
- sledili novim spoznanjem na področju regionalnega razvoja in razvoja lokalnih skupnosti.

K vlogi priložite tudi svojo vizijo razvoja in program dela za mandatno obdobje.

Mandat direktorja/direktorice traja štiri (4) leta.

Če vas opisana dela zanimajo, nam najkasneje v 15 dneh po objavi pošljite svojo vlogo z vsemi potrebnimi prilogami na naslov: RAZVOJNA AGENCIJA SORA, d. o. o., Spodnji trg 2, 4220 Škofja Loka, z oznako "Ne odpiraj - Razpis za direktorja/direktorico".

Izobraževanje

6. maj	<ul style="list-style-type: none"> Oblikovanje v keramiki Gimnazija Kranj - 16.30 Filmska delavnica - 17.00 Predigra: PlaR v slovenski POP kulturi Gimnazija Kranj - 17.00 Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Odprije ŠTUNFA - Občinska avla - 18.30
7. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Filmska delavnica - 17.00 Oblikovanje v keramiki - Gimnazija Kranj - 16.30 Tečaj klasične fotografije - JSKD - 17.00
8. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Tečaj klasične fotografije - JSKD - 10.00 Filmska delavnica - 11.00 Loesje delavnica - Mitnica - 15.00
9. maj	<ul style="list-style-type: none"> Tečaj klasične fotografije - JSKD - 10.00 Filmska delavnica - 11.00 Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Zaključek ŠTUNFA - Kino Storžič - 17.00
10. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Investiranje v domače in tuje vrednostne papirje - VEDI center - 16.00 Delavnica o zaposlovanju mladih v EU Mladinski svet - 16.00 Filmska delavnica - 17.00 Okrogla miza o EU - Kino Storžič - 18.00
11. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Delavnica Pantomime - Gimnazija Kranj - 16.00 Oblikovanje v keramiki - Gimnazija Kranj - 16.30 Filmska delavnica - 17.00 Posavski enološki večer - Mladinski svet - 18.00
12. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Oblikovanje v keramiki - Gimnazija Kranj - 16.30 Filmska delavnica - 17.00 ALKOHOL - Ali je res tako 'cool'? Kino Storžič - 17.00 Podravske enološke večer - Mladinski svet - 18.00
13. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Delavnica Pantomime - Gimnazija Kranj - 16.00 Filmska delavnica - 17.00 Primorski enološki večer - Mladinski svet - 18.00
14. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Stripovska delavnica - Mladinski svet - 16.00 Delavnica cocktailov - Mitnica - 16.00 Delavnica pantomime - Gimnazija Kranj - 16.00 Tečaj klasične fotografije - JSKD - 17.00 Filmska delavnica - 17.00
15. maj	<ul style="list-style-type: none"> Branje scenarijev, proze in poezije Manana - ves dan - ŠTUNF Tečaj klasične fotografije - JSKD - 10.00 Delavnica cocktailov - Mitnica - 14.00 Delavnica srbskih plesov - OŠ S. Žagar - 15.00 Delavnica pantomime - Gimnazija Kranj - 17.00 Filmska delavnica - 17.00

Zabava

6. maj	<ul style="list-style-type: none"> The stroj - Pungert - 21.00 Četrkanje - Alja, Gušti in Polona Kasal, Panda - Dvorana Primskovo - 21.00 Raptureblow edition - Que pasa - 22.00
7. maj	<ul style="list-style-type: none"> Kocka, Kosta, Bolesna braća, Inspectah Deck (Wu Tang Clan) Slovenski trg - 20.00 Aljoša Jerič quartet - Pungert - 21.00 d.j. Time - Manana - 22.00 Illegal Kru predstavlja drum'n bass večer - Que pasa - 22.00 Sangria night - Mitnica - 22.00
8. maj	<ul style="list-style-type: none"> RASTUR - Urbani skate dogodek - Low Value, Multiball, Crash, Aravin, X-Centar - presenečenje - Mc Donalds - 12.00 Lunapark, Frozen Child, Kiks, Psycho-path, Hladno pivo, Feedback - Khiselstein - 19.00 Soul Fingers, Magnifico - Slovenski trg - 21.30 Que techno pass - Que pasa - 23.00
9. maj	<ul style="list-style-type: none"> Slovenski oktet - Cerkev - 21.00 Bogunov, Predin - Khiselstein - 21.00

10. maj	<ul style="list-style-type: none"> Sur - World music - Pungert - 21.00
11. maj	<ul style="list-style-type: none"> Domski piknik - Double trouble, domski band, the Mi - Studentski dom - 19.00 Patetico - Pungert - 21.00
12. maj	<ul style="list-style-type: none"> Domski piknik - Pointless, Sausages, Zablujena generacija, Drinkers - Studentski dom - 19.00 Duo Silence in Rozmarinke - Khiselstein - 21.00
13. maj	<ul style="list-style-type: none"> Festival neveljavljenih skupin - Down town - 18.00 Elektronika v sodelovanju z naravo - party - Kanjon Kokre - 18.00 Tno Adijo - Pavšlajeva hiša - 20.00 Comedy night show - Prošport - 20.00 Big band Lindy hop show (Swing nastop) - Glavni trg - 20.00 Neca Falk - Pungert - 21.00 House session - que pasa - 22.00 Večer swing glasbe in plesa s skupino Cry baby - Manana - 22.00
14. maj	<ul style="list-style-type: none"> Tamburaši iz Cirkovc - Glavni trg - 20.00 Bitch Boys, Bambi Molesters, Elvis Jackson - Khiselstein - 20.00 Fake Orchestra - Pungert - 21.00 Rhapsody in blue - progressive event - Que pasa - 22.00 Celovečerni nastop folklornih skupin - Dvorana Primskovo - 20.00
15. maj	<ul style="list-style-type: none"> Nastop folklornih skupin - Glavni trg - 10.30 Spaček sex in rock & roll - Glavni trg - 11.30 Lovely house beats - Focus bar - 18.00 Gibonni - Khiselstein - 21.00 Kanjon pozitivnih vibracij - reggae party - Kanjon Kokre - 21.00 Večer latinske glasbe - Mitnica - 22.00 Disco večer 70's-90's - Manana - 22.00 Dubofani crew - dub - Que pasa - 24.00

8. maj	<ul style="list-style-type: none"> Tak po ulicah Kranja - Tek trojk za osnovne šole - mesto - 10.00 Državno prvenstvo v balvanskem plezanju (starejša deklice, dečki) - Glavni trg - 10.00 Šah - Hotel Creina - 10.00 in nato 18.00 Tek po ulicah Kranja - dečki, deklice - 10.45; druge kategorije - 11.00 - mesto Rolanje - ASA Nako - Glavni trg - 16.00
10. maj	<ul style="list-style-type: none"> Turnir v kosarku - Glavni trg - 16.30 Šah - Hotel Creina - 18.00
11. maj	<ul style="list-style-type: none"> Turnir v kosarku - Glavni trg - 16.00 Predstavitel Koren Sports adrenalinskih trampolinov - Glavni trg - 16.00 Šah - Hotel Creina - 18.00
12. maj	<ul style="list-style-type: none"> Predstavitel Koren Sports adrenalinskih trampolinov - Glavni trg - 16.00 Turnir v odbojki - Prošport - 16.00 Dirka z nakupovalnimi vozički - Glavni trg - 16.00 Predstavitel Airsofta - Glavni trg - 18.00 Šah - Hotel Creina - 18.00
13. maj	<ul style="list-style-type: none"> Turnir v odbojki - Prošport - 16.00 Predstavitel Koren Sports adrenalinskih trampolinov - Glavni trg - 16.00 Šah - Hotel Creina - 18.00 Red Bull Baby Soap Box - Glavni trg - 18.00
14. maj	<ul style="list-style-type: none"> Turnir v badmintonu - Prošport - 16.00 Šah - Hotel Creina - 18.00
15. maj	<ul style="list-style-type: none"> K 360 Water jump - snowboard skoki v vodo Savski jez - bivše sejnišče - 13.00 Magic the gathering - Mladinski svet - 15.00 Bike fight - Jetenov klubec trening: 17.00/19.00 - kvalifikacije, 20.30 - tekma

Otroški program

7. maj	<ul style="list-style-type: none"> Ustvarjalna delavnica za otroke - Glavni trg - 18.00
8. maj	<ul style="list-style-type: none"> Šola rolanja za otroke - Prošport - 10.00 Glasbena učna s tolkaci in pesmijo - Pungert - 18.00
9. maj	<ul style="list-style-type: none"> Šola rolanja za otroke - Prošport - 10.00 Potev po čarobnem svetu čarovnikov in velikanov - Glavni trg - 18.00
10. maj	<ul style="list-style-type: none"> Tinček potelincak - Khiselstein - 10.00 Pravljica o mezinčku - Manana - 18.00
11. maj	<ul style="list-style-type: none"> Delavnica reciklažnih materialov - Pungert - 10.00 Plesno popoldne za otroke - Glavni trg - 18.00
12. maj	<ul style="list-style-type: none"> Lutkovna igra Ena ena tri - Khiselstein - 9.30 Mici na drugem planetu - lutkovna predstava - Manana - 18.00
13. maj	<ul style="list-style-type: none"> Srčna moč - Slovenske ljudske pesmi, zvočila, ptičje uganke in pravljice - Pungert - 18.00
14. maj	<ul style="list-style-type: none"> Ustvarjalna delavnica za otroke - Glavni trg - 18.00 Keparanje - Glavni trg - 18.30
16. maj	<ul style="list-style-type: none"> Ta z drevesa truške stress - Pungert - 18.00

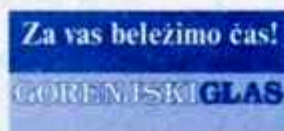
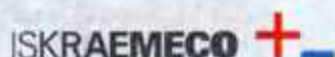
Sport

7. maj	<ul style="list-style-type: none"> Bunkabrc - posamezniki - 10.00 - Studentski dom Bunkabrc - ekipe - 15.00 Finale SKIS-ove male nogometne lige - Dvorana Zlato polje - 12.00 Tarok turnir - Mladinski svet - 16.00 Prvi mednarodni odprti šahovski turnir Kranj 2004 - Hotel Creina - 18.00
8. maj	<ul style="list-style-type: none"> Državno tekmovanje v balvanskem plezanju - Glavni trg - kvalifikacije - 10.00; 16.00 - finale Finale SKIS-ove male nogometne lige Zlato polje - 10.00 - ŠTUNF Go turnir - Mladinski svet - 14.00 Šah - Hotel Creina - 18.00

Kultura

6. maj	<ul style="list-style-type: none"> Odprije razstave šport na TM 94-04 - Prošport - 17.00 Predstavitel brazilskega plesa - Capoeira - Glavni trg - 19.30 Povorka godbe - Mestno jedro - 20.00 Odprije Tedna mladih - Pungert - 20.30 Odprije razstave o tednu mladih - Pungert - 20.30
7. maj	<ul style="list-style-type: none"> Predstavitel filmov ŠTUNF - Kino storžič - 17.00 Predstavitel filmskega festivala Cinema Isola - film Kandahar - Kino Storžič - 19.30 Janočka (gledališče) - Glavni trg - 21.00 Proza - ŠTUNF - Kadilnica - 22.00
8. maj	<ul style="list-style-type: none"> Retrospektiva slovenskega skejt filma - Manana - 15.00 Predstavitel filmov - Kino Storžič - 17.00 - ŠTUNF Branje scenarijev, proze in poezije - Manana - ves dan - ŠTUNF Odiseja 2004 - ples - Glavni trg - 19.00 Odprije razstave Loesje - Mitnica - 19.00 Predstavitel poezije - Kadilnica - 22.00 - ŠTUNF
9. maj	<ul style="list-style-type: none"> Kralj alkohol - gledališče - Mitnica - 20.00 Kenja 2002 - potopis - Kino Storžič - 20.00
10. maj	<ul style="list-style-type: none"> Open stand up comedy - gledališče - Manana - 20.00 Odprije razstave stripov - Ride - Opuščena trgovina Alpine - 20.30 Zijah Sokolovič - Kobajagi donijela me roba - Khiselstein - 21.00
11. maj	<ul style="list-style-type: none"> Med šamani plemena Kogi - potopis - Kino Storžič - 20.00 Odprije razstave stripov Diareja - Pungert - 20.30
12. maj	<ul style="list-style-type: none"> Predstavitel mladih članov Rdečega križa Kranj - Glavni trg - 12.00 Sama z mano - ples - arka pred Prešernovim gledališčem - 20.00 Nenavadna prevozna sredstva po svetu - potopis - Prošport - 21.00
13. maj	<ul style="list-style-type: none"> Larabanga ali kako je pleme Slovencev dobilo hišo na robu savane - Mitnica - 20.00 Big band Lindy Hop show (swing nastop) - Glavni trg - 20.00
14. maj	<ul style="list-style-type: none"> Droge, aids in prvi koraki v spolnost - Glavni trg - 19.00 Po minskih poljih do najvišjega vrha Afganistana - Kino Storžič - 20.00
15. maj	<ul style="list-style-type: none"> Sprevod folklornih skupin - mestno jedro - 10.00 Fotografska razstava - Stara posta - 17.00 Maska - humorni pantomima show - Glavni trg - 19.00 Razstava škodljivih delavnic oblikovanja keramike - Mitnica - ves dan Sen kresne noči - Glavni trg - 20.00 Pl-FF - Political Incorrect Film Festival v Kranju - Kanjon Kokre - 22.00

POKROVITELJI PRIREDITVE TEDEN MLADIH:

Glavni medijski pokrovitelj

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 9 °C do 14 °C	od 10 °C do 13 °C	od 11 °C do 15 °C

Danes, v torek, bo oblačno, začelo bo deževati. Popoldne bodo možne tudi posamezne nevihte. Tudi v sredo in četrtek bo prevladovalo oblačno vreme s pogostimi padavinami, deloma nevihtami. Meja sneženja bo na okoli 1900 metrov nadmorske višine, v četrtek se bo spustila na 1500 m.

Prvomajske Karavanke

Sobota je bila na mednarodnem mejnem prehodu Karavanke mirna. Carinikov ni bilo več, bili so le še policisti.

Karavanke - Minuli teden so bili zadnji dnevi pred vstopom v Evropsko unijo. Avstrijske trgovine so bile polne Gorenjcev, pa tudi drugih Slovencev. Kupovali so predvsem oblačila in hrano. Našli so se tudi taki, ki so se odločili, da bodo novo hišo "opremili" raje v avstrijskem kot slovenskem Rutarju. Najboljša je bila izjava rdečelasega Gorenjca, češ da "nikoli ni hodil v Avstrijo, ker pa imamo Slovenci novega cenejšega letalskega prevoznika, pa je tako vseeno, če se popoldne zapelje do Londona."

Prvomajska sobota je bila na mednarodnem mejnem prehodu Karavanke deževna in pusta. Promet je bil tako na slovenski kot avstrijski strani redek.

Ljudje so navajeni, da se pred zapornico ustavijo, da na mejnem prehodu skozi avtomobilsko okno kar sami od sebe "molijo" potne liste in osebne dokumente. Prvomajsko soboto pa so bili malce zmedeni. Zapornici ni bilo več, redki pa so opazili na praznem poslopu (manjši kabini), mimo katerega so se peljali, modro nalepko, ki je v šestih jezikih razlagala, da se lahko

Slovenski in avstrijski policisti pri novem načinu dela na mejnih prehodih dobro sodelujejo (policist Grega Lavtžar in avstrijska kolegica Belinda Maier.)

prosto peljejo mimo, do naslednjega objekta, kjer pa policisti še opravljajo mejno kontrolo.

Pomočnik komandirja Postaje mejne policije Karavanke **Roman Zupanc** nam je opisal prvomajsko dogajanje na mejnem prehodu: "Ostaja samo še mejna kontrola. Mejna kontrola na notranji meji se izvaja še do popolne priključitve Slovenije k

Schengenskemu sporazumu, ko bo celoten informacijski sistem deloval po tem sporazumu in bo ostalo prenehalo." Na mejnem prehodu v Področici (slovenska eksteritorialna meja), na avstrijski strani tunela, je sistem kontrole dokumentov ob vstopu v Slovenijo do včeraj še vedno deloval po starem. "Zaradi tehnične zahtevnosti," razlaga dalje

pomočnik komandirja Roman Zupanc: "Prvo kontrolo opravi slovenski policist, drugo, zadnjo opravi žandar in dovoli vstop. V Področici opravi kontrolo dokumentov žandar, druga pa je skupna. Bistvena je skupna, fleksibilna kontrola. Vsi državljani Evropske unije, ki prestopajo državno mejo, morajo imeti veljavno osebno izkaznico,

državljan tretjih držav pa pač določene dokumente, ki jih določajo sporazumi - praviloma potne liste, vizume. S tem se morajo izkazati. Glede na slovensko zakonodajo je pač potnik, ki pride na mejni prehod, dolžen pokazati potni dokument. Olajšave, ki so najbolj demokratične, najboljše, veljajo le za državljane Evropske unije. Še vedno ne potujete popolnoma svobodno, saj na notranji meji pokažete osebno izkaznico, pa vendar greste lahko v Nemčijo. V petek se to še ni dalo."

Slovenski policisti na mednarodnem mejnem prehodu Karavanke tako sodelujejo z žandarji mejne žandarmarijske postaje v

Področici. Po besedah Romana Zupanca so zadevo zelo dobro sprejeli, čeprav jih je na začetku skrbelo sporazumevanje. Da pa to ne bo prevelik problem, se je pokazalo že takoj v jutranjih urah prvega maja, ko je predstavnica žandarmarije mejne žandarmarijske postaje v Področici **Belinda Maier** opravljala svoje delo s slovenskimi policijskimi kolegi na slovenski strani: "Sem zelo pozitivna glede novega sistema. Nimam problemov. Sporazumevam se v angleščini, imam pa avstrijske kolege, ki znajo tudi slovensko."

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

Želja: zaposlitev v vojski

Druga generacija vojakov na prostovoljnem usposabljanju je slovesno prisegla v petek, 30. aprila, v vojašnicah na Bohinjski Beli in v Novem mestu. Na **Bohinjski Beli je priseglo trintrideset vojakov**, ki smo jih povprašali, zakaj so se odločili za prostovoljno usposabljanje in kakšna so njihova pričakovanja.

Tomaž Geršak, Koroška: "Mislim, da bom postal policijski vojak. Pričakovanja se zaenkrat še niso uresničila, ker naporji bodo še prišli. Kaj in kako pa bom kasneje v vojski, pa naj pokaže čas."

Igor Knežević, Maribor:

"Želim postati profesionalni vojak. Do sedaj še ni bilo kakih večjih naporov. Želim ostati v vojski. Kaj bom počel, še ne vem točno. Morda pehota."

Nejc Podgornik, Bohinj: "Tole je šele začetek usposabljanja. Vendar zaenkrat razmišljam o tem, da bom ostal v vojski. Seveda bi rad dosegel čim več, prišel v vojski čim višje."

Dejan Raduha, Murska Sobota: "Odlučil sem se zaradi nadaljnje službe v vojski. Pričakovanja pa se počasi izpolnjujejo."

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

Jug Evrope so Kanarski otoki

Na južnem delu otoka Gran Canaria slikovite peščene sipine bolj spominjajo na Afriko, toda v uradnih vodičih po sicer španskih Kanarskih otokih je jasno zapisano, da je prav na tem mestu najjužnejša točka Evrope.

Maspalomas - Takrat, ko Evropejci še niso vedeli, da je svet okrogel, so bili prepričani, da se konča na jugu Portugalske; na rtu Sao Vicente. Visoke pečine bi še danes skorajda prepričale popotnike, da bi se svet utegnil končati prav na tem rtu, toda zemljina okroglina je pač preveč nedvoumno dokaz, da je končna točka pač tam, kjer se ustavimo.

Laže pa je seveda dokazati skrajne točke posameznih kontinentov. In ker je nedvoumno, da Kanarski otoki spadajo k Španiji, so Španci ponosni, da je prav

na otoku Gran Canaria (enem od sedmih otokov, ki spadajo v skupino Kanarskih otokov) najjužnejša točka Evrope. Čeprav so Kanarski otoki le okoli sto kilometrov (morja) oddaljeni od afriške celine (Zahodne Sahare), pa na saharso puščavo spominjajo le na skrajnem jugu otoka, kjer je osem kilometrov dolga peščena sipina Maspalomas. Sicer pa je otok Gran Canaria v

resnici kontinent v malem, saj so v sredini visoke gore (tudi okoli dva tisočaka), vulkanske planine, pa tudi prekrasna pobočja z bujnim zelenjem, bananovimi nasadi in množico prečudovitih kaktusov.

Na severu otoka je večna pomlad, na jugu večno poletje, tako tudi ni čudno, da je Gran

Canaria z nekaterimi predeli postala turistični raj za mnoge, predvsem Evropejce, ki težko prenašajo dolge in mrzle zimske mesece. Na najjužnejši točki Evrope se je ob temperaturah med 20 in 25 stopinj Celzija mogoče pogreti tudi sredi zime.

Vilma Stanovnik

Gorenjski novorojenčki

V minulem tednu smo Gorenjci dobili 48 novih prebivalcev, od tega v Kranju kar 36, na Jesenicah pa 12.

V Kranju se je tokrat rodilo 13 dečkov in kar 23 deklic. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2.350 gramov, najtežja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 4.310 gramov.

Na Jesenicah se je prvi jok zaslišal iz 12 malih ustec. Rodilo se je 8 deklic in 4 dečki. Najlažja je bila deklica z 2.460 grami porodne teže. Tudi najtežja je bila deklica, tehtnica ji je ob rojstvu pokazala 3.910 gramov.

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ
TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
Spletna stran: http://www.radio-kranj.si
NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

ROKOMET
KONČNICA
RD TERMO - RK GORENJE
Hala Poden, v sredo, 5. 5. 2004, ob 20. uri
TEJMO
RD Škofja Loka, Podizbrnik Lj.c. Škofja Loka

GLASOV JEŽ

Ni hujšega za državni protokol, če ne gre vse po načrtu. Na tromeji nad Ratečami je naš protokol v pričakovanju najvišjih državnikov s treh strani meje mislil na vse - tudi na morebitni dež, zato je osebje protokola ob priveditvenem prostoru naložilo en cel kup črnih dežnikov in tri ure živčno dirkalo sem in tja, da je bilo na priveditvenem prostoru res vse OK. Dežja ni bilo, bila pa je druga nerodnost, ki pa so jo na srečo pravočasno opazili. Poleg slovenske, avstrijske in evropske zastave so najprej izobešili madžarsko zastavo, a so jo potem na hitro zamenjali s pravo, italijansko. Lahko se zmotiš, če nisi ravno poznavalec zastav, saj sta obe enakih barv, le s to razliko, da je madžarska vodoravna rdečo - belo - zelena, italijanska pa navpično zeleno - belo - rdeča ...

LOTO

Rezultati žrebanja
18. kroga igre na srečo
2. maja 2004

Izzrebane številke:
5, 17, 26, 30, 33, 34, 37
in dodatna 7

Izzrebana Lotko številka
pa je 608459

V 19. krogu za sedmico
65.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma
41.000.000 SIT